

Brüsszel, 2023. november 30.
(OR. en)

16056/23

Intézményközi referenciaszám:
2023/0081(COD)

COMPET 1183
IND 632
MI 1053
BETREG 38
DIGIT 284
ECOFIN 1293
EDUC 467
ENER 645
POLCOM 298
RECH 531
CODEC 2291

FELJEGYZÉS

Küldi:	az Állandó Képviselők Bizottsága (I. rész)
Címzett:	a Tanács
Előző dok. sz.:	15440/1/23 REV 1
Biz. dok. sz.:	7613/23 + 7613/23 ADD1
Tárgy:	Rendelet a „nettó zéró” technológiai termékek európai gyártási ökoszisztémájának megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról (a „nettó zéró” iparról szóló jogszabály) – <i>Általános megközelítés</i>

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2023. március 16-án benyújtotta az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a „nettó zéró” technológiai termékek európai gyártási ökoszisztémájának megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról (a „nettó zéró” iparról szóló jogszabály) szóló rendeletjavaslatot¹.

¹ 7613/23.

2. A Bizottság 2023. június 19-én a javaslatot alátámasztó szolgálati munkadokumentumot adott ki, amelyben magyarázó információkkal szolgál a javasolt jogszabályban előterjesztett szabályozási elemek megindokolására².
3. A Bizottság javaslatának megfelelően a „nettó zéró” iparról szóló jogszabály általános célja egy olyan jogi keret létrehozása, amely támogatja a nettó zéró energiafelhasználású technológiák Unión belüli gyártásának fejlesztését az Unió 2030-ra vonatkozó dekarbonizációs céljainak és 2050-es klímasemlegességi céljának támogatása, valamint az uniós energiarendszer rezilienciájának megőrzéséhez szükséges „nettó zéró” technológiák terén az ellátásbiztonság biztosítása érdekében.
4. Ez az általános cél olyan konkrét célkitűzésekben nyilvánul meg, mint a „nettó zéró” technológiákba történő beruházások elősegítése (1. pillér), a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése (2. pillér), a piacra jutás megkönnyítése (3. pillér), a minőségi munkahelyek létrehozásához szükséges készségek fejlesztése a „nettó zéró” technológiák területén (4. pillér), az innováció támogatása (5. pillér), valamint az e célkitűzések végrehajtására szolgáló egyedi struktúra létrehozása mind az irányítás, mind a nyomon követés tekintetében (6. és 7. pillér).
5. A Bizottság azt javasolta, hogy a rendelet alapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés 114. cikke legyen, amely lehetővé teszi, hogy az Unió intézkedéseket hozzon a harmonizáció annak érdekében való fokozására, hogy az Unióban olyan egyenlő versenyfeltételek jöjjenek létre, amelyek mellett virágozhat a „nettó zéró” technológiák gyártása. Ez elősegíti az innovációt, és megkönnyíti a zöld átállást.

II. MÁS INTÉZMÉNYEK ÁLTAL VÉGZETT VIZSGÁLAT

6. Az Európai Parlament Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottsága (ITRE) Christian EHLER-t (EPP, DE) nevezte ki a „nettó zéró” iparról szóló jogszabályjavaslat előadójának. Az ITRE-bizottság 2023. október 25-én szavazott a bizottsági javaslattal kapcsolatos módosításairól. Az Európai Parlament a 2023. november 21-i plenáris ülésén szavazott a tárgyalási megbízásáról.

² 10870/23.

7. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2023. július 13-án fogadta el a „nettó zéró” iparról szóló jogszabályjavaslatról szóló véleményét³, a Régiók Bizottsága pedig 2023. július 5-én fogadta el a kért véleményt⁴.

III. A TANÁCSBAN FOLYÓ MUNKA

8. Az Állandó Képviselők Bizottsága 2023. március 17-én meghallgatta a Bizottságnak a „nettó zéró” iparról szóló jogszabályjavaslatról szóló beszámolóját.
9. A Tanács (Versenyképesség) a 2023. május 22-i ülésén meghallgatta a Bizottságnak a javaslat tartalmáról, céljáról és hatályáról szóló beszámolóját.
10. A versenyképességi és növekedési munkacsoport (ipar) a svéd elnökség idején, 2023. március 20-án kezdte meg a javaslat vizsgálatát, és a svéd elnökség hivatali idejének végéig további hét ülést tartott e témában. A svéd elnökség 2023 júniusában adta ki az általa készített első kompromisszumos szöveget⁵.
11. A spanyol elnökség idején a szakértői munka a munkacsoport július 5-i, 7-i és 10-i ülésein folytatódott, amelyek alapul szolgáltak a spanyol elnökség számára ahhoz, hogy módosított kompromisszumos szöveget⁶ dolgozzon ki. Az elnökség egyrészt a javaslat egyértelműségének és megvalósíthatóságának javítására, másrészt pedig a jogbiztonság biztosítására törekedett, különösen azáltal, hogy fokozta a rendelkező résznek a belső piaci célkitűzésekkel való összhangját. A munkacsoport a 2023. szeptember 11-i, 14-i és 18-i ülésén megvizsgálta a módosított kompromisszumos szöveget.

³ 12012/23.

⁴ 12167/23.

⁵ 10895/23.

⁶ 12590/23 + ADD 1.

12. Az Állandó Képviselők Bizottsága a 2023. október 13-i ülésén megvitatta a „nettó zero” iparról szóló jogszabály hatályát, a stratégiai „nettó zero” technológiák listájának a tartalmát, valamint az aukciókra, a közbeszerzésre és az egyéb támogatási programokra vonatkozó kritériumok alkalmazásával kapcsolatos megközelítést, továbbá iránymutatást adott az e kérdésekkel kapcsolatos további lépésekhez. Bár számos delegáció támogatta, hogy a „nettó zero” iparról szóló jogszabály hatálya kiterjedjen a dekarbonizációt szolgáló transzformatív ipari technológiákra is, a stratégiai „nettó zero” technológiák listájával kapcsolatos véleményeket illetően nagyobb megosztottság volt tapasztalható, ugyanakkor a delegációk egyértelmű többsége támogatta a nukleáris technológiáknak és a fenntartható alternatív üzemanyagoknak az e listára történő felvételét. A piacra jutást illetően számos delegáció kérte, hogy a tagállamok rugalmasan alkalmazhassanak nem árjellegű szempontokat az olyan szakpolitikai célkitűzések elérése érdekében, mint például a környezeti fenntarthatóság, az innováció, az energiarendszer integrációja vagy az ellátási lánc rezilienciája odaítélési eljárások révén.
13. Ezzel párhuzamosan az elnökség készített egy harmadik kompromisszumos szöveget⁷, amely a versenyképességi és növekedési munkacsoport (ipar) 2023. október 16-i, 19-i és 31-i, valamint november 6-i ülésén folytatott megbeszélések alapját képezte. A munkacsoport a 2023. november 13-i ülésén megvizsgálta az elnökség negyedik kompromisszumos szövegét⁸.
14. Az Állandó Képviselők Bizottsága november 22-én megvizsgálta a „nettó zero” iparról szóló jogszabályra irányuló általános megközelítésre vonatkozó elnökségi kompromisszumos javaslatot (15440/23) annak érdekében, hogy azt jóváhagyás céljából továbbítani tudja a Versenyképességi Tanács december 7-i ülésére. A vita során kiderült, hogy a szöveg mélyrehatóbb vizsgálatot igényel, ezért az elnökség úgy döntött, hogy a szöveg módosítását követően visszatérnek rá.
15. Az Állandó Képviselők Bizottsága november 24-én megvizsgálta a módosított elnökségi kompromisszumos javaslatot (15440/1/23 REV1), az elnökség pedig úgy döntött, hogy további érdemi módosítások nélkül benyújtja azt a Tanácsnak. Az elnökség megállapította továbbá, hogy két olyan kulcsfontosságú politikai kérdést azonosítottak, amelyeket miniszteri szinten kell megvizsgálni.

⁷ 14082/23.

⁸ 14983/23.

16. Az elnökség benyújtja az e feljegyzés mellékletében foglalt kompromisszumos szöveget, amely az előző elnökségi szöveghez (15440/1/23 REV1) képest nem tartalmaz érdemi változtatásokat. A szövegben végrehajtott kisebb szerkesztési változtatásokat a kiegészítések esetében **félkövér aláhúzott** betűtípus, a törlések esetében pedig [...] jelöli. Ezenkívül egy későbbi szakaszban – adott esetben – ki kell majd igazítani a szöveg preambulumbekzdéseit annak érdekében, hogy azok összhangba kerüljenek a rendelkező résszel.
17. Ez a kompromisszumos szöveg tükrözi az elnökség és a tagállamok arra irányuló folyamatos erőfeszítéseit, hogy a Bizottság támogatásával megtalálják a megfelelő egyensúlyt a különböző érdekek és célkitűzések között, továbbá hogy figyelembe vegyék a delegációk kéréseit. Az elnökség ezért úgy véli, hogy ez a szöveg jó alapul szolgál az Európai Parlamenttel való tárgyalások megkezdéséhez.

IV. KULCSFONTOSÁGÚ POLITIKAI KÉRDÉSEK

– a stratégiai „nettó zéró” technológiák listájához kapcsolódó pénzügyi rendelkezések

18. A bizottsági javaslatához képest az elnökség azt javasolja, hogy – számos delegáció kérésére – vegyék fel a maghasadásból származó energiák előállítására szolgáló technológiákat és a fenntartható alternatív üzemanyagok technológiáit a stratégiai „nettó zéró” technológiáknak a 3b. cikkben szereplő listájára. Ugyanakkor a javaslat ugyanezen cikkének (3) bekezdésében hangsúlyozza, hogy ez nem érinti egyrészt a tagállamok azon jogát, hogy maguk határozzák meg, hogy a különböző energiaforrások közül melyiket választják, valamint hogy maguk döntsenek energiaellátásuk általános szerkezetéről, másrészt pedig az uniós finanszírozás allokálását, illetve az Európai Beruházási Bankon keresztül nyújtott uniós támogatást.

– a megújuló energiaforrások alkalmazására irányuló aukciók

19. Az elnökség a javaslat 20. cikkébe beillesztette annak lehetőségét, hogy a tagállamok előminősítési és odaítélési szempontokat egyaránt alkalmazzanak, továbbá e szempontok alkalmazásához a tagállamonként évente aukcióra bocsátott mennyiség 20 %-ában állapítja meg a minimális kezdeti arányt. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusban meghatározza ezeket a szempontokat, valamint a rendszer működésének értékelése alapján módosítsa az aukcióra bocsátott mennyiséget.

V. KONKLÚZIÓ

20. A fentiek tükrében felkérjük a Tanácsot (Versenyképesség), hogy a 2023. december 7-i ülésén vizsgálja meg a fent említett két kulcsfontosságú politikai kérdést, és az e feljegyzés mellékletében foglalt kompromisszumos javaslat alapján állapodjon meg az általános megközelítésről.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a „nettó zéró” technológiai termékek európai gyártási ökoszisztémájának megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról (a „nettó zéró” iparról szóló jogszabály)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére, valamint – e rendelet 16–18. cikkéhez kapcsolódóan – 192. cikkének (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére⁹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére¹⁰,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A nettó zéró kibocsátásra való átállás máris hatalmas ipari, gazdasági és geopolitikai változásokat idéz elő világszerte, amelyek a világ dekarbonizációs erőfeszítéseinek előrehaladtával egyre hangsúlyosabbak lesznek.

⁹ HL C 349., 2023.9.29., 179. o.

¹⁰ HL C, C/2023/254, 2023.10.26.

- (1a) Tekintettel a „nettó zéró” technológiák összetettségére és transznacionális jellegére, az e technológiákhoz való hozzáférést biztosító összehangolatlan nemzeti intézkedésekben jelentős potenciál rejlene a verseny torzítására és az egységes piac fragmentálására. A tagállamok nem összehangolt intézkedéseinek eredményeként esetleg eltérő szabályozások vonatkoznának a piaci szereplőkre, a tagállamokban különböző szintű lenne a „nettó zéró” technológiák kínálatához való hozzáférés – többek között különböző szintű támogatást kapnának a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektek –, a közbeszerzések eltérő szabályai és nem összehangolt formái lennének érvényben, eltérő eljárások és lejáratidő-tartamok vonatkoznának az engedélyezési eljárásokra, mindez pedig akadályt gördítene a tagállamok közötti kereskedelem elé, gátolva ezáltal a belső piac megfelelő működését. Ezért az egységes piac működésének védelme érdekében közös uniós jogi keretet kell létrehozni annak érdekében, hogy e központi jelentőségű kihívást az Unió „nettó zéró” technológiák területére vonatkozó rezilienciájának és ellátásbiztonságának növelésével, együttesen lehessen kezelni.

- (1b) Ugyanakkor az Unió elkötelezte magát gazdaságának gyorsított dekarbonizációja és a megújuló energiaforrások ambiciózus bevezetése mellett annak érdekében, hogy 2050-re megvalósuljon a klímasemlegesség vagy (az elnyelések levonása utáni) nettó zéró kibocsátás. Ez a célkitűzés az európai zöld megállapodás és az aktualizált uniós iparstratégia központi eleme, és összhangban van az Unió által a Párizsi Megállapodás keretében a globális éghajlat-politikai fellépés iránt tett kötelezettségvállalással¹¹. A klímasemlegességi cél elérése érdekében az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹² kötelező uniós éghajlat-politikai célértéket határoz meg, amelynek értelmében 2030-ig az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal kell csökkenteni a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátást. A javasolt „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag¹³ az Unió 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célértékének teljesítését célozza, ezért e tekintetben felülvizsgálja és aktualizálja az uniós jogszabályokat.
- (1c) Emellett „A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora” című közleményben¹⁴ a Bizottság átfogó megközelítést határoz meg a tisztaenergia-technológia négy pilléren alapuló fejlesztésének támogatására. Az első pillér célja egy olyan szabályozási környezetet létrehozni, amelyben egyszerűbbé és észszerűbbé válik az új „nettó zéró” technológiák gyártó- és összeszerelő üzemének engedélyezése, továbbá elősegíteni az Unió „nettó zéró” iparának növekedését. A terv második pillére a „nettó zéró” technológiák előállításának finanszírozását és az ebbe történő befektetést hivatott előmozdítani. A harmadik pillér az átállás megvalósításához szükséges készségek fejlesztéséhez és a tisztaenergia-technológiai ágazatban dolgozó szakképzett munkavállalók számának növeléséhez kapcsolódik. A negyedik pillér a kereskedelemre és a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási láncának diverzifikálására összpontosít. Idetartozik a kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó klub létrehozása, a hasonlóan gondolkodó partnerekkel való együttműködés az ellátási láncok közös megerősítése és a kritikus inputok tekintetében az egyes beszállítóktól a diverzifikálás segítségével történő eltávolodás érdekében.

¹¹ A Tanács (EU) 2016/1841 határozata (2016. október 5.) az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye keretében létrejött párizsi megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 282., 2016.10.19., 4. o.).

¹² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

¹³ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – „Irány az 55 %!”: Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzésének megvalósítása a klímasemlegesség elérése érdekében. COM(2021) 550, 2021.7.14.

¹⁴ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora, COM(2023) 62 final, 2023.2.1.

- (2) Az egységes piac megfelelő környezetet biztosít ahhoz, hogy a szükséges mértékben és ütemben, határokat átnyúlóan lehessen hozzáférni az Unió éghajlat- és energiapolitikai célkitűzéseinek megvalósításához szükséges technológiákhoz. A nettó zéró kibocsátás felé vezető út az egységes piac erejét kihasználva komoly lehetőségeket teremt az Unió „nettó zéró” iparának bővítésére azáltal, hogy előmozdítja a technológiákba történő beruházásokat, lehetővé téve gazdasági ágazataink dekarbonizációját az energiaellátástól a közlekedésen át egészen az épületekig és az iparig. Az Európai Unión belüli erős „nettó zéró” ipar jelentős mértékben hozzájárulhat az Unió éghajlat- és energiapolitikai céljainak hatékony eléréséhez, valamint a zöld megállapodás egyéb célkitűzéseinek támogatásához, miközben fenntartja a minőségi munkahelyeket és a növekedést, valamint újabb ilyen munkahelyeket és növekedést hoz létre.
- (7) A 2030-ra kitűzött éghajlat- és energiapolitikai célok elérése érdekében prioritásként kell kezelni az energiahatékonyságot. E célok elérésének legolcsóbb, legbiztonságosabb és legtisztább módja az energiatakarékosság. Az energiahatékonyság elsődlegességének elve az uniós energiapolitika egyik általános elve, amely mind a szakpolitikai, mind a beruházási döntések gyakorlati alkalmazása szempontjából fontos. Ezért elengedhetetlen az olyan energiahatékony technológiák – így például a hőszivattyúk, a távfűtés és -hűtés, valamint az intelligens energiahálózati technológiák – uniós gyártási kapacitásának bővítése, amelyek segítik az EU-t az energiafogyasztás csökkentésében és szabályozásában.

- (8) Az Unió dekarbonizációs célkitűzései, az energiaellátás biztonsága, az energiarendszer digitalizálása és a kereslet villamosítása, például a mobilitás terén, valamint a további és gyorsabb elektromos töltőpontok iránti igény a villamosenergia-hálózatok hatalmas bővítését teszik szükségessé az Európai Unióban mind az átvitel, mind az elosztás szintjén. Átviteli szinten egyebek mellett nagyfeszültségű egyenáramú (HVDC) rendszerekre van szükség a megújuló tengeri energiák bekapcsolásához; míg az elosztás szintjén a villamosenergia-szolgáltatók bekapcsolása és a keresletoldali rugalmasság kezelése az innovatív hálózati technológiákba, például az elektromos járművek intelligens töltésébe (EVSC), az energiahatékony épületekbe és az ipar automatizálásába, az intelligens vezérlésbe, a fejlett fogyasztásmérő-infrastruktúrába (AMI) és az otthoni energiagazdálkodási rendszerekbe (HEMS) történő beruházásokra épül. A villamosenergia-hálózatnak számos szereplővel vagy eszközzel kell együttműködnie a részletes megfigyelhetőségi szint és ezáltal az adatok rendelkezésre állása alapján annak érdekében, hogy megvalósulhasson a rugalmasság, az intelligens töltés és az intelligens energiahálózattal rendelkező intelligens épületek létrehozása, lehetővé téve a fogyasztók keresletoldali választását és a megújuló energiaforrások elterjedését. A „nettó zéró” technológiáknak az Európai Unió hálózatával való összekapcsolásához a villamosenergia-hálózatok gyártási kapacitásainak jelentős bővítésére van szükség olyan területeken, mint a tengeri és szárazföldi kábelek, alállomások és transzformátorok.
- (9) További szakpolitikai erőfeszítésre van tehát szükség a kereskedelmi forgalomban elérhető technológiák piaci feltételeinek javításához, továbbá a „nettó zéró” technológiák és ellátási láncuk ellátásbiztonságának javításához, a piac széttagoaltságának csökkentéséhez, valamint az uniós energiarendszer általános rezilienciájának és versenyképességének megőrzéséhez, illetve megerősítéséhez, ugyanakkor megfelelő potenciállal kell rendelkezni az Unió 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai céljainak támogatását célzó gyors kapacitásbővítéshez. [...] Ez magában foglalja az (EU) 2022/1214 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (8) preambulumbekzdésében leírtak szerinti legjobb minőségű üzemanyagok biztonságos és fenntartható forrásához való hozzáférést.

- (10) A 2030-ra kitűzött célok eléréséhez különös figyelmet kell fordítani néhány stratégiai jelentőségűnek minősülő „nettó zéró” technológiára, tekintettel e technológiáknak a klímasemlegesség 2050-ig történő eléréséhez való jelentős hozzájárulására is. Ezek a stratégiai „nettó zéró” technológiák az Unió nyitott stratégiai autonómiájában is kulcsszerepet játszanak, és biztosítják, hogy a polgárok tiszta, megfizethető és biztonságos energiához jussanak. Fontos szerepükre tekintettel ezekhez a technológiákhoz észszerű és hatékony engedélyezési eljárásokat kell biztosítani, a nemzeti jog szerint lehetséges legmagasabb jelentőségű nemzeti státuszt kell kapniuk, és további támogatásban kell részesülniük a beruházások bevonásához, ugyanakkor továbbra is meg kell felelni a természetvédelmi irányelvek és az Aarhusi Egyezmény szerinti uniós, illetve nemzetközi kötelezettségeknek. A stratégiai „nettó zéró” technológiáknak kereskedelmi forgalomban elérhető „nettó zéró” technológiáknak kell lenniük, megfelelő potenciállal kell rendelkezniük a gyors kapacitásbővítéshez, és legalább 8-as technológiai készenléti szintet kell elérniük. E technológiáknak meg kell erősíteniük az Unión belüli ellátási láncok ellátásbiztonságát, és ezzel egy időben hozzá kell járulniuk az Unió dekarbonizációs célkitűzéseinek teljesítéséhez, valamint az egységes piac működésének javításához.
- (10a) A stratégiai „nettó zéró” technológiák listáján olyan technológiák is szerepelnek, amelyeket nem minden tagállam fogad el tiszta és biztonságos energiaforrásként. Ez összhangban áll azon jogukkal, hogy saját maguk határozzák meg, hogy a különböző energiaforrások közül melyeket választják, valamint hogy maguk döntsenek energiaellátásuk általános szerkezetéről és iparpolitikájukról. E jogok szavatolása érdekében a stratégiai technológiák listája nem érintheti a 2021 és 2027 közötti időszakra szóló jelenlegi többéves pénzügyi keret szerinti forrásallokációt, különösen ami az energetikai technológiákhoz kapcsolódó, az uniós finanszírozásra vonatkozó forrásjogosultsági és odaítélési szempontokat illeti, beleértve azokat a forrásokat is, amelyek finanszírozása EU ETS kibocsátási egységekből vagy az EBB általi támogatásból történik. A tagállamokat nem szabad kötelezni továbbá arra, hogy olyan technológia értékláncát támogató projekteket ismerjenek el stratégiai jellegűként, amelyeket nem fogadnak el energiaszerkezetük részeként.
- (11) Annak biztosítása érdekében, hogy az Unió energiarendszere a jövőben reziliens legyen, ezt a kapacitásbővítést a szóban forgó technológiák teljes ellátási láncában el kell végezni, teljes összhangban a [kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabállyal] és a csipekről szóló jogszabállyal, valamint ezeket kiegészítve.

- (11-b) E rendeletnek ki kell egészítenie a [kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabályt] azáltal, hogy a „nettó zéró” technológiák előállítására, mégpedig a végtermékekre, az alapvető alkotóelemekre és az ezek előállításához használt specifikus gépekre összpontosít. A [kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabály] nem ezen elemeket, hanem az ellátási lánc ezt megelőző (upstream) szakaszát, kiváltképp a kritikus fontosságú nyersanyagokat, azok kitermelését, feldolgozását és újrafelhasználását helyezi a középpontba. Ezek elengedhetetlenek a stratégiai ágazatok széles spektruma, köztük a „nettó zéró” ipar, a digitális ágazat, a repülés és az űrrepülés, valamint a védelmi ágazat számára. E rendelet és a [kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabály] ugyanazt a logikát követi a döntés-előkészítő tanulmányok elősegítését, a megfelelő készségek fejlesztését és elsajátítását, valamint a beruházások támogatását illetően, így a két jogszabály közösen igyekszik szabályozási támogatási szinergiákat létrehozni a „nettó zéró” technológiák uniós gyártásának teljes ellátási láncában. E rendelet világossá teszi, hogy hatálya kiterjed az olyan feldolgozott anyagokra is, amelyek a „nettó zéró” technológiák alapvető alkotóelemeit jelentik, a [kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabály] hatálya alá tartozó kritikus fontosságú nyersanyagok kivételével.
- (11-a) A végtermékek és a „nettó zéró” technológiák előállításához nélkülözhetetlen specifikus alkotóelemek nem kimerítő listáját a X. melléklet tartalmazza, és ezek között megtalálhatók a valamely vállalkozás által gyártott és értékesített végtermékek és alkotóelemeik, beleértve a feldolgozott anyagokat is, ugyanakkor nem beleértve a [kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabály] hatálya alá tartozó kritikus fontosságú nyersanyagokat. Az olyan integrált gyártóüzemek esetében, amelyek a [kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabály] és az e rendelet hatálya alá tartozó anyagok előállításával egyaránt foglalkoznak, a létesítmény által előállított végtermék alapján kell meghatározni, hogy mely jogszabály vonatkozik a létesítményre. A X. mellékletben nem szereplő specifikus alkotóelemek és gépek olyan esetekben tartozhatnak e rendelet hatálya alá, amikor egy nemzeti illetékes hatóságnak benyújtott bizonyítékok alapján a projektgazda például piaci tanulmányok vagy off-take megállapodások révén bizonyítani tudja, hogy a specifikus alkotóelemeket vagy gépeket elsődlegesen „nettó zéró” technológiák előállítására használják, a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabály hatálya alá tartozó kritikus fontosságú nyersanyagok kivételével.

(11a) Az ellátásbiztonsággal kapcsolatos kérdések kezelése, és egyúttal az Unió energiarendszere rezilienciájának, valamint a dekarbonizációs és korszerűsítési erőfeszítéseknek a támogatásához való hozzájárulás érdekében bővíteni kell az Unióban a „nettó zéró” technológiák gyártási kapacitását. Az Uniónak biztosítania kell, hogy a fotovoltaikus napenergia-technológiák uniós gyártóira olyan szabályozási környezet vonatkozzon, amely lehetővé teszi, hogy növeljék versenyelőnyüket és javítsák az ellátásbiztonsági kilátásokat oly módon, hogy 2030-ra legalább 30 gigawatt operatív fotovoltaikus gyártási kapacitás elérésére töreksszenek a teljes fotovoltaikus értékláncban, összhangban az uniós napenergia-stratégia¹⁵ keretében támogatott Európai Fotovoltaikusnapelem-ipari Szövetségben meghatározott célokkal. Az Uniónak biztosítania kell továbbá, hogy a szél- és hőszivattyú-technológiák uniós gyártóira olyan szabályozási környezet vonatkozzon, amelynek segítségével megszilárdíthatják versenyelőnyüket, és ebben az évtizedben fenntarthatják vagy bővíthetik a jelenlegi piaci részesedésüket, összhangban az Unió technológiakiépítésre vonatkozó előrejelzéseivel, amelyek megfelelnek a 2030-ra kitűzött energia- és éghajlatpolitikai céloknak¹⁶. Ez azt jelenti, hogy 2030-ra az Unió gyártási kapacitása a szélenergia terén legalább 36 GW, a hőszivattyúk esetében pedig legalább 31 GW lesz. Az akkumulátorok és elektrolizátorok uniós gyártóinak olyan szabályozási környezetben kell működniük, amelyben megszilárdíthatják technológiai vezető szerepüket, és aktívan hozzájárulhatnak e piacok formálásához. Az akkumulátortechnológiák esetében ez az Európai Akkumulátorszövetség célkitűzéseivel történő hozzájárulást jelentené és arra irányulna, hogy az Unió akkumulátorgyártói az akkumulátorok iránti éves kereslet közel 90 %-át ki tudják elégíteni, 2030-ra pedig legalább 550 GWh uniós gyártási kapacitással rendelkezzenek. Az uniós elektrolizátorgyártók számára a REPowerEU 2030-ra 10 millió tonna megújuló hidrogén Unión belüli előállítását és akár 10 millió tonna megújuló hidrogén importját irányozza elő.

¹⁵ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Uniós napenergia-stratégia, SWD(2022) 148 final, 2022.5.18.

¹⁶ A REPowerEU-tervben (COM(2022) 230 final) meghatározott REPowerEU-célkitűzések és az azt kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum szerint (A REPowerEU cselekvési terv végrehajtása: Beruházási igények, hidrogénakcelerator és a biometán célszámok elérése – a következő dokumentumot kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentum: A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – REPowerEU terv, SWD(2022) 230 final, 2022.5.18.).

Annak biztosítása érdekében, hogy az EU technológiai vezető szerepe kereskedelmi vezető szerepként is megjelenjen, amint azt a Bizottság és az Európai Tisztahidrogén-szövetség együttes nyilatkozata keretében is támogatta, az uniós elektrolizátorgyártóknak képesnek kell lenniük tovább növelni kapacitásukat oly módon, hogy a kiépített elektrolizátorkapacitás 2030-ra elérje a legalább 100 GW hidrogént.

A légi jármű-üzemanyagok és a tengeri közlekedésben használt üzemanyagok uniós gyártóinak fenntartható alternatív üzemanyagokat kell továbbfejlesztelniük, gyártaniuk és elterjeszteniük az ahhoz történő jelentős hozzájárulás érdekében, hogy a közlekedési ágazat üvegházhatásúgáz-kibocsátása 2050-re 90 %-kal csökkenjen, valamint hogy megfeleljenek a [ReFuel EU Aviation / Fuel EU Maritime kezdeményezéshez kapcsolódó jogszabályokban] meghatározott kötelezettségeknek. Ezt a megújuló és alacsony széndioxid-kibocsátású üzemanyagok értékláncának ipari szövetsége is határozottan támogatja. Az Uniónak biztosítania kell, hogy a szabályozási környezet és a fenntartható alternatív légi jármű-üzemanyag-technológiák, valamint a tengeri közlekedésben használt fenntartható alternatív üzemanyag-technológiák gyártóira vonatkozó támogatási keret lehetővé tegye számukra gyártási kapacitásaik növelését a teljes üzemanyag-értékláncban, az alapanyagok összegyűjtésétől és szolgáltatásától kezdve a keverésig, beleértve átalakítási és finomítási kapacitásaik növelését is.

- (11b) E célkitűzéseket együttesen kell mérlegelni, figyelembe véve azt is, hogy az ellátási lánc bizonyos elemei (például az inverterek, a napelemcellák, a fotovoltai kus öntvények (ingot) és ostyák (wafer) vagy az akkumulátorok katódjai és anódjai) esetében az uniós gyártási kapacitás csekély. Az importfüggőség és a kiszolgáltatottság feletti aggályok kezelését elősegítendő, valamint annak biztosítása érdekében, hogy teljesüljenek az Unió éghajlat- és energiapolitikai céljai, általános referenciaértékre született javaslat a stratégiai „nettó zéró” technológiai termékek Európai Unión belüli gyártására, és hasonló referenciaérték bevezetése kívánatos a „nettó zéró” technológiák esetében is. Arra kell törekedni, hogy az uniós „nettó zéró” technológiák éves kapacitása 2030-ra – a stratégiai „nettó zéró” technológiákra teljességükben tekintve – megközelítse vagy elérje az éves kiépítési igények legalább 40 %-ának megfelelő teljes éves gyártási referenciaértéket.

- (11d) A „nettó zéró” technológiai termékek ugyanakkor hozzá fognak járulni az Unió rezilienciájához és a tisztaenergia-ellátás biztonságához. A biztonságos tisztaenergia-ellátás a gazdasági fejlődés, valamint a közrend és a közbiztonság előfeltétele. A „nettó zéró” technológiai termékek más stratégiai fontos gazdasági ágazatok, például a mezőgazdaság és az élelmiszer-termelés számára is előnyökkel járnak azáltal, hogy versenyképes áron biztosítják a tiszta energiához és gépekhez való hozzáférést, ezáltal fenntartható módon hozzájárulnak az EU élelmezésbiztonságához, valamint ahhoz, hogy a körforgásos gazdaság révén bővüljön a bioalapú alternatívák kínálata. Hasonlóképpen, az Unió éghajlatvédelmi törekvéseinek teljesítése gazdasági növekedést és társadalmi jólétet is eredményez.
- (11e) A versenyképesség fenntartása és a kulcsfontosságú „nettó zéró” technológiai termékek és ellátási láncok terén jelenleg tapasztalható stratégiai importfüggőség csökkentése – továbbá az új függőségek kialakulásának elkerülése – érdekében az Uniónak folytatnia kell „nettó zéró” ipari bázisának megerősítését, valamint versenyképesebbé és innovációbarátabbá kell válnia. Az Uniónak lehetővé kell tennie a gyártási kapacitás gyorsabb, egyszerűbb és kiszámíthatóbb fejlesztését, csökkentve egyúttal az adminisztratív terheket és felszámolva a határokon átnyúló akadályokat.
- (11f) Annak érdekében, hogy a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projekteket a lehető leggyorsabban el lehessen indítani vagy ki lehessen terjeszteni a „nettó zéró” technológia uniós ellátásbiztonságának biztosítása érdekében, fontos hatékonyá tenni a tervezést és a beruházási biztonságot a projektgazdák adminisztratív terheinek minimálisra csökkentése révén. Ezért a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektekre vonatkozó tagállami engedélyezési eljárásokat észszerűsíteni kell, ugyanakkor biztosítani kell, hogy az ilyen projektek biztonságosak, védettek és környezeti szempontból fenntarthatóak legyenek, és megfeleljenek a környezetvédelmi, társadalmi és biztonsági követelményeknek. Az uniós környezetvédelmi jogszabályok közös feltételeket határoznak meg a nemzeti engedélyezési eljárások folyamatára és tartalmára vonatkozóan, ezáltal biztosítják a környezetvédelem magas szintjét.

A „stratégiai »nettó zéró« projekt” státusz megadása nem sértheti az érintett projektekre alkalmazandó engedélyezési feltételeket, beleértve a 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben¹⁷, a 92/43/EGK tanácsi irányelvben¹⁸, a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben¹⁹, a 2012/18/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben²⁰, a 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben²¹ és a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben²² meghatározottakat.

- (11g) A nemzeti engedélyezési eljárások kiszámíthatatlansága, összetettsége és időnként túl hosszú időtartama ugyanakkor aláássa a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektek hatékony fejlesztéséhez szükséges beruházási biztonságot. Ezért a hatékony végrehajtás biztosítása és felgyorsítása érdekében a tagállamoknak egyszerűsített és hatékony engedélyezési eljárásokat kell alkalmazniuk. Emellett a stratégiai „nettó zéró” projekteket nemzeti szinten a velük kapcsolatos valamennyi bírósági és vitarendezési eljárásban sürgősként kell kezelni, és ezért kiemelt státuszt kell kapniuk – ha és amennyiben a nemzeti jog rendelkezik ilyen sürgősségi eljárásokról –, anélkül, hogy ez akadályozná az illetékes hatóságokat abban, hogy észszerűsítsék az engedélyezést az egyéb, stratégiai „nettó zéró” projektnek nem minősülő, „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektek esetében vagy nagyobb általánosságban.

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/92/EU irányelve (2011. december 13.) az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 26., 2012.1.28., 1. o.).

¹⁸ A Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.).

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/18/EU irányelve (2012. július 4.) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezeléséről, valamint a 96/82/EK tanácsi irányelv módosításáról és későbbi hatályon kívül helyezéséről.

²¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/35/EK irányelve (2004. április 21.) a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről (HL L 143., 2004.4.30., 56. o.).

²² Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (átdolgozás) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).

- (11h) A felelős engedélyező hatóságoknak úgy kell tekinteniük, hogy a stratégiai „nettó zéró” projektek a közérdeket szolgálják, tekintettel a „nettó zéró” technológiák uniós ellátásbiztonságának biztosítása terén betöltött szerepükre, valamint az Unió nyitott stratégiai autonómiájához, továbbá a zöld és digitális átálláshoz való hozzájárulásukra. Eseti értékelés alapján a felelős engedélyező hatóság megállapíthatja, hogy az adott projekt által szolgált közérdek elsőbbséget élvez a természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos közérdekekkel szemben, és hogy következésképpen a projekt engedélyezhető, feltéve, hogy a 2000/60/EK irányelvben, a 92/43/EGK irányelvben, a 2009/147/EK irányelvben²³ vagy a [természet-helyreállítási jogszabályban] meghatározott valamennyi vonatkozó feltétel teljesül.
- (11i) A komplexitás csökkentése, valamint a hatékonyság és az átláthatóság növelése érdekében lehetővé kell tenni a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektek projektgazdái számára, hogy a teljes engedélyezési eljárás elősegítéséért és koordinálásáért, valamint az átfogó határozatok alkalmazandó határidőn belüli kiadásának elősegítéséért felelős kijelölt kapcsolattartó ponton keresztül bonyolítsák az ügyeiket. E célból a tagállamoknak egy vagy több egyedüli kapcsolattartó pontot kell kijelölniük. Amennyiben egy tagállam úgy dönt, hogy egynél több kapcsolattartó pontot jelöl ki, egyértelműen tájékoztatnia kell a projektgazdákat arról, hogy melyik kapcsolattartó pont felelős a projektjükért. A tagállamnak kell eldöntenie, hogy a kijelölt kapcsolattartó pont engedélyezési határozatokat kiadó hatóságként is eljárhat-e vagy sem. A kijelölt kapcsolattartó pontnak legalább értesítenie kell a projektgazdákat az átfogó határozatról. A tagállam belső szervezeti rendszerétől függően lehetővé kell tenni, hogy a kijelölt kapcsolattartó pont feladatait azonos feltételek mellett egy másik – helyi, regionális vagy nemzeti szintű – hatóságra ruházzák át.

²³ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/147/EK irányelve (2009. november 30.) a vadon élő madarak védelméről (HL L 20., 2010.1.26., 7. o.).

- (11j) A stratégiai „nettó zéró” projektek engedélyezési státuszával kapcsolatos egyértelműség biztosítása érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az engedélyezési eljárással kapcsolatos vitákat időben rendezzék. E célból a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a kérelmezők és a projektgazdák egyszerű vitarendezési eljárást vehessenek igénybe, és hogy a stratégiai „nettó zéró” projektek a velük kapcsolatos valamennyi bírósági és vitarendezési eljárás során sürgős elbánásban részesüljenek, a védelemhez való jog tiszteletben tartásának biztosítása mellett, ha és amennyiben a nemzeti jog rendelkezik ilyen sürgősségi eljárásokról.
- (11k) Annak érdekében, hogy a vállalkozások és a projektgazdák – többek között a határokon átnyúló projektek esetében – szükségtelen további adminisztratív terhek nélkül, közvetlenül élvezhessék a belső piac előnyeit, az egységes digitális kaput létrehozó (EU) 2018/1724 európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁴ általános szabályokat állapít meg a belső piac működése szempontjából releváns tájékoztatás, eljárások és támogatási szolgáltatások online nyújtására vonatkozóan. Az e rendelet hatálya alá tartozó engedélyezési eljárások részeként az illetékes nemzeti hatóságoknak a kijelölt kapcsolattartó ponton keresztül benyújtandó információkat – az e rendelettel történő módosítását követően – az (EU) 2018/1724 rendelet I. mellékletének kell tartalmaznia, a kapcsolódó eljárásoknak pedig az említett rendelet II. mellékletében kell szerepelniük annak biztosítása érdekében, hogy a projektgazdák teljes mértékben online eljárásokat és az egyszeri adatszolgáltatásra szolgáló technikai rendszer keretében nyújtott szolgáltatásokat vehessenek igénybe. Az e rendelet értelmében egyetlen kapcsolattartó pontként eljáró kijelölt kapcsolattartó pontok a segítségnyújtási és problémamegoldó szolgáltatásoknak az (EU) 2018/1724 rendelet III. mellékletében foglalt jegyzékében szerepelnek.

²⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1724 rendelete (2018. október 2.) az információkhoz, eljárásokhoz, valamint segítségnyújtó és problémamegoldó szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító egységes digitális kapu létrehozásáról, továbbá az 1024/2012/EU rendelet (HL L 295., 2018.11.21., 1. o.).

(111) A „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektek a tagállamtól, a technológiától és az értéklánc szegmensétől függően hosszadalmas és összetett, 2–7 éves engedélyezési eljárásokon mennek keresztül. Figyelembe véve a szükséges beruházások méretét – különösen a várt méretgazdaságosság eléréséhez szükséges óriásgyár-méretű projektek esetében –, a nem megfelelő engedélyezés további és gyakran hátrányokat okozó akadályt gördít az Unióban a „nettó zéró” technológiák gyártási kapacitásának növelése elé. Annak érdekében, hogy a projektgazdák és más befektetők számára biztosítani lehessen a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektek fejlesztésének fokozásához szükséges biztonságot és egyértelműséget, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az ilyen projektekhez kapcsolódó engedélyezési eljárás ne haladja meg az előre meghatározott határidőket. A stratégiai „nettó zéró” projektek esetében az engedélyezési eljárás időtartama nem haladhatja meg a tizenkét hónapot azon létesítményeknél, amelyek éves termelési teljesítménye legalább 1 GW, illetve a kilenc hónapot azon létesítmények esetében, amelyek éves termelési teljesítménye 1 GW-nál kevesebb. A „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektek esetében az engedélyezési eljárás időtartama nem haladhatja meg a tizennyolc hónapot az 1 GW-nál nagyobb éves termelési teljesítményű létesítmények esetében, illetve a tizenkét hónapot azon létesítmények esetében, amelyek éves termelési teljesítménye 1 GW-nál kevesebb. Azon „nettó zéró” technológiák esetében, amelyeknél a GW-mérőszám nem releváns – például a villamosenergia-hálózatokhoz kapcsolódó technológiák, valamint a szén-dioxid-leválasztási és -tárolási (CCS) vagy a szén-dioxid-leválasztási és -hasznosítási (CCU) technológiák esetében – a fent említett határidők felső határait kell alkalmazni. A környezeti hatásvizsgálatról szóló irányelvben (2011/92/EU) a környezeti hatásvizsgálatok számára meghatározott első lépést, azaz a környezeti hatásvizsgálati jelentés elkészítését azonban gyakran elsősorban a projektgazda végzi el. E lépést ezért nem szabad beszámítani azon határidőkbe, amelyeket a tagállamoknak az engedélyezési eljárás keretében követniük kell. Emellett a javasolt projekt jellegével, összetettségével, helyszínével vagy méretével összefüggő kivételes esetekben a tagállamoknak lehetőséget kell kapniuk a határidők meghosszabbítására. Kivételes esetnek számíthatnak többek között olyan előre nem látható körülmények, amelyek miatt a projekthez kapcsolódóan környezeti vizsgálatot kell végezni, vagy a meglévő vizsgálatot ki kell egészíteni, illetve adott esetben a kisajátítási eljárásoknak betudható késések.

- (11m) Ezen túlmenően, tekintettel a stratégiai „nettó zéró” projekteknek az Unió energiaellátása szempontjából betöltött szerepére, bizonyos közigazgatási korlátozásokat részben fel kell oldani vagy egyszerűsíteni kell e projektek megvalósításának felgyorsítása érdekében.
- (11n) Az uniós jog által előírt – többek között a vízre, a talajra, a levegőre, az ökoszisztémákra, az élőhelyekre, a biológiai sokféleségre és a madarakra vonatkozó – környezeti vizsgálatok és engedélyek a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektekre vonatkozó engedélyezési eljárás szerves részét képezik, és alapvető biztosítékot jelentenek a negatív környezeti hatások megelőzéséhez vagy minimálisra csökkentéséhez. Annak biztosítása érdekében azonban, hogy a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektekre vonatkozó engedélyezési eljárások kiszámíthatók legyenek és időben befejeződjenek, ki kell aknázni a szükséges vizsgálatok és engedélyezések egyszerűsítésére irányuló lehetőségeket, miközben nem csökkenhet a környezetvédelem szintje. E tekintetben biztosítani kell, hogy a szükséges vizsgálatokat a felesleges átfedések elkerülése érdekében összevonják, továbbá hogy – a szükségtelen későbbi lépések elkerülése érdekében – a projektgazdák és a felelős hatóságok a vizsgálat elvégzése előtt kifejezetten megállapodjanak az összevont vizsgálat hatályáról.
- (11o) A földhasználati konfliktusok akadályozhatják a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektek megvalósítását. A jól kidolgozott, a nyilvánosság részvételével elkészített tervek – beleértve a területrendezési terveket és a zónák kijelölését is –, amelyek figyelembe veszik a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektek megvalósításában rejlő potenciált, és amelyek esetében a lehetséges környezeti hatásokat is megvizsgálták, képesek segíteni a közérdek és a közjólet közötti egyensúly megteremtésében, így csökkentve a konfliktusok lehetőségét és felgyorsítva a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektek fenntartható megvalósítását az Unióban. A felelős nemzeti, regionális és helyi hatóságokat ezért ösztönözni kell, hogy a tervek kidolgozása során adott esetben azokba vegyenek fel rendelkezéseket a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektekre – és köztük a stratégiai „nettó zéró” projektekre – vonatkozóan.

- (11oa) A tagállamok bizonyos földrajzi területeken egyéb szakpolitikai eszközöket is igénybe vehetnek a „nettó zéró” technológiák és a stratégiai „nettó zéró” technológiák gyártásának támogatására. E szakpolitikai eszközök közé tartozik egyebek mellett a „nettó zéró” technológiák gyártóinak klaszterekbe sorolása, az engedélyezési eljárás felgyorsítása, tesztlétesítmények létrehozása a „nettó zéró” technológiák számára, a szabályozói tesztkörnyezetek lehetővé tétele, a határokon átnyúló együttműködés támogatása, továbbá az elektromos hálózatra történő kapcsolódás, a fizikai és digitális infrastruktúrák, valamint a tiszta energia előmozdítása. Ezeket az eszközöket nemzeti vagy helyi hatóságoknak kell kijelölniük, és azokat vagy új területekre vagy meglévő ipari telephelyekre lehet alkalmazni.
- (11p) Olyan intézkedésekről kell továbbá rendelkezni, amelyek lehetővé teszik, hogy az Unió elérje a 2030-ig teljesítendő, 50 millió tonna éves operatív szén-dioxid-besajtolási kapacitási célértéket, és ezáltal támogadják az európai iparágak dekarbonizációját és az éghajlatváltozás elleni küzdelmet.
- (13) Az ipari szén-dioxid-leválasztási és -tárolási megoldások kidolgozása koordinációs hiányosságokkal küzd. Egyfelől annak ellenére, hogy az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer egyre növekvő szén-dioxid-árösztönzöt biztosít ahhoz, hogy az ipar beruházzon a szén-dioxid-kibocsátás leválasztásába, és e beruházások gazdaságilag életképesek legyenek, jelentős a kockázata annak, hogy az érintettek nem tudnak hozzáférni az engedélyezett geológiai tárolóhelyekhez. Másrészt az első szén-dioxid-tárolók befektetőinek előzetes költségekkel kell számolniuk, mivel még azelőtt kell azonosítaniuk, fejleszteniük és értékelniük e tárolókat, hogy a jogszabályban előírt tárolási engedélyért folyamodhatnak. Beruházásaik megtervezésében segítheti a piaci szereplőket a potenciális szén-dioxid-tárolási kapacitással kapcsolatos átláthatóság egyrészt az érintett területek geológiai alkalmassága tekintetében, másrészt a meglévő geológiai – többek között a nyers és modellezett – adatok, különösen a szénhidrogén-kitermelési helyszínek feltárásából származó adatok tekintetében. Annak érdekében, hogy együttesen el lehessen érni a szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozó uniós célértéket, a tagállamoknak – a titoktartás, a nemzetbiztonság és az üzleti szempontból érzékeny kérdések, valamint a magánszereplők által generált és birtokolt adatokért nyújtandó megfelelő kompenzáció figyelembevételével – ezeket a meglévő adatokat nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenniük, és rendszeresen, előretekintő módon be kell számolniuk a szén-dioxid-tárolóhelyek fejlesztésében elért eredményekről, valamint a besajtolási és tárolókapacitások iránti kapcsolódó igényekről. Ezek az átláthatósági követelmények nem érintik a tagállamok azon jogát, hogy területükön ne engedélyezzék szén-dioxid-tárolási kapacitás kiépítését, vagy korlátozzák azt.

- (13a) A meg nem térülő eszközök elkerülése és annak biztosítása érdekében, hogy a tervezett besajtolási kapacitás a szén-dioxid-kibocsátás csökkenéséhez vezessen, elismerést nyert, hogy 2030-ra létre kell hozni a szén-dioxid-leválasztás és -tárolás teljes saját, a leválasztásra, a szállításra és a tárolásra kiterjedő értékláncait, mégpedig a versenyt és a nyílt hozzáférést biztosító szabályozással.
- (14) A szén-dioxid-leválasztással kapcsolatos, gazdasági szempontból mára egyre életképesebbé váló beruházások előtt álló egyik fő akadályt az olyan működő európai szén-dioxid-tárolóhelyek rendelkezésre állása jelenti, amelyek alapul szolgálnak a 2003/87/EK irányelvből eredő ösztönzőkhöz. A technológia elterjedése és vezető gyártási kapacitásainak bővítése érdekében az EU-nak előrelátó módon kell kialakítania a 2009/31/EU irányelvvel²⁵ összhangban engedélyezett állandó geológiai szén-dioxid-tárolóhelyek kínálatát, valamint a szén-dioxid-szállítási infrastruktúrát. Az Unió 2030-ig teljesítendő, 50 millió tonna éves operatív szén-dioxid-besajtolási kapacitási célértékének meghatározásával – összhangban a 2030-ban várhatóan szükséges kapacitásokkal és figyelembe véve az elsődlegesen a tagállamokban működő, jogi, geológiai, földrajzi, műszaki vagy piaci korlátok miatt nagyon csekély tárolási kapacitással rendelkező vállalkozásokat – az érintett ágazatok koordinálhatják beruházásaikat egy olyan nettó zéró kibocsátású európai szén-dioxid-szállítási és -tárolási értéklánc kialakítása érdekében, amelyet az iparágak felhasználhatnak műveleteik dekarbonizációjára. Ez az első kialakítás 2050 távlatában szemlélve a további szén-dioxid-tárolást is segíteni fogja. A Bizottság becslései szerint az Uniónak 2050-ig évente akár 550 millió tonna szén-dioxidot kell leválasztania ahhoz, hogy elérje a nettó zéró kibocsátási célt²⁶, a szén-dioxid-eltávolítás tekintetében is. Az ilyen első, az ipari léptékű tárolási kapacitásra vonatkozó célkitűzésnek köszönhetően megszlik majd a szén-dioxid-kibocsátás leválasztásába mint a klímasemlegesség elérésének fontos eszközébe történő beruházások kockázata. Amikor e rendelet beépül az EGT-megállapodásba, a 2030-ig megvalósítandó 50 millió tonna éves operatív szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozó uniós célértéket megfelelően ki kell igazítani.

²⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/31/EK irányelve (2009. április 23.) a szén-dioxid geológiai tárolásáról, valamint a 85/337/EGK tanácsi irányelv, a 2000/60/EK, a 2001/80/EK, a 2004/35/EK, a 2006/12/EK és a 2008/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az 1013/2006/EK rendelet módosításáról (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 140., 2009.6.5., 114. o.).

²⁶ Részletes elemzés a Bizottság „Tiszta bolygót mindenkinek” című közleményének (2018/773) alátámasztására. Európai hosszú távú stratégiai jövőkép egy virágzó, modern, versenyképes és klímasemleges gazdaságról.

- (15) A szén-dioxid-tárolóhelyeknek és szállítási infrastruktúráiknak az Unió 2030-ra kitűzött célértékének eléréséhez hozzájáruló, stratégiai „nettó zero” projektté minősítésével a szén-dioxid-tárolóhelyek fejlesztése felgyorsítható és megkönnyíthető, továbbá a tárolóhelyek iránti egyre növekvő ipari kereslet a leginkább költséghatékony tárolóhelyek felé terelhető. A biztonságos szén-dioxid-tárolóhelyé alakítható, kimerülő gáz- és olajmezők a hasznos termelési élettartamuk végén járnak. Az olaj- és gázipar emellett megerősítette elkötelezettségét az energetikai átállás megkezdése iránt, és rendelkezik a további tárolóhelyek feltáráshoz és kialakításához szükséges eszközökkel, készségekkel és ismeretekkel. Az Unió azon célkitűzésének eléréséhez, hogy 2030-ra 50 millió tonna éves operatív szén-dioxid-besajtolási kapacitás álljon rendelkezésre, ösztönözni kell az értékláncalapú megközelítést, mégpedig olyan uniós és nemzeti szintű intézkedésekkel, amelyek célja egyrészt megkönnyíteni az uniós olaj- és gáztermelési engedéllyel rendelkezők számára a szükséges beruházások megtételét [...], másrészt pedig hozzájárulni életképes üzleti modellek kidolgozásához a teljes szén-dioxid-értékláncban. A szén-dioxid-tárolóhelyek időben történő, uniós szintű és költséghatékony, a besajtolási kapacitásra vonatkozó uniós célkitűzéssel összhangban történő fejlesztésének biztosítása érdekében az uniós olaj- és gáztermelési engedéllyel rendelkezőknek ezen célérték eléréséhez az olaj- és gázgyártási kapacitásukkal arányosan kell hozzájárulniuk, ugyanakkor rugalmasságot kell biztosítani az együttműködéshez, és figyelembe kell venni a harmadik felek egyéb hozzájárulásait.
- (21a) Figyelembe véve, hogy egyes tagállamokban a szabályozott vállalkozásokra vonatkozó kötelezettségeknek eleget tevő tárolási kapacitások fejlesztése már folyamatban van, e tagállamok kérhetik a Bizottságtól, hogy mentesítsék a kötelezett vállalkozásokat az Unió 2030-ig teljesítendő, 50 millió tonna éves operatív szén-dioxid-besajtolási kapacitási célértékének eléréséhez való hozzájárulás alól. A mentesítés alapján a vállalkozásoknak nem kellene egyéni hozzájárulást nyújtaniuk a célérték teljesüléséhez, amennyiben az éves operatív szén-dioxid-besajtolási kapacitás az érintett tagállam területén meghaladja a releváns termelőtevékenységek eredményeként létrejött egyedi hozzájárulások összegét. További kapacitásokat lehet egyéb kötelezett vállalkozások rendelkezésére bocsátani megállapodások formájában, amennyiben az érintett vállalkozásokat nem vették figyelembe a mentesítés indokolásában.

- (22) A tagállamoknak 2023 júniusában be kellett nyújtaniuk a 2021–2030-as időszakra vonatkozó nemzeti energia- és klímaterveik aktualizált tervezetét²⁷. Amint azt a 2021–2030-as időszakra vonatkozó nemzeti energia- és klímatervek aktualizálásához nyújtott, a tagállamoknak szóló bizottsági iránymutatás²⁸ is hangsúlyozza, az aktualizált tervekben a tagállamoknak be kell mutatniuk a kereskedelmi forgalomban elérhető, energiahatékony és karbonszegény technológiák, berendezések és alapvető alkotóelemek gyártására irányuló projekteknek a területükön történő kapacitásbővítése elősegítésére irányuló célkitűzéseiket és szakpolitikáikat. Ezekben a tervekben továbbá azokat a tagállami célkitűzéseket és szakpolitikákat is ismertetni kell, amelyek e kapacitásbővítést a harmadik országokban tett diverzifikációs erőfeszítések révén kívánják elérni, továbbá amelyek lehetővé teszik az iparágak számára, hogy állandó jelleggel geológiai tárolóhelyeken válasszák le és tárolják, illetve ilyen tárolóhelyekre szállítsák szén-dioxid-kibocsátásaikat.
- (24) A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv első pillére keretében az Uniónak ki kell alakítania és fenn kell tartania a „nettó zéró” technológiai megoldások ipari bázisát, hogy biztosíthassa energiaellátását, ugyanakkor teljesítse a klímasemlegességre irányuló törekvéseit. E cél támogatása, valamint annak elkerülése érdekében, hogy a „nettó zéró” technológiákkal kapcsolatos ellátás terén olyan függőségek alakuljanak ki, amelyek késleltetnék az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére irányuló uniós törekvéseket, vagy veszélyeztetnék az energiaellátás biztonságát, e rendeletben rendelkezéseket kell megállapítani a fenntartható és reziliens „nettó zéró” technológiák iránti kereslet ösztönzésére.
- (25) A 2014/23/EU, a 2014/24/EU és a 2014/25/EU irányelv lehetővé teszi a közbeszerzési eljárások keretében szerződéseket odaítélő ajánlatkérő szervek és közszolgáltató ajánlatkérők számára, hogy a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kiválasztásakor az ár vagy a költség mellett további szempontokra is támaszkodjanak. Ezek a szempontok az ajánlat minőségére vonatkoznak, beleértve a társadalmi, környezetvédelmi és innovatív jellemzőket is. A „nettó zéró” technológiákra vonatkozó szerződések közbeszerzés útján történő odaítélésekor a pályázati feltételekben figyelembe kell venni az ajánlatok fenntarthatósághoz és rezilienciához való hozzájárulását, mégpedig az ajánlatnak a környezeti fenntarthatósághoz, az innovációhoz, a rezilienciához és adott esetben a rendszerintegrációhoz való hozzájárulásával kapcsolatos számos szempont összefüggésében. A szempontoknak kiegyensúlyozottnak kell lenniük, és biztosítani kell a kkv-k részvételét.

²⁷ A tagállamoknak 2023 júniusáig (a tervek tervezetei estében) és 2024 júniusáig (a végleges tervek esetében) aktualizálniuk kell a 2021–2030-as időszakra vonatkozó nemzeti terveiket. Lásd az (EU) 2018/1999 rendelet 14. cikkét, valamint 2. fejezetének és I. mellékletének követelményeit.

²⁸ A Bizottság közleménye – Iránymutatás a tagállamok számára a 2021–2030-as időszakra vonatkozó nemzeti energia- és klímatervek aktualizálásához (HL C 495., 2022.12.29., 24. o.).

- (26) A társadalmi fenntarthatósági szempontok már a meglévő jogszabályok alapján is alkalmazhatók, és a szociális jogok európai pillérével összhangban, a 2014/23/EU irányelv 30. cikkének (3) bekezdésével, a 2014/24/EU irányelv 18. cikkének (2) bekezdésével és a 2014/25/EU irányelv 36. cikkének (2) bekezdésével összhangban a munkafeltételekre és a kollektív tárgyalásokra is kiterjedhetnek. A tagállamoknak hozzá kell járulniuk a társadalmi fenntarthatósághoz azáltal, hogy megteszik a megfelelő intézkedéseket annak biztosítására, hogy a gazdasági szereplők a közbeszerzési szerződések teljesítése során megfeleljenek az uniós jog, a nemzeti jog, a kollektív szerződések vagy a 2014/23/EU irányelv X. mellékletében, a 2014/24/EU irányelv X. mellékletében és a 2014/25/EU irányelv XIV. mellékletében felsorolt nemzetközi környezetvédelmi, szociális és munkajogi rendelkezések által a szociális és munkajog területén megállapított, alkalmazandó kötelezettségeknek²⁹.

²⁹ A Bizottság közleménye: Szociális közbeszerzés – Útmutató a szociális szempontok figyelembevételéhez a közbeszerzések során (2. kiadás), C(2021) 3573 final.

(27) A 2014/23/EU irányelvnek, a 2014/24/EU irányelvnek, a 2014/25/EU irányelvnek és az alkalmazandó ágazati jogszabályoknak, valamint a fenntartható termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatnak³⁰, továbbá az elemekről, illetve akkumulátorokról és a hulladékelemekről, illetve -akkumulátorokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletnek³¹ megfelelően – és amennyiben ezek a jogi aktusok másként nem rendelkeznek –, az ajánlatkérő szervek és a közszolgáltató ajánlatkérők az e rendelet alapján beszerzett „nettó zero” megoldások környezeti fenntarthatóságának értékelésekor figyelembe vehetnek különböző, az éghajlatra és a környezetre hatást gyakorló elemeket. Ezek közé tartozhat például a megoldás tartóssága és megbízhatósága; a javítás és karbantartás egyszerűsége, valamint az e szolgáltatások elérhetősége; a korszerűsítés és a felújítás egyszerűsége; az újrafeldolgozás egyszerűsége és minősége; az anyagok felhasználása; az energia-, víz- és egyéb erőforrás-fogyasztás a termék életciklusának egy vagy több szakaszában; a terméknek és csomagolásának a tömege és térfogata; megújuló anyagok vagy használt alkotóelemek beépítése; a rendeltetésszerű használathoz és karbantartáshoz szükséges fogyóeszközök mennyisége, jellemzői és rendelkezésre állása; a termék környezeti lábnyoma és az életciklusa során jelentkező környezeti hatások; a termék szénlábnyoma; a mikroműanyag-kibocsátás; a levegőbe, vízbe vagy talajba történő kibocsátások a termék életciklusának egy vagy több szakaszában; a keletkezett hulladék mennyisége; a felhasználás feltételei. A „nettó zero” technológiák beszerzésére vonatkozó szempontok kötelező alkalmazása nem zárja ki az alkalmazandó ágazati jogszabályokban előírt más releváns odaítélési szempontok alkalmazását. A „nettó zero” technológiák beszerzésére vonatkozó odaítélési szempontok súlyozása lehetővé teszi az ajánlatkérő szervek és a közszolgáltató ajánlatkérők számára, hogy – amellett, hogy biztosítják, hogy a célok elérése irányuló törekvések során megfelelően kezelik a fenntarthatósági és a rezilienciához kapcsolódó megfontolásokat – nagy jelentőséget tulajdonítsanak egyéb szempontoknak.

³⁰ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a fenntartható termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények megállapításának kerete létrehozásáról és a 2009/125/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről, COM(2022) 142 final, 2022.3.30.

³¹ Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az elemekről, illetve akkumulátorokról és a hulladékelemekről, illetve -akkumulátorokról, a 2008/98/EK irányelv és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról, valamint a 2006/66/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről

- (28) Annak érdekében, hogy a közbeszerzési eljárás vagy a megújuló energiaforrásokból előállított energia termelésének vagy fogyasztásának támogatását célzó aukciók során figyelembe lehessen venni, hogy egyetlen beszerzési forrás használata helyett diverzifikálni kell a „nettó zéró” technológiák beszerzési forrásait, továbbá az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásainak sérelme nélkül, az ellátás legalább akkor nem tekinthető kellően diverzifikáltnak, ha az Unión belül egy adott „nettó zéró” technológia, valamint az e termékek Unión belüli előállításához elsődlegesen használt specifikus alkotóelemek iránti kereslet több mint 50 %-át egyetlen forrás fedezi.
- (28a) „Nettó zéró” technológiák beszerzésekor az ajánlatkérő szervek és a közszolgáltató ajánlatkérők e technológiákat egy nagyobb közbeszerzési eljárás részeként is beszerezhetik. Ebben az esetben mérlegelniük kell a közbeszerzési eljárás különálló részekre bontását, amelynek során az e technológiákra irányuló részre vonatkozó követelményekként meghatározzák a minimumkövetelményeket és a kapcsolódó végrehajtási jogi aktusokat.
- (28b) Az ajánlattevők felelős üzleti magatartásának, az igénybe vett technológiával, a projektekkel és a kapcsolódó infrastruktúrákkal kapcsolatos kiberbiztonságnak és adatbiztonságnak, továbbá a projektek teljes körű és időben történő megvalósításának előmozdítása érdekében a megújuló energiaforrásokból előállított energia elterjesztését célzó aukciókat megtervező hatóságoknak a felelős üzleti magatartással, a kiberbiztonsággal és az adatbiztonsággal, valamint a projekt teljes körű és időben történő megvalósításának képességével kapcsolatos előminősítési követelményeket is elő kell írniuk.
- (28c) Azon cél teljesülésének támogatása érdekében, hogy az uniós energiaellátás biztosítása érdekében ipari bázist lehessen kifejleszteni és fenntartani a megújuló energiával kapcsolatos stratégiai „nettó zéró” technológiák biztosításához, továbbá az e technológiák biztosításával kapcsolatos olyan függőségek elkerülése érdekében, amelyek késleltetnék az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére irányuló uniós erőfeszítéseket, vagy veszélyeztetnék az energiaellátás biztonságát, a megújuló energiaforrásokból előállított energia elterjesztését célzó aukciókat megtervező hatóságoknak fokozniuk kell e technológiák fenntartható és reziliens biztosítását az Unión belül.

A tagállamoknak az ajánlatok környezeti fenntarthatóságának, valamint az innovációhoz és az energiarendszer integrációjához való hozzájárulásának vizsgálatával értékelniük kell ezen aukcióknak a fenntarthatósághoz való hozzájárulását. E célból a tagállamok eldönthetik, hogy előminősítési vagy odaítélési szempontokat alkalmaznak-e az aukció megtervezésekor. Míg az előminősítési szempontokat az ajánlattevők minden projektjének teljesítenie kell ahhoz, hogy részt vehessenek az aukcióban, az odaítélési szempontok az aukcióban részt vevő különböző projektek értékelésére és rangsorolására szolgálnak.

- (28d) Az ajánlatok környezeti fenntarthatóságának – akár előminősítési, akár odaítélési szempontok mentén történő – értékelése során a megújuló energiaforrásokból előállított energia elterjesztését célzó aukciókat megtervező hatóságok figyelembe vehetnek az éghajlatra és a környezetre hatást gyakorló különböző elemeket. Ezek közé tartozhat például a megoldás tartóssága és megbízhatósága; a javítás és karbantartás egyszerűsége, valamint az e szolgáltatások elérhetősége; a korszerűsítés és a felújítás egyszerűsége; az újrafeldolgozás egyszerűsége és minősége; az anyagok felhasználása; az energia-, víz- és egyéb erőforrás-fogyasztás a termék életciklusának egy vagy több szakaszában; a terméknek és csomagolásának a tömege és térfogata; megújuló anyagok vagy használt alkotóelemek beépítése; a rendeltetésszerű használathoz és karbantartáshoz szükséges fogyóeszközök mennyisége, jellemzői és rendelkezésre állása; a termék környezeti lábnyoma és az életciklusa során jelentkező környezeti hatások; a termék szénlábnyoma; a mikroműanyag-kibocsátás; a levegőbe, vízbe vagy talajba történő kibocsátások a termék életciklusának egy vagy több szakaszában; a keletkezett hulladék mennyisége; a felhasználás feltételei.
- (28e) Az innovatívabb és fejlettebb megújulóenergia-technológiák megtervezésének és előállításának támogatása érdekében, az ajánlatok fenntarthatósági hozzájárulásának összefüggésében figyelembe lehet venni – akár előminősítési, akár odaítélési szempontként – az innovációhoz való hozzájárulást, mégpedig olyan előminősítési vagy odaítélési szempontok előírásával, amelyek előmozdítják a teljesen új megoldások alkalmazását vagy az ezekhez hasonló legkorszerűbb megoldások tökéletesítését.

- (28f) A megújuló forrásokból származó energia uniós energiarendszerbe történő integrálásának és a költséghatékony dekarbonizációhoz nyújtott hozzájárulásának támogatása érdekében az ajánlatok fenntarthatósági hozzájárulásának összefüggésében figyelembe lehet venni az energiarendszerek integrációjához nyújtott, például – többek között a keresletoldali választ és az energiatárolást is magában foglaló – rugalmassági megoldásokon, valamint a megújuló hidrogén előállításán keresztül történő hozzájárulást.
- (28g) A megújuló energiával kapcsolatos stratégiai „nettó zéró” technológiák biztosításának reziliensebbé tétele érdekében, továbbá az olyan országoktól való függés elkerülése érdekében, amelyek az Unión belüli ellátás nagy koncentrációját mutatják, a hatóságoknak odaítélési szempontokkal értékelniük kell a megújuló energiaforrásokból előállított energia elterjesztését célzó aukciókban részt vevő különböző projekteknek a rezilienciához való hozzájárulását, figyelembe véve, hogy diverzifikálni kell a megújuló energiával kapcsolatos stratégiai „nettó zéró” technológiák biztosítását, továbbá nem sértve az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásait. Az ajánlatok rangsorolásakor a hatóságoknak figyelembe kell venniük, hogy az ellátás legalább akkor nem tekinthető kellően diverzifikáltnak, ha [...] az Unión belül egy adott „nettó zéró” technológia, valamint az e termékek Unión belüli előállításához elsődlegesen használt specifikus alkotóelemek iránti kereslet több mint 50 %-át **egy harmadik ország fedezi**.
- (28h) Az ajánlatoknak a fenntarthatósághoz és a rezilienciához nyújtott hozzájárulását értékelő szempontok súlyozása a megújuló energiaforrásokból előállított energia elterjesztését célzó aukciók összefüggésében nem érintheti az ezen aukciókat megtervező hatóságok azon lehetőségét, hogy magasabb küszöböt határozzanak meg a környezeti fenntarthatóságra, az innovációra és az energiarendszer integrációjára vonatkozó szempontok számára, amennyiben ez összeegyeztethető az állami támogatásokra vonatkozó szabályok alapján meghatározott, nem árjellegű szempontokra vonatkozó bármilyen korlátozással.

- (29) A háztartások vagy a fogyasztók javát szolgáló, „nettó zéró” technológiát tartalmazó végtermékek vásárlását ösztönző programok létrehozása, valamint a „nettó zéró” technológiák beszerzési forrásainak diverzifikálása céljából és az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásainak sérelme nélkül az ellátás nem tekinthető kellően diverzifikáltnak, ha az Unión belül egy adott „nettó zéró” technológia iránti kereslet több mint 65 %-át egyetlen forrás látja el. A következetes alkalmazás biztosítása érdekében a Bizottságnak e rendelet alkalmazásának kezdőnapjától kezdődően éves listát kell közzétennie az ebbe a kategóriába tartozó, „nettó zéró” technológiát tartalmazó végtermékek származásának megoszlásáról, a különböző forrásokból származó uniós ellátásnak az utolsó olyan évben elért részaránya szerinti bontásban, amelyre vonatkozóan adatok állnak rendelkezésre.
- (30) A 2014/115/EU tanácsi határozatban a Tanács jóváhagyta a Kereskedelmi Világszervezet közbeszerzésről szóló megállapodásának (a továbbiakban: a közbeszerzésről szóló megállapodás) módosítását³². A közbeszerzésről szóló megállapodás célja a közbeszerzési szerződésekkel összefüggő, kiegyensúlyozott jogok és kötelezettségek multilaterális keretének a létrehozása a világkereskedelem liberalizálása és bővítése céljából. A közbeszerzésről szóló megállapodás Európai Unióra vonatkozó I. függeléke, valamint az Uniót kötelező egyéb vonatkozó nemzetközi megállapodások – köztük a szabadkereskedelmi megállapodások és az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény III. cikke (8) bekezdésének a) pontja a kormányzati ügynökségek által végzett, olyan termékekre irányuló beszerzések esetében, amelyeket kereskedelmi továbbértékesítés vagy kereskedelmi értékesítés tárgyát képező termékek előállítására történő felhasználás céljából vásárolnak – hatálya alá tartozó szerződések esetében az ajánlatkérő szervek és a közszolgáltató ajánlatkérők nem alkalmazhatják a 19. cikk **(5) bekezdésében** [...] foglalt követelményeket a beszerzési forrásokat biztosító olyan szereplőkre, amelyek a megállapodások aláíró felei.

³² A Tanács 2014/115/EU határozata (2013. december 2.) a Kormányzati Beszerzési Megállapodás módosításáról szóló jegyzőkönyv megkötéséről (HL L 68., 2014.3.7., 1. o.).

- (31) A rezilienciára vonatkozó rendelkezések közbeszerzési eljárásokban történő alkalmazása nem sértheti a 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv³³ 25. cikkének, valamint a 2014/25/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv³⁴ 43. és 85. cikkének alkalmazását, a Bizottság 2019. évi iránymutatásával³⁵ összhangban. Hasonlóképpen a közbeszerzési rendelkezéseket továbbra is alkalmazni kell az e rendelet hatálya alá tartozó építési beruházásokra, árubeszerzésre és szolgáltatásokra, beleértve a 2014/24/EU irányelv 67. cikkének (4) bekezdését, a 2014/25/EU irányelv 82. cikkének (4) bekezdését és a 2014/23/EU irányelv 41. cikkének (2) bekezdését, valamint a fenntartható termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról szóló rendeletre irányuló javaslatból eredő végrehajtási intézkedéseket.
- (33) Az ajánlat fenntarthatósághoz és rezilienciához való hozzájárulásával kapcsolatos [...] **követelmények** figyelembevételének szükségességéből eredő – különösen a kisebb közbeszerzőkre és a piacra jelentős hatást nem gyakorló, alacsonyabb értékű szerződésekre vonatkozó – adminisztratív terhek korlátozása érdekében e rendelet vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazását két évvel el kell halasztani azon közbeszerzők esetében, amelyek nem központi beszerző szervek, valamint a 25 millió EUR alatti értékű szerződések esetében.
- (34) A közbeszerzési rendelkezések alkalmazása céljából, amennyiben egy termék az (EU) 2017/1369 európai parlamenti és tanácsi rendelet³⁶ alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálya alá tartozik, az ajánlatkérő szervek vagy a közszolgáltató ajánlatkérők csak azokat a termékeket vásárolhatják meg, amelyek megfelelnek az említett rendelet 7. cikkének (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségnek.

³³ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 65. o.).

³⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 243. o.).

³⁵ A Bizottság közleménye – Iránymutatás a harmadik országbeli ajánlattevők és áruk uniós közbeszerzési piacon való részvételéről, Brüsszel, 2019.7.24., COM(2019) 5494 final.

³⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1369 rendelete (2017. július 4.) az energiacímkézés keretének meghatározásáról és a 2010/30/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 198., 2017.7.28., 1. o.).

- (35) A háztartások és a végső fogyasztók alapvető részét képezik a „nettó zero” technológiát tartalmazó végtermékek iránti uniós keresletnek, és az ilyen termékek háztartások általi vásárlását ösztönző köztámogatási programok – különösen a kiszolgáltatott helyzetben lévő, alacsony és közepes jövedelmű háztartások és fogyasztók esetében – a zöld átállás felgyorsításának fontos eszközei. Az uniós napenergia-stratégiában³⁷ bejelentett, a tetőkre szerelhető napelemekről szóló kezdeményezés keretében a tagállamoknak például nemzeti programokat kell létrehozniuk a tetőre telepíthető napenergia-berendezések tömeges alkalmazásának támogatására. A REPowerEU tervben a Bizottság felszólította a tagállamokat, hogy teljes mértékben használják ki a hőszivattyúkra való átállást ösztönző támogató intézkedéseket. A tagállamok által nemzeti szinten, illetve a helyi vagy regionális önkormányzatok által helyi szinten létrehozott ilyen támogatási programoknak hozzá kell járulniuk az uniós „nettó zero” technológiák fenntarthatóságának és rezilienciájának a javításához is. A hatóságoknak például nagyobb pénzügyi ellentételezést kell nyújtaniuk a kedvezményezettek számára a „nettó zero” technológiát tartalmazó olyan végtermékek beszerzéséért, amelyek nagyobb mértékben járulnak hozzá az Unión belüli rezilienciához. A hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy programjaik nyitottak, átláthatóak és megkülönböztetésmentesek legyenek, és ezáltal hozzájáruljanak a „nettó zero” technológiai termékek iránti kereslet növeléséhez az Unióban. A hatóságoknak korlátozniuk kell az ilyen termékekért járó kiegészítő pénzügyi ellentételezést is annak érdekében, hogy ne lassítsák a „nettó zero” technológiák elterjedését az Unióban. Az ilyen programok hatékonyságának növelése érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az információk egy ingyenes weboldalon könnyen hozzáférhetőek legyenek mind a fogyasztók, mind a „nettó zero” technológiák gyártói számára. A fenntarthatósághoz és a rezilienciához való hozzájárulásnak a hatóságok által a fogyasztókat vagy a háztartásokat célzó programokban történő használata nem sértheti az állami támogatási szabályokat és a WTO támogatásokra vonatkozó szabályait.
- (36) A háztartások vagy a fogyasztók javát szolgáló, e rendeletben meghatározott, „nettó zero” technológiát tartalmazó végtermékek vásárlását ösztönző programok kialakításakor a tagállamoknak, a regionális vagy helyi hatóságoknak, a közjogi intézményeknek vagy az egy vagy több ilyen hatóság, illetve közjogi intézmény által létrehozott szövetségeknek garantálniuk kell az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásainak tiszteletben tartását, többek között annak biztosításával, hogy a programok ne érjenek el olyan nagyságrendet, amely súlyosan sértené a WTO-tagok érdekeit.

³⁷ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Uniós napenergia-stratégia, COM(2022) 221 final, 2022.5.18.

- (37) A szinergiák kiépítése és a bevált gyakorlatok cseréje érdekében a Bizottság is segíthet a tagállamoknak a háztartásokra és a fogyasztókra irányuló programok kialakításában. A „Nettó Zéró” Európa Platformnak fontos szerepet kell játszania abban is, hogy felgyorsítsa a fenntarthatósághoz és a rezilienciához való hozzájárulás tagállamok és hatóságok általi végrehajtását közbeszerzési és aukciós gyakorlataik során. Iránymutatást kell kiadnia, és azonosítania kell a hozzájárulás meghatározására és alkalmazására vonatkozó bevált gyakorlatokat, konkrét és egyedi példákkal alátámasztva.
- (38) Annak érdekében, hogy az ipar időben kiigazíthassa termelését, az ajánlatkérő szervezeteknek és a közszolgáltató ajánlatkérőknek előzetesen tájékoztatniuk kell a piacot a „nettó zéró” technológiai termékekre vonatkozó becsült beszerzési igényeikről.
- (38a) A közszféra és a háztartások keresletére irányuló intézkedések mellett az Uniónak mérlegelnie kell olyan lépéseket is, amelyek célja megkönnyíteni a „nettó zéró” technológiáknak az uniós ipari értékláncokban történő alkalmazását – különös figyelemmel a kkv-kra –, mégpedig elsősorban a kínálat és az iparból érkező kereslet összekapcsolásának elősegítése révén.
- (39) Amint azt „a zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora” című, 2023. február 1-jén közzétett közlemény is jelzi, az uniós ipar piaci részesedése erős nyomás alatt áll a harmadik országokban nyújtott, az egyenlő versenyfeltételeket aláásó támogatások miatt. Ez azt jelenti, hogy az Uniónak gyorsan és ambiciózusan kell reagálnia, és korszerűsíteni kell jogi keretét.

(40) A forráshoz jutás kulcsfontosságú az Unió nyitott stratégiai autonómiájának biztosításához, valamint ahhoz, hogy Unió-szerte szilárd gyártási bázis jöjjön létre a „nettó zéró” technológiák és azok ellátási láncai számára. A zöld megállapodás célkitűzéseinek eléréséhez szükséges beruházások többsége a mind a „nettó zéró” ökoszisztémában rejlő növekedési potenciál, mind pedig a stabil és ambiciózus szakpolitikai keret által vonzott magántőkéből³⁸ fog származni. A jól működő, mély és integrált tőkepiacok ezért elengedhetetlenek lesznek a zöld átálláshoz és a „nettó zéró” gyártási projektekhez szükséges források előteremtéséhez és elosztásához. Ezért gyors előrelépésre van szükség a tőkepiaci unió megvalósítása felé ahhoz, hogy az EU megvalósíthassa a nettó zéró kibocsátásra vonatkozó célkitűzéseit. A fenntartható finanszírozási menetrend (és a vegyes finanszírozás) szintén döntő szerepet játszik a „nettó zéró” technológiákba irányuló beruházásoknak az értékláncok mentén történő növelésében, miközben garantálja az ágazat versenyképességét.

³⁸ Bizottsági szolgálati munkadokumentum – Európa helyreállítási szükségleteinek azonosítása, amely a következő dokumentumot kíséri: A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért, SWD(2020) 98 final, 2020.5.27.

(41) A vállalkozásoktól és a pénzügyi befektetőktől érkező magánberuházások alapvető fontosságúak. Amennyiben a magánberuházások önmagukban nem elegendőek, a „nettó zéró” gyártási projektek eredményes elindításához köztámogatásra lehet szükség, például garanciák, hitelek vagy sajáttőke- és kvázisajátóke-befektetések formájában, a belső piac torzulásainak elkerülése mellett. Amennyiben ez a köztámogatás állami támogatás formájában valósul meg, annak ösztönző hatásúnak, szükségesnek, célzottnak, ideiglenesnek, megfelelőnek és arányosnak kell lennie, fenntartva a versenyt és a kohéziót a belső piacon. Az állami támogatásokról szóló meglévő iránymutatások, amelyek a kettős átállás célkitűzéseivel összhangban a közelmúltban mélyreható felülvizsgálaton estek át, bőséges lehetőséget biztosítanak az e rendelet hatálya alá tartozó projektekre irányuló beruházások bizonyos feltételek mellett történő támogatására. A tagállamok fontos szerepet játszhatnak a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektek forráshoz jutásának megkönnyítésében azáltal, hogy célzott és ideiglenes állami támogatások révén kezelik a piaci hiányosságokat. A 2023. március 9-én elfogadott ideiglenes válság- és átállási keret célja, hogy egyenlő versenyfeltételeket biztosítson a belső piacon, azokra az ágazatokra koncentrálva, amelyekben fennáll a harmadik országba történő delokalizáció kockázata, továbbá hogy a támogatási összegek tekintetében arányos legyen. E keret lehetővé tenné a tagállamok számára, hogy olyan intézkedéseket vezessenek be, amelyek meghatározott stratégiai „nettó zéró” ágazatokban – többek között adókedvezmények révén – támogatják a termelőegységekbe irányuló új beruházásokat.

A tagállamok és régiók közötti konvergencia céljának eléréséhez való hozzájárulás érdekében az engedélyezett támogatási összeg magasabb támogatási intenzitással és felső határokkal módosulhat, ha a beruházás támogatott területeken valósul meg. Megfelelő feltételekre van szükség a beruházások Európai Gazdasági Térségen (EGT) kívülre történő átirányításával kapcsolatos konkrét kockázatok ellenőrzéséhez, valamint annak ellenőrzéséhez, hogy nem áll fenn az EGT-n belüli áthelyezés kockázata. A nemzeti források e célból történő mozgósítása érdekében a tagállamok felhasználhatják a kibocsátáskereskedelmi rendszerből származó bevételek egy részét, amelyet a tagállamoknak éghajlatváltozással kapcsolatos célokra kell elkülöníteniük.

- (41a) A köztámogatást a feltárt konkrét piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek arányos mértékben történő kezelésére kell használni, és az intézkedések nem lehetnek átfedésben és nem szoríthatják ki a magánfinanszírozást, illetve nem torzíthatják a belső piaci versenyt. A tevékenységeknek egyértelmű értéktöbbletet kell biztosítaniuk az Unió számára. A közberuházások középpontjába lehet helyezni különösen a szükséges infrastrukturális beruházásokat, az innováció ösztönzését, valamint az áttörést hozó technológiák kapacitásbővítését.
- (42) Számos uniós finanszírozási program – például a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, az InvestEU program, a kohéziós politikai programok vagy az Innovációs Alap – is rendelkezésre áll a „nettó zero” technológiák gyártására irányuló projektekbe történő beruházások finanszírozására.
- (43) A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szemben módosított rendelet³⁹ további 20 milliárd EUR összegű vissza nem térítendő támogatást bocsátott a tagállamok rendelkezésére az energiahatékonyság előmozdítása és a fosszilis tüzelőanyagok kiváltása érdekében, többek között uniós „nettó zero” ipari projektek révén. Amint arra a REPowerEU-fejezetekre vonatkozó bizottsági iránymutatás⁴⁰ is rámutat, a Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy helyreállítási és rezilienciaépítési terveik REPowerEU-fejezetében tüntessenek fel olyan intézkedéseket, amelyek támogatják a nettó zero technológiákra vonatkozó gyártási és ipari innovációba történő beruházásokat, összhangban az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁴¹.
- (44) Az InvestEU a beruházások – különösen a zöld és digitális átállás – fellendítésére irányuló kiemelt uniós program, amelynek célja finanszírozás és technikai segítségnyújtás biztosítása, például támogatásötvözési mechanizmusok révén. Egy ilyen megközelítés hozzájárul a további állami és magántőke bevonásához. Emellett a Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy az alkalmazandó állami támogatási szabályok sérelme nélkül járuljanak hozzá az InvestEU tagállami komponenséhez, hogy támogassák a „nettó zero” technológiák gyártásával kapcsolatban rendelkezésre álló pénzügyi termékeket.

³⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o.).

⁴⁰ A Bizottság közleménye – Iránymutatás a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekről a REPowerEU összefüggésében 2023/C 80/01 (HL C 80., 2023.3.3., 1. o.).

⁴¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

- (45) A tagállamok az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴² alapján alkalmazandó szabályokkal összhangban támogatást nyújthatnak a kohéziós politikai programokból annak érdekében, hogy infrastrukturális beruházási csomagok, az innovációba irányuló termelőberuházás, a kkv-k gyártási kapacitása, szolgáltatások, képzés és továbbképzési intézkedések révén ösztönözzék a stratégiai „nettó zéró” projektek elterjedését a kevésbé fejlett és az átmeneti régiókban, beleértve a hatóságok és a projektgazdák kapacitásépítésének támogatását is. A programokban meghatározott társfinanszírozási arány – az érintett alaptól és a régió státuszától függően – a kevésbé fejlett régiók esetében akár 85 %, az átmeneti régiók esetében pedig legfeljebb 60 % vagy 70 % lehet, de a tagállamok az érintett projekt szintjén túlléphetik ezeket a felső határokat, amennyiben ez az állami támogatási szabályok értelmében megvalósítható. A Technikai Támogatási Eszköz segítheti a tagállamokat és a régiókat a „nettó zéró” növekedési stratégiák kidolgozásában, az üzleti környezet javításában, a bürokrácia csökkentésében és az engedélyezés felgyorsításában. A tagállamokat ösztönözni kell arra, hogy előmozdítsák a stratégiai „nettó zéró” projektek fenntarthatóságát azáltal, hogy ezeket a beruházásokat beépítik az európai értékláncokba, különösen a régióközi és határokon átnyúló együttműködési hálózatokra építve.
- (46) Az Innovációs Alap ugyancsak nagyon ígéretes és költséghatékony lehetőséget biztosít a megújuló hidrogén és más stratégiai „nettó zéró” technológiák gyártásának és alkalmazásának bővítésére Európában – beleértve a tengerhasznosítási és a légiközlekedési ágazatban megvalósított, az éghajlatváltozás tekintetében pozitív hatással járó innovatív projekteket is –, és ezáltal erősíti Európa szuverenitását az éghajlat-politika és az energiabiztonság szempontjából kulcsfontosságú technológiák terén.

⁴² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

- (48) A jelenlegi széttagolt köz- és magánberuházási törekvések korlátainak leküzdése, valamint az integráció és a beruházások megtérülésének megkönnyítése érdekében a Bizottságnak és a tagállamoknak jobban össze kell hangolniuk és szinergiákat kell teremteniük a meglévő uniós és nemzeti szintű finanszírozási programok között, valamint jobb koordinációt és együttműködést kell biztosítaniuk az iparral és a magánszektor kulcsfontosságú érdekelt feleivel. A „Nettó Zéró” Európa Platform kiemelt szerepet játszik a rendelkezésre álló és releváns finanszírozási lehetőségek átfogó áttekintésében, valamint a stratégiai „nettó zéró” projektek egyedi finanszírozási igényeinek megvitatásában.
- (59) Az uniós űrprogramból, és különösen a Kopernikusz programból származó űradatokat és -szolgáltatásokat a lehető legnagyobb mértékben fel kell használni a geológiai, a biológiai, az ökológiai, valamint a társadalmi-gazdasági fejlődésre és az erőforrások rendelkezésre állására vonatkozó információknak a környezeti vizsgálatok és engedélyek céljából történő szolgáltatására; az ilyen adatok és szolgáltatások, és különösen a Kopernikusznak az emberi tevékenységből eredő szén-dioxid-kibocsátás nyomon követésére és ellenőrzésére szolgáló kapacitása a legrelevánsabb az ipari projektek, valamint az emberi tevékenységből eredő szén-dioxidot elnyelő szénelnyelők által az üvegházhatást okozó gázok globális koncentrációjára és áramlásaira gyakorolt hatás értékelése szempontjából.
- (61) Az ipari végfelhasználású hidrogénvölgyek fontos szerepet játszanak az energiaigényes iparágak dekarbonizációjában. A REPowerEU célul tűzte ki a hidrogénvölgyek számának megkétszerezését az Unióban. E cél elérése érdekében a tagállamoknak fel kell gyorsítaniuk az engedélyezést, továbbá mérlegelniük kell a szabályozói tesztkörnyezeteket, és prioritásként kell kezelniük a finanszírozáshoz való hozzáférést. A „nettó zéró” ipar rezilienciájának megerősítése érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell a hidrogénvölgyek uniós határokon keresztül történő összekapcsolását. Azokat az ipari létesítményeket, amelyek saját energiát termelnek, és amelyek pozitívan járulhatnak hozzá a villamosenergia-termeléshez, a szabályozási követelmények egyszerűsítése révén ösztönözni kell arra, hogy energiatermelőkként járuljanak hozzá az intelligens villamosenergia-hálózatához.

(62) A „nettó zéró” szabályozói tesztkörnyezet fontos eszköz lehet a „nettó zéró” technológiák terén megvalósuló innovációnak és a szabályozói hatóságok általi tanulás előmozdításához. Az innovációt kísérleti tereken keresztül kell lehetővé tenni, mivel a tudományos eredményeket ellenőrzött, valós környezetben kell tesztelni. Szabályozási tesztkörnyezeteket kell bevezetni az innovatív „nettó zéró” technológiák, illetve a klímasemleges és tiszta gazdaságra való átállás elősegítésére, valamint a stratégiai függőségek csökkentésére potenciállal rendelkező egyéb innovatív technológiák ellenőrzött környezetben történő, korlátozott ideig tartó tesztelése érdekében, gyarapítva ezáltal a szabályozói hatóságok általi tanulást, valamint segítve az ezzel kapcsolatos potenciális léptékváltást és szélesebb körű alkalmazást. Helyénvaló egyensúlyt teremteni a „nettó zéró” szabályozói tesztkörnyezetben részt vevők jogbiztonsága, valamint az uniós jog célkitűzéseinek megvalósítása között. Lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy eltéréseket engedélyezzenek a nemzeti jogszabályokban a „nettó zéró” szabályozói tesztkörnyezetek számára, amellett, hogy minden esetben biztosítják az uniós jognak és a nemzeti jogban a „nettó zéró” technológiákkal kapcsolatos alapvető követelményeknek való megfelelést. A Bizottság az új európai innovációs menetrendben bejelentetteknek megfelelően 2023-ban iránymutatást tesz közzé a tesztkörnyezetekre vonatkozóan, hogy támogassa a tagállamokat a „nettó zéró” technológiák tesztkörnyezeteinek kialakításában. Végül soron ezek az innovatív technológiák alapvető jelentőségűek lehetnek az Unió klímasemlegességi célkitűzésének eléréséhez, valamint az uniós energiarendszer ellátásbiztonságának és rezilienciájának biztosításához.

(64) A „nettó zero” technológiát alkalmazó európai iparágak érték- és ellátási láncainak bővítéséhez további jelentős létszámú, szakképzett munkaerőre van szükség, ami jelentős beruházásokat igényel az átképzés és a továbbképzés terén, többek között a szakképzés területén is. Ez hozzá fog járulni a minőségi munkahelyek létrehozásához, összhangban a szociális jogok európai pillérének foglalkoztatási és képzési célkitűzéseivel. Az energetikai átmenet számos ágazatban – többek között a megújuló energia, az energiatárolás és a nyersanyagok területén – a szakképzett munkavállalók számának növelését igényli, és a minőségi munkahelyek teremtésében is jelentős potenciált mutat. A Bizottság európai stratégiai energiatechnológiai terve⁴³ szerint csak a gyártóiparban a hidrogén-üzemanyagcella alágazat készségigénye 2030-ra 180 000 képzett munkavállalóra, technikusra és mérnökre becsülhető. A fotovoltaiikus napenergia-ágazaton belül csak a gyártóiparban akár 66 000 munkahelyre is szükség lehet. A foglalkoztatási szolgálatok európai hálózata (EURES) tájékoztatást, tanácsadást, munkaerő-toborzást vagy munkaközvetítést biztosít a munkavállalók és a munkáltatók számára, többek között a belső piaci határokon átnyúló módon.

⁴³ Európai Bizottság, Kutatási és Innovációs Főigazgatóság, Közös Kutatóközpont: A stratégiai energiatechnológiai terv (SET-terv), Kiadóhivatal, 2019, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/04888>

(65) Mivel az Unióban a kulcsfontosságú „nettó zéró” technológiák gyártási kapacitása jelentős létszámú szakképzett munkaerő nélkül nem lesz megerősíthető, intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy több ember – különösen nők, nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok (NEET-fiatalok), idősek és fogyatékossgal élő személyek – munkaerőpiaci aktivizálására kerüljön sor. Emellett a klímasemlegességre való méltányos átállás biztosításáról szóló tanácsi ajánlás céljaival összhangban fontos a feleslegessé vált és hanyatló ágazatokban dolgozó munkavállalók számára a munkahelyváltáshoz nyújtott egyedi támogatás. Ez azt jelenti, hogy be kell ruházni az Unióban a „nettó zéró” technológiákhoz szükséges készségekbe és minőségi munkahelyteremtésbe. A cél az, hogy a meglévő kezdeményezésekre, így például az uniós készségfejlesztési paktumra, a készségekkel kapcsolatos információgyűjtéssel és -előrejelzéssel kapcsolatos uniós szintű tevékenységekre, így például az Európai Szakképzésfejlesztési Központ (Cedefop) és az Európai Munkaügyi Hatóság tevékenységére, valamint a készségekkel kapcsolatos ágazati együttműködés terveire építve, valamint azokat teljes mértékben figyelembe véve valamennyi szereplőt – a tagállami, többek között a regionális és helyi szintű hatóságokat, az oktatási és képzési szolgáltatókat, a szociális és gazdasági partnereket és az ipart, különös a kkv-kat – mozgósítsák, valamint az összes készségszinten a szükséges mértékben képezzék, annak érdekében, hogy azonosítsák a készségigényeket, dolgozzanak ki oktatási és képzési programokat, és azokat széles körben, gyorsan és használható módon alkalmazzák. Ebből a szempontból rendkívül fontos szerep hárul a stratégiai „nettó zéró” projektekre. A tagállamok és a Bizottság pénzügyi támogatást biztosíthatnak, többek között az uniós költségvetés lehetőségeinek olyan eszközökkel történő kiaknázása révén, mint az Európai Szociális Alap Plusz, az Igazságos Átmenet Alap, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, a Modernizációs Alap, a REPowerEU és az Egységes piac program.

- (66) A „nettó zero” ipart szolgáló európai akadémiákat kell indítani annak érdekében, hogy oktatási és képzési programokat, tartalmakat és anyagokat, valamint az ezek használatát igazoló tanúsítványokat dolgozzanak ki, hogy továbbképezzék, illetve átképezzék az összes olyan, munkaképes korú embert, akire a kulcsfontosságú „nettó zero” technológiák értékláncaival összefüggésben szükség van, és hogy az említett programokat, tartalmakat és anyagokat a tagállamok megfelelő oktatási és képzési szolgáltatóinak a rendelkezésére bocsássák, az általuk történő önkéntes felhasználás céljából. A „nettó zero” akadémiák olyan érdekelt felek szervezetei, konzorciumai vagy projektjei, amelyek számára az Európai Bizottság magvető finanszírozást nyújt. Az akadémiáknak – a tagállamoknak az oktatás tartalmára és az oktatási rendszerek megszervezésére, valamint a szakképzés tartalmára és megszervezésére vonatkozó hatáskörét teljes mértékben tiszteletben tartva – támogató szerepet kell játszaniuk. Az akadémiáknak olyan oktatási és képzési programokat, tartalmakat és anyagokat kell kínálniuk, amelyeket az oktatási és képzési szolgáltatók, a gazdasági és szociális partnerek, valamint a tagállamokban a továbbképzésben és átképzésben részt vevő egyéb szereplők – így például az állami foglalkoztatási szolgálatok – felhasználhatnak, amennyiben azt hasznosnak ítélik. A képzési programok relevanciájának biztosítása és alkalmazásuk fokozása érdekében a gazdasági és szociális partnereket be kell vonni e programok kidolgozásába. Az akadémiáknak ösztönözniük kell, hogy az oktatás az egyéb szükséges készségek mellett azokra a transzverzális készségekre is kiterjedjen, amelyek megkönnyítik a foglalkozási mobilitást. Az akadémiák arra fognak törekedni, hogy előmozdítsák a tagállamok azon oktatási és képzési szolgáltatói által kínált oktatás és képzés minőségét, amelyek az akadémiák által kidolgozott tanulási programokat, tartalmakat és anyagokat használják, többek között e szolgáltatók oktatóinak képzése révén.

- (66a) A készségek átláthatóságának és hordozhatóságának, valamint a munkavállalók mobilitásának a támogatása érdekében a „nettó zéró” ipart szolgáló európai akadémiák ki fognak dolgozni a tanulási eredményekre vonatkozó tanúsítványokat, többek között mikrotanúsítványokat, és elő fogják mozdítani ezeknek az oktatási és képzési szolgáltatók általi bevezetését. A „nettó zéró” ipart szolgáló európai akadémiák által kifejlesztett tanúsítványokat azon tagállamok oktatási és képzési szolgáltatói, vagy azon tagállamok elismerő szervei adhatják ki, amelyben az akadémiák által kidolgozott oktatási és képzési program sikeresen lezárult. A tanúsítványokat a tanulmányokkal kapcsolatos európai tanúsítványok formájában lehet kiállítani, és azokat integrálni lehetne az EUROPASS-ba, illetve adott esetben és amennyiben megvalósítható, a nemzeti képesítési keretrendszerekbe. A tagállamok – például nemzeti programok és uniós finanszírozás révén – ösztönözhetik a területükön található akadémiákon, valamint releváns oktatási és képzési szolgáltatókon keresztül kínált folyamatos átképzést és továbbképzést.
- (67) Bár a szabályozott szakmákhoz való hozzáférésre vagy azok gyakorlására vonatkozó képzési minimumkövetelményeket bevezető, uniós jogban megállapított különös rendelkezések hiányában a tagállam hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy kíván-e egy adott szakmát szabályozni, és ha igen, milyen módon, a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést szabályozó nemzeti szabályok nem gördíthetnek indokolatlan vagy aránytalan akadályt ezen alapvető jogok gyakorlása elé. A szakmák új szabályozásának elfogadását megelőző arányossági tesztről szóló, 2018. június 28-i (EU) 2018/958 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel összhangban a szakma gyakorlásának szabályozására vonatkozó hatáskört a megkülönböztetésmentesség elvének és az arányosság elvének korlátain belül kell gyakorolni.
- (68) Amennyiben a tagállamok megállapítják, hogy a „nettó zéró” ipart szolgáló európai akadémiák által kidolgozott tanulási programok olyan tanúsítványokat eredményeznek, amelyekkel egy szabályozott szakmához vagy egy szabályozott szakma részét képező tevékenységekhez való hozzáféréshez szükséges tudást, készségeket és kompetenciákat igazolnak, úgy a tagállamoknak ezeket a tanúsítványokat – a stratégiai „nettó zéró” ipari szakmák mobilitásának megkönnyítése érdekében – a szakmai képesítések elismeréséről szóló, 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti, az előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratként kell kezelniük.

- (69) Uniós szinten létre kell hozni a „Nettó Zéró” Európa Platformot, amely a tagállamokból áll és a Bizottság elnöklésével működik. A „Nettó Zéró” Európa Platform konkrét kérdésekben tanácsot adhat és segítséget nyújthat a Bizottságnak és a tagállamoknak, továbbá referenciatestületet állíthat fel, amelyben a Bizottság és a tagállamok koordinálják intézkedéseiket, és elősegítik az e rendelettel kapcsolatos kérdésekre vonatkozó információcserét. A „Nettó Zéró” Európa Platformnak továbbá el kell látnia az e rendeletben meghatározott feladatokat, különösen az engedélyezések vonatkozásában, ideértve az egyedüli kapcsolattartó pontokat, a stratégiai „nettó zéró” projekteket, a finanszírozás koordinálását, a piacokhoz, készségekhez és „nettó zéró” szabályozói tesztkörnyezetekhez való hozzáférést, valamint a Bizottsággal folytatott konzultációt az intézkedésekre irányuló javaslatok megvalósíthatóságának és arányosságának értékelése során, amennyiben a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a rendelet általános céljai valószínűleg nem érhetők el. Szükség esetén a platform állandó vagy ideiglenes alcsoportokat hozhat létre, és meghívhat harmadik feleket, például a „nettó zéró” iparágak szakértőit és képviselőit, valamint a szociális és gazdasági partnereket.
- (69a) A „Nettó Zéró” Európa Platformnak – adott esetben és amennyiben hasznos – szoros együttműködésre kell törekednie más releváns bizottsági kezdeményezésekkel, platformokkal és csoportokkal a szinergiákra való törekvés, a szakértelem megosztása, az információcsere és az érdekelt felek bevonásának előmozdítása érdekében, elkerülve ugyanakkor a feladatok megkettőzését és az azok közötti átfedéseket. A platform együttműködik majd a meglévő uniós ipari szövetségekkel, és így hozzájárul majd a szövetségek munkájához azáltal, hogy bevonja a tagállamokat. A platformmal való együttműködés szempontjából a következő szövetségek kulcsfontosságúak: az Európai Akkumulátorszövetség, az Európai Fotovoltaikusnapelem-ipari Szövetség, az Európai Tisztahidrogén-szövetség, a kibocsátásmentes légi közlekedés szövetsége, a processzorokkal és félvezető technológiákkal foglalkozó ipari szövetség, valamint a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok értékláncának ipari szövetsége. A „Nettó Zéró” Európa Platform által biztosított strukturált keret azon ágazatok számára is hasznos lehet, amelyek jelenleg nem rendelkeznek képviselővel ipari szövetségekben. A stratégiai „nettó zéró” partnerségek tekintetében adott esetben szoros együttműködés várható a kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó testülettel.

- (70) A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv részeként a Bizottság bejelentette, hogy a „nettó zero” technológiákra kiterjedő „nettó zero” ipari partnerségeket kíván kötni, világszerte elő kívánja mozdítani a „nettó zero” technológiák bevezetését, továbbá támogatni kívánja az EU ipari képességeinek szerepét a tiszta energiára való globális átállás előkészítésében. A Bizottság és a tagállamok a platform keretén belül koordinálhatják a partnerségeket, valamint megvitathatják a meglévő releváns partnerségeket és folyamatokat, például a zöld partnerségeket, az energiaügyi párbeszédet és a meglévő kétoldalú szerződéses megállapodások egyéb formáit, valamint az érintett tagállamok harmadik országokkal kötött kétoldalú megállapodásaival való lehetséges szinergiákat.
- (71) Az Uniónak arra kell törekednie, hogy diverzifikálja és ösztönözze a nemzetközi kereskedelmet és a „nettó zero” technológiákba történő beruházásokat, valamint hogy világszerte előmozdítsa a magas szintű szociális és környezetvédelmi normákat. Ennek a hasonlóan gondolkodó országokkal szoros együttműködésben és partnerségben kell történnie. Ehhez hasonlóan, a „nettó zero” technológiák kifejlesztéséhez és bevezetéséhez nyitott, de határozott megközelítés keretében tett, a kölcsönösségen és a közös érdekeken alapuló, fokozottabb kutatási és innovációs erőfeszítésekre van szükség a partnerországokkal szoros együttműködésben.
- (72) Amennyiben e rendelet értelmében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a Szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el, különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (73) Amennyiben az e rendeletben előírányzott intézkedések bármelyike állami támogatásnak minősül, az ilyen intézkedésekre vonatkozó rendelkezések nem érintik a Szerződés 107. és 108. cikkének alkalmazását.

- (74) Mivel e rendelet célját a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme és hatása miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. fejezet

Tárgy, hatály és fogalommeghatározások

1. cikk

Tárgy

- (1) E rendelet általános célja, hogy javítsa a belső piac működését egy olyan keret létrehozása révén, amely biztosítja az Unió hozzáférését a biztonságos és fenntartható „nettó zéró” technológiák kínálatához, ugyanakkor hozzájárul egyrészt az Unió 2030-ra vonatkozó azon célkitűzésének eléréséhez, hogy az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal csökkentse a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátást, másrészt pedig a 2050-re teljesítendő uniós klímasemlegességi célkitűzés megvalósításához.
- (2) Az (1) bekezdésben említett általános cél eléréséhez való hozzájárulás érdekében ez a rendelet a következőket célzó intézkedéseket tartalmaz:
- a) különösen a „nettó zéró” technológiák gyártási kapacitásának és e technológiák értékláncainak azonosítása és támogatása révén az olyan „nettó zéró” technológiákkal összefüggő ellátási zavarok kockázatának csökkentése, amelyek valószínűleg torzítják a versenyt és széttagolttá teszik a belső piacot;
 - b) a fenntartható és reziliens „nettó zéró” technológiák iránti kereslet ösztönzése közbeszerzés, aukciók és az állami beavatkozások egyéb formái révén;
 - c) a készségek fejlesztése a „nettó zéró” akadémiáknak nyújtott támogatás révén, ezáltal pedig a minőségi munkahelyek védelme, valamint ilyen munkahelyek létrehozása;
 - d) az innováció támogatása „nettó zéró” szabályozói tesztkörnyezetek létrehozásával;
 - e) az Unió azon képességének javítása, hogy nyomon kövesse és csökkentse a „nettó zéró” technológiákkal összefüggő ellátási kockázatot.
- (2a) E rendelet célja továbbá, hogy létrehozza a szén-dioxid-tárolási szolgáltatások uniós piacát.

2. cikk

Hatály

Ez a rendelet a „nettó zéró” technológiákra alkalmazandó, kivéve e rendelet 26. és 27. cikkét, amelyek kizárólag azokra az innovatív „nettó zéró” technológiákra és egyéb innovatív technológiákra alkalmazandók, amelyek potenciálisan lehetővé teszik a klímasemleges, tiszta gazdaságra való átállást és a stratégiai függőségek csökkentését. Az (EU) .../... rendelet [a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló rendelet közzétételére vonatkozó hivatkozásokat tartalmazó lábjegyzet beillesztendő] hatálya alá tartozó kritikus fontosságú nyersanyagok nem tartoznak e rendelet hatálya alá.

Az olyan integrált gyártólétesítmények esetében, amelyek a [kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabály] és e rendelet hatálya alá tartozó anyagok előállításával egyaránt foglalkoznak, a létesítmény által előállított végtermék alapján kell meghatározni, hogy melyik rendelet alkalmazandó.

3. cikk

Fogalommeghatározások

- (1) E rendelet alkalmazásában:
- a) „»nettó zéró« technológiák”: a 3a. cikkben azonosított összes olyan technológia, amely végtermék, vagy elsődlegesen az e termékek előállításához használt specifikus alkotóelem vagy specifikus gép, és amely elérte legalább a 8-as technológiai készletléti szintet;
 - aa) „stratégiai »nettó zéró« technológiák”: a 3b. cikk (1) bekezdésében azonosított összes olyan technológia, amely végtermék, vagy elsődlegesen az e termékek előállításához használt specifikus alkotóelem vagy specifikus gép, és amely elérte legalább a 8-as technológiai készletléti szintet;

- b) „elsődlegesen használt”: a X. mellékletben meghatározott azon végtermékek és specifikus alkotóelemek, amelyek alapvető fontosságúak a „nettó zéró” technológiák előállításához, illetve azon végtermékek, specifikus alkotóelemek és specifikus gépek, amelyek alapvető fontosságúak a „nettó zéró” technológiák előállításához a projektgazda által az illetékes nemzeti hatóság rendelkezésére bocsátott bizonyítékok, így például piaci tanulmányok vagy off-take megállapodások alapján;
- ac) „megújuló energia”: a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben meghatározott „megújuló energia”;
- aca) „nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagok”: a [A RED II felülvizsgálatának XX. cikke]-ban/-ben meghatározott, nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagok;
- ad) „fenntartható alternatív üzemanyagok”: a [ReFuel Aviation rendelet] 3. cikkének (7), (13) és (17) bekezdésében említett, a légi közlekedési ágazat számára szánt üzemanyagok, vagy a [FuelEU Maritime rendelet] 10. cikkének (1) és (2) bekezdésében meghatározott kritériumok alkalmazásával meghatározott, a tengerhasznosítási ágazat számára szánt üzemanyagok;
- ae) „a dekarbonizációt szolgáló transzformatív ipari technológiák”: az olyan transzformatív ipari technológiákra irányuló gyártási kapacitások bővítése, amelyeket az acél-, az alumínium-, a nemvasfém-, a vegyialapanyag-, a cement-, a mész-, az üveg-, a kerámia-, a műtrágya- és a papíragaztatban folytatott energiaigényes tevékenységek szén-dioxid-egyenértékben meghatározott kibocsátásának jelentős és tartós csökkentésére alkalmaznak, amennyiben műszakilag megvalósítható;
- af) „biotechnológiai éghajlatvédelmi és energetikai megoldások”: az élő szervezetek – így például enzimek, mikroorganizmusok és baktériumkultúrák – felhasználásával megvalósuló olyan technológiák, amelyekkel csökkenthető a szén-dioxid-kibocsátás azáltal, hogy a többek között a szén-dioxid-leválasztás és a bioüzemanyagok előállítása szempontjából releváns ipari gyártási folyamatokban felváltják az energiaigényes fosszilis vagy vegyianyag-alapú inputokat;
- b) „alkotóelem”: valamely „nettó zéró” technológiának egy vállalkozás által előállított és forgalmazott része, beleértve a feldolgozott anyagokat is;

- ba) „feldolgozott anyag”: olyan anyag, amely a feldolgozás előrehaladott szakaszában van, kivéve a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló rendelet hatálya alá tartozó kritikus fontosságú nyersanyagokat, és amelyet úgy alakítottak ki, hogy egy „nettó zéró” technológiában meghatározott funkciót töltsön be;
- c) „innovatív »nettó zéró« technológiák”: olyan technológiák, amelyek megfelelnek a „»nettó zéró« technológiák” fogalommeghatározásának, kivéve, hogy nem érték el a legalább 8-as technológiai készenléti szintet, és amelyek valódi, a piacon jelenleg rendelkezésre nem álló innovációt jelentenek, és kellően fejlettek ahhoz, hogy ellenőrzött környezetben tesztelhetők legyenek;
- ca) „egyéb innovatív technológiák”: olyan, energiával vagy éghajlattal kapcsolatos technológiák, amelyekkel kapcsolatban bizonyított, hogy potenciálisan hozzájárulhatnak az ipari vagy energiarendszerek dekarbonizációjához és csökkenthetik a stratégiai függőségeket, amelyek az európai piacon jelenleg rendelkezésre nem álló, valódi innovációt foglalnak magukban, és amelyek kellően fejlettek ahhoz, hogy ellenőrzött környezetben tesztelhetők legyenek, ugyanakkor nem érték el a legalább 8-as technológiai készenléti szintet;
- d) „»nettó zéró« technológiák gyártására irányuló projekt”: olyan tervezett kereskedelmi létesítmény, vagy egy meglévő létesítmény olyan bővítése vagy rendeltetésének olyan módosítása, amelynek célja „nettó zéró” technológiák gyártása;
- e) „stratégiai »nettó zéró« projekt”: olyan, „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projekt, szén-dioxid-tárolási projekt vagy szén-dioxid-szállítási infrastrukturális projekt, amely az Unióban található, és amelyet valamely tagállam a 10. és a 11. cikkkel összhangban stratégiai „nettó zéró” projektként ismert el;

- f) „engedélyezési eljárás”: a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektek és stratégiai projektek építésére, bővítésére, megváltoztatására és működtetésére vonatkozó valamennyi releváns engedélyre kiterjedő eljárás, amely a kérelem hiánytalanságának nyugtázásától az átfogó határozatról szóló értesítésig valamennyi kérelmet és eljárást magában foglal. A szén-dioxid geológiai tárolása tekintetében az engedélyezési eljárás egyrészt a tárolási engedély megadására irányuló, azon eljárásra vonatkozik, amely a tárolóhely üzemeltetése céljából kérelmezett felszíni létesítményekre vonatkozó valamennyi szükséges engedély (építési engedély, csővezeték-engedély stb.) feldolgozását foglalja magában, másrészt pedig a szén-dioxid besajtolására és tárolására vonatkozó, azon környezetvédelmi engedélyre vonatkozik, amelynek megadására a szén-dioxid geológiai tárolásáról, valamint a 85/337/EGK tanácsi irányelv, a 2000/60/EK, a 2001/80/EK, a 2004/35/EK, a 2006/12/EK és a 2008/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az 1013/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2009. április 23-i 2009/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelően kerül sor;
- g) „átfogó határozat”: a tagállami hatóságok által hozott határozat, vagy határozatok összessége, amely meghatározza, hogy a projektgazda jogosult-e „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projekt végrehajtására, a fellebbezési eljárás keretében hozott bármely határozat sérelme nélkül;
- h) „projektgazda”: olyan vállalkozás, vagy vállalkozások olyan konzorciuma, amely „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektet vagy stratégiai „nettó zéró” projektet valósít meg;
- i) „»nettó zéró« szabályozói tesztkörnyezet”: olyan rendszer, amely lehetővé teszi a vállalkozások számára, hogy egy illetékes hatóság által kidolgozott és nyomon követett egyedi terv alapján, ellenőrzött valós környezetben teszteljék az innovatív „nettó zéró” technológiákat és egyéb innovatív technológiákat;
- j) „technológiai készenléti szint”: a technológiák érettségének a Nemzetközi Energia Ügynökség által használt osztályozás szerinti becslésére szolgáló módszer;
- k) „érintett hatóságok”: azok a hatóságok, amelyek a nemzeti jog szerint az engedélyeknek az f) pontban leírt engedélyezési eljárás keretében történő kiadásában részt vesznek;

- l) „közbeszerzési eljárás”: a következők bármelyike:
- i. közbeszerzési szerződés megkötésére irányuló, a 2014/24/EU irányelv hatálya alá eső vagy árubeszerzésre, építési beruházásra és szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződés megkötésére irányuló, a 2014/25/EU irányelv hatálya alá eső bármilyen típusú odaítélési eljárás;
 - ii. építési vagy szolgáltatási koncesszió odaítélésére irányuló, a 2014/23/EU irányelv hatálya alá eső eljárás;
- m) „ajánlatkérő szerv”: közbeszerzési eljárásokkal összefüggésben a 2014/23/EU irányelv 6. cikkében, a 2014/24/EU irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 1. pontjában, valamint a 2014/25/EU irányelv 3. cikkében meghatározottak szerinti ajánlatkérő szerv;
- n) „közszolgáltató ajánlatkérő”: közbeszerzési eljárásokkal összefüggésben a 2014/23/EU irányelv 7. cikkében és a 2014/25/EU irányelv 4. cikkében meghatározottak szerinti közszolgáltató ajánlatkérő;
- o) „szerződés”: közbeszerzési eljárásokkal összefüggésben a 2014/24/EU irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 5. pontjában meghatározott közbeszerzési szerződés, a 2014/25/EU irányelv 2. cikkének 1. pontjában meghatározott „árubeszerzésre, építési beruházásra és szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződés” fogalom meghatározásában szereplő szerződés, valamint a 2014/23/EU irányelv 5. cikkének 1. pontjában meghatározott „koncesszió”;
- p) „aukció”: olyan versenytárgyalási eljárásokra irányuló mechanizmus, amelyek elősegítik a megújuló energiaforrásokból előállított energia termelését vagy fogyasztását, és amelyek nem tartoznak a 2014/23/EU, a 2014/24/EU, a 2014/25/EU és a 2009/81/EK irányelv hatálya alá;
- q) „szén-dioxid-besajtolási kapacitás”: különösen a nagy méretű ipari létesítményekből származó kibocsátások csökkentése vagy a szén-dioxid-eltávolítás fokozása céljából a 2009/31/EK irányelv alapján engedélyezett, működő geológiai tárolóhelyen besajtolható éves szén-dioxid-mennyiség, amelyet tonna/évben mérnek;

- r) „az energiarendszer integrációja”: az energiarendszer egységes egészként való megtervezése és működtetése több energiahordozóra, infrastruktúrára és fogyasztási ágazatra kiterjedően, szorosabb kapcsolatokat teremtve közöttük a céllal, hogy a társadalom és a környezet számára a lehető legalacsonyabb költségek mellett megújuló energiaforrásokon alapuló, rugalmas, megbízható és erőforrás-hatékony energetikai szolgáltatásokat lehessen nyújtani;
- s) „gyártási kapacitás”: a gyártási projekt során előállított „nettó zéró” technológiák termelési kapacitásának teljes mennyisége. Ha a gyártási projekt keretében nem végtermékeket, hanem olyan specifikus alkotóelemeket vagy specifikus gépeket állítanak elő, amelyeket elsődlegesen ilyen termékek gyártására használnak, akkor a gyártási kapacitás az azon végtermékkel kapcsolatos termelési kapacitásra vonatkozik, amelynek előállítása ilyen alkotóelemeket vagy specifikus gépeket igényelne.

Ia. fejezet

„Nettó zéró” technológiák és stratégiai „nettó zéró” technológiák

3a. cikk

„Nettó zéró” technológiák listája

- (1) Az e rendelet hatálya alá tartozó „nettó zéró” technológiák:
- a) megújulóenergia-technológiák;
 - b) villamosenergia- és hőtárolás;
 - c) hőszivattyúk;
 - d) a villamosenergia-hálózat technológiái;
 - e) nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagok technológiái;
 - f) fenntartható alternatív üzemanyagok technológiái;
 - g) hidrogénteknológiák, többek között elektrolizátorok és üzemanyagcellák;
 - i) nukleáris technológiák;

- j) szén-dioxid-szállítási és szén-dioxid-leválasztási, -hasznosítási és -tárolási technológiák;
- k) az energiarendszerhez kapcsolódó energiahatékonysági technológiák;
- l) biotechnológiai éghajlatvédelmi és energetikai megoldások, ideértve a bioalapú alapanyagokra vonatkozó megoldásokat is;
- p) olyan, a dekarbonizációt szolgáló transzformatív ipari technológiák, amelyek nem tartoznak az előző kategóriákba.

3b. cikk

Stratégiai „nettó zéró” technológiák listája

- (1) Az e rendelet hatálya alá tartozó, stratégiai „nettó zéró” technológiák:
 - a) a fotovoltaikusnapenergia-, hőelektromosnapenergia- és a naphőenergia-technológiák;
 - b) szárazföldi szélenergia- és tengeri megújulóenergia-technológiák;
 - c) akkumulátor- és tárolási technológiák;
 - d) hőszivattyúk és geotermikus energiát hasznosító technológiák;
 - e) hidrogéntechnológiák, többek között elektrolizátorok és üzemanyagcellák;
 - f) fenntartható biogáz- és biometán-technológiák;
 - g) szén-dioxid-leválasztási és -tárolási (CLT-) technológiák;
 - h) a villamosenergia-hálózat technológiái;
 - i) maghasadásból származó energiák előállítására szolgáló technológiák, többek között a nukleáris üzemanyagciklus technológiái;
 - j) a fenntartható alternatív üzemanyagok technológiái.
- (2) Az (1) bekezdésben szereplő lista nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy maguk határozzák meg, hogy a különböző energiaforrások közül melyiket válasszák, valamint hogy maguk döntsenek energiaellátásuk általános szerkezetéről.

- (3) Az (1) bekezdésben szereplő lista nem érinti az uniós finanszírozás allokálását, különösen a megfelelő eljárásokkal összhangban elfogadott támogathatósági vagy odaítélési szempontok, illetve az Európai Beruházási Bankon keresztül nyújtott uniós támogatás vonatkozásában.

II. fejezet

A „nettó zéró” technológiák gyártásának előfeltételei

I. SZAKASZ

AZ ADMINISZTRATÍV ÉS ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁSOK EGYSZERŰSÍTÉSE

4. cikk

Egyedüli kapcsolattartó pont

- (1) A tagállamok ...[9 hónappal e rendelet hatálybalépését követően]-ig kijelölnek egy vagy több kapcsolattartó pontot a tagállamok közigazgatásának vonatkozó szintjein. A kijelölt kapcsolattartó pontnak kell felelnie a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektek, többek között a stratégiai „nettó zéró” projektek engedélyezési eljárásának elősegítéséért és koordinálásáért, valamint az 5. cikkel összhangban az adminisztratív eljárások egyszerűsítésére vonatkozó tájékoztatás nyújtásáért, ideértve az arra vonatkozó tájékoztatást is, hogy egy kérelem mikor tekinthető hiánytalannak a 6. cikk (2a) és (6) bekezdésének megfelelően.
- (1a) Több kijelölt kapcsolattartó pont esetén a tagállamok olyan eszközöket bocsátanak rendelkezésre, amelyek segítik a projektgazdákat abban, hogy az 5. cikkel összhangban létrehozott internetes oldalon azonosítsák a megfelelő kijelölt kapcsolattartó pontot.
- (2) A „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektek, többek között a stratégiai „nettó zéró” projektek engedélyezési eljárása során a projektgazda egyedüli kapcsolattartója a kijelölt kapcsolattartó pont. A kijelölt kapcsolattartó pontnak kell értesítenie a projektgazdákat az átfogó határozat eredményéről.

- (3) Bármely, a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projekt tekintetében, ideértve bármely stratégiai „nettó zéró” projektet is, a kijelölt kapcsolattartó pont felelősségi köre, illetve az ahhoz kapcsolódó feladatok átruházhatók egy másik hatóságra, feltéve, hogy:
- a) a kijelölt kapcsolattartó pont értesíti a projektgazdát erről az átruházásról;
 - b) minden egyes projektért egyetlen kapcsolattartó pont felel;
 - c) az összes vonatkozó dokumentum és információ benyújtását egyetlen kapcsolattartó pont koordinálja;
 - d) az egyedüli kapcsolattartó pont tájékoztatást nyújt az engedélyezési eljárásban előírt kérelemhez szükséges releváns dokumentumokról.
- (4) A projektgazdák számára lehetővé kell tenni, hogy az engedélyezési eljárás szempontjából releváns dokumentumokat elektronikus formában nyújtsák be.
- (5) Az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy egyrészt figyelembe vegyék azokat a releváns tanulmányokat és engedélyeket, amelyeket egy adott projektre vonatkozóan készítettek vagy kiadtak, másrészt pedig, hogy ne[...] írják elő párhuzamos tanulmányok készítését vagy párhuzamos engedélyek kiadását, kivéve, ha a nemzeti vagy az uniós jog másként rendelkezik.
- (6) A tagállamok biztosítják, hogy könnyen hozzáférhető információk álljanak a kérelmezők rendelkezésére az engedélyezési eljárással kapcsolatos jogviták rendezésére irányuló eljárásokról, többek között adott esetben az alternatív vitarendezési mechanizmusokról, amennyiben a nemzeti jog rendelkezik ilyen eljárásokról.
- (7) A tagállamok biztosítják, hogy a kijelölt kapcsolattartó pont elegendő számú képzett személyzettel és elegendő pénzügyi, műszaki és technológiai erőforrással rendelkezzen az e rendelet szerinti feladatainak hatékony ellátásához.
- (8) A 28. és a 29. cikkben említett platform keretében rendszeresen meg kell vitatni e szakasz, valamint a 12. és a 13. cikk végrehajtását, és meg kell osztani a kijelölt kapcsolattartó pontok szervezésével kapcsolatos legjobb gyakorlatokat.

- (9) Az illetékes nemzeti hatóságoknak az engedélyezési eljárás megkezdését megelőzően meg kell határozniuk a projektgazdától kért információkra vonatkozó követelményeket, valamint ezen információk körét, és minderről tájékoztatniuk kell a kijelölt kapcsolattartó pontot.

5. cikk

Az információk online hozzáférhetősége

A tagállamok online, központosított és könnyen hozzáférhető módon hozzáférést biztosítanak a „nettó zero” technológiák gyártására irányuló projektek – köztük a stratégiai „nettó zero” projektek – szempontjából releváns folyamatokra vonatkozó alábbi információkhoz:

- a) a 4. cikk (1) bekezdésében említett, kijelölt kapcsolattartó pontok;
- a) az engedélyezési eljárás, beleértve a vitarendezésre vonatkozó információkat is;
- b) finanszírozási és befektetési szolgáltatások;
- c) uniós vagy tagállami szintű finanszírozási lehetőségek;
- d) vállalkozástámogatási szolgáltatások, többek között, de nem kizárólag a társaságiadó-bevallás, a helyi adótörvények és a munkajog terén.

6. cikk

Az engedélyezési eljárás időtartama

- (1) A „nettó zero” technológiák gyártására irányuló projektek engedélyezési eljárása során az alábbi határidők egyike sem léphető túl:
- a) az 1 GW-nál kisebb éves gyártási kapacitással rendelkező „nettó zero” technológiák gyártására irányuló projektek létesítése vagy bővítése esetében 12 hónap;
 - b) az 1 GW vagy annál nagyobb éves gyártási kapacitással rendelkező „nettó zero” technológiák gyártására irányuló projektek létesítése vagy bővítése esetében 18 hónap.

- (2) Azon „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektek esetében, amelyeknél az éves gyártási kapacitás GW-ban nem mérhető, az engedélyezési eljárás időtartama nem haladhatja meg a 18 hónapot.
- (2a) Amennyiben a 2011/92/EU irányelv értelmében környezeti hatásvizsgálatot kell végezni, úgy az említett irányelv 1. cikke (2) bekezdése g) pontjának i. alpontjában szereplő vizsgálati lépések nem számítandók bele az engedélyezési eljárás (1) és a (2) bekezdésben említett időtartamába.
- (4) Kivételes esetekben, amennyiben a javasolt „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projekt vagy a javasolt stratégiai „nettó zéró” projekt jellege, összetettsége, helyszíne vagy mérete úgy kívánja, a tagállamok a 6. cikk (1) és (2), valamint a 13. cikk (1) és (2) bekezdésében említett határidőket azok lejárta előtt, eseti alapon legfeljebb három hónappal meghosszabbíthatják.

Amennyiben egy tagállam úgy ítéli meg, hogy a javasolt „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projekt vagy a javasolt stratégiai „nettó zéró” projekt rendkívüli kockázatot jelent a munkavállalók vagy az általános lakosság egészségére és biztonságára nézve, és amennyiben további időre van szükség az azonosítható kockázatok kezelésére irányuló intézkedések foganatosításához, az említett határidőket azok lejáratá előtt – eseti alapon – további 6 hónappal meghosszabbíthatja.

- (5) A kijelölt kapcsolattartó pontnak mindkét esetben írásban tájékoztatnia kell a projektgazdát a meghosszabbítás okairól, valamint az írásos átfogó határozat várható időpontjáról.
- (5a) A 4. cikk (1) bekezdésében említett kijelölt kapcsolattartó pontnak értesítenie kell a projektgazdát arról, hogy mikor esedékes a 2011/92/EU irányelv 5. cikkének (1) bekezdésében említett környezeti hatásvizsgálati jelentés benyújtása, figyelembe véve az engedélyezési eljárás adott tagállamban való megszervezését, valamint azt, hogy elegendő időnek kell rendelkezésre állnia a jelentés értékeléséhez. A környezeti hatásvizsgálati jelentés esedékességének napjától az ezen jelentés benyújtásáig tartó időszak nem számít bele az engedélyezési eljárás (1) és (2) bekezdésben említett időtartamába.

Amennyiben a 2011/92/EU irányelv 1. cikke (2) bekezdése g) pontjának ii. alpontja szerinti konzultáció azt eredményezi, hogy a környezeti hatásvizsgálati jelentést ki kell egészíteni további információkkal, a 4. cikk (1) bekezdésében említett kijelölt kapcsolattartó pont lehetőséget biztosíthat a projektgazdának arra, hogy további információkat nyújtson be. Ebben az esetben a kijelölt kapcsolattartó pontnak értesítenie kell a projektgazdát arról, hogy mikor esedékes a kiegészítő információk benyújtása, melynek időpontja legkorábban az értesítés időpontjától számított 30. nap lehet. A kiegészítő információk esedékességének napjától az ezen információk benyújtásáig tartó időszak nem számít bele az engedélyezési eljárás (1) és (2) bekezdésben említett időtartamába.

- (6) A 4. cikk (1) bekezdésében említett kijelölt kapcsolattartó pontnak az engedély iránti kérelem kézhezvételétől számított 45 napon belül nyugtáznia kell a kérelem hiánytalanságát, vagy amennyiben a projektgazda nem küldte meg a kérelem feldolgozásához szükséges összes információt, fel kell kérnie a projektgazdát, hogy indokolatlan késedelem nélkül nyújtson be hiánytalan kérelmet. Egy adott kérelem tekintetében az engedélyezési eljárás kezdete az a nap, amikor a 4. cikk (1) bekezdésében említett kijelölt kapcsolattartó pont nyugtázza a kérelem hiánytalanságát.
- (7) A nyugtázás napjától számított legkésőbb két hónapon belül a kijelölt kapcsolattartó pontnak – más érintett hatóságokkal szoros együttműködésben – el kell készítenie az engedélyezési eljárás részletes ütemtervét.
- (8) A 6. és a 13. cikkben meghatározott határidők nem érinthetik sem az uniós és a nemzetközi jogból fakadó kötelezettségeket, sem pedig a közigazgatási fellebbezési eljárásokat és a bíróság előtti jogorvoslatokat.
- (9) A 6. és a 13. cikkben az engedélyezési eljárások bármelyike tekintetében meghatározott határidők nem érinthetik a tagállamok által meghatározott bármely rövidebb határidőt.

7. cikk

Környezeti vizsgálatok és engedélyek

- (1) Amennyiben a 2011/92/EU irányelv értelmében környezeti hatásvizsgálatot kell végezni, az érintett projektgazda – a kérelem benyújtását megelőzően – kikérheti valamely kijelölt kapcsolattartó pont véleményét az említett irányelv 5. cikkének (1) bekezdése szerinti környezeti hatásvizsgálati jelentésben feltüntetendő információk köréről és részletességéről. A kijelölt kapcsolattartó pontnak biztosítania kell, hogy az első albekezdésben említett véleményt a lehető leghamarabb, és a kérelemnek a projektgazda által történő benyújtásától számított legfeljebb 45 napon belül kiadja.

- (2) Amennyiben a környezeti hatások vizsgálatának kötelezettsége a 2011/92/EU irányelvből, a 92/43/EGK irányelvből, a 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvből, a 2000/60/EK irányelvből, a 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvből, a 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvből, a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvből, a 2012/18/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvből [, illetve a természet helyreállításáról szóló rendeletből, COM (2022) 304 final] egyidejűleg fakad, a tagállam gondoskodik az említett uniós jogszabályok követelményeinek megfelelő, összehangolt vagy közös eljárás alkalmazásáról.

Az első albekezdésben említett összehangolt eljárás keretében az illetékes hatóságnak össze kell hangolnia az adott projekt környezetre gyakorolt hatásaira irányuló, az alkalmazandó uniós jogszabályok által előírt különböző egyedi vizsgálatokat.

Az első albekezdésben említett közös eljárás keretében az illetékes hatóságnak gondoskodnia kell az adott projekt környezetre gyakorolt hatásaira irányuló, az alkalmazandó uniós jogszabályok által előírt egyszeri vizsgálatról.

- (3) A tagállam gondoskodik róla, hogy a 2011/92/EU irányelv 5., 6. és 7. cikke szerint összegyűjtött valamennyi szükséges információ kézhezvételétől és az említett irányelv 6. és 7. cikkében említett konzultációk befejezésétől számított három hónapon belül kiadásra kerüljön az említett irányelv 1. cikke (2) bekezdése g) pontjának iv. alpontjában említett, a környezeti hatásvizsgálatra vonatkozó indokolt döntés.

- (4) A 2011/92/EU irányelv 1. cikke (2) bekezdésének e) pontjában említett érintett nyilvánossággal, valamint a szóban forgó irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében említett hatóságokkal a szóban forgó irányelv 5. cikkének (1) bekezdésében említett környezeti hatásvizsgálati jelentésről folytatott konzultációra rendelkezésre álló időkeret nem haladhatja meg a 90 napot.

8. cikk

Tervezés

- (1) A tagállamok ösztönzik, hogy a tervek elkészítéséért, többek között a zónák kijelöléséért, valamint a területrendezési és földhasználati tervek elkészítéséért felelős nemzeti, regionális és helyi hatóságok e tervekbe – adott esetben – a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektek, köztük a stratégiai „nettó zéró” projektek és az összes szükséges infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó rendelkezéseket is beillesszenek.
- (2) Amennyiben a tervek a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektek, köztük a stratégiai „nettó zéró” projektek fejlesztésére vonatkozó rendelkezéseket is tartalmazzak, és e tervek a 2001/42/EK irányelv és a 92/43/EGK irányelv 6. cikke szerinti vizsgálat tárgyát képezik, ezeket a vizsgálatokat egyszerűsíteni kell. Adott esetben, az említett egyszerűsített vizsgálat keretében ki kell térni az összes potenciálisan érintett víztestre gyakorolt hatásra is, valamint ellenőrizni kell, hogy a terv megakadályozhatja-e, hogy a víztest tekintetében teljesüljenek a 2000/60/EK irányelv 4. cikkében meghatározott, a jó állapot vagy jó potenciál elérésére, valamint az állapot, illetve a potenciál romlásának megelőzésére irányuló kötelezettségek. Amennyiben az érintett tagállamoknak a 2014/89/EU irányelv 4. cikkében foglaltak szerint értékelniük kell az aktuális és jövőbeli tevékenységek tengeri környezetre gyakorolt hatásait, beleértve a szárazföld-tenger kölcsönhatásokat is, az egyszerűsített vizsgálatnak ezekre a hatásokra is ki kell terjednie.

8a. cikk

A „nettó zéró” technológiák elterjesztésének felgyorsítására alkalmas célterületek létrehozása

- (1) A tagállamok terveket fogadhatnak el olyan, konkrét célterületek kijelölésére, amelyek alkalmasak a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projektek, köztük a stratégiai „nettó zéró” projektek vagy azok klasztereinek felgyorsítására, az innovatív „nettó zéró” technológiák tesztelésére, az engedélyezési eljárások megkönnyítésére, valamint adott esetben a gazdasági lehetőségek fejlesztésére és a felelősségek megosztására.

- (2) E tervekre a következőknek kell vonatkozniuk:
- a) meg kell határozni bennük a „nettó zéró” technológiák elterjesztésének felgyorsítására alkalmas célterületek egyértelmű földrajzi hatályát;
 - b) ki kell zárni bennük a Natura 2000 területeket, a természet és a biológiai sokféleség megőrzésére irányuló nemzeti védelmi rendszerek keretében kijelölt területeket, valamint a madarak és a tengeri emlősök azonosított vonulási útvonalait;
 - c) alá kell vetni őket a 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti környezeti vizsgálatnak, és adott esetben a 92/43/EGK irányelv 6. cikkének (3) bekezdése szerinti vizsgálatnak. Ez a rendelkezés nem érinti az egyes projekteknek az alkalmazandó uniós környezetvédelmi jogszabályoknak való megfelelést;
 - d) biztosítaniuk kell a RED3 keretében kijelölt, a megújuló energiaforrások hasznosításának felgyorsítására alkalmas célterületekkel való szinergiákat.
- (3) A „nettó zéró” technológiák elterjesztésének felgyorsítására alkalmas célterületeken a tagállamok előmozdíthatják a „nettó zéró” projektek fejlesztéséhez szükséges infrastruktúrát. Ez az infrastruktúra magában foglalhatja többek között a fizikai, a digitális vagy a villamosenergia-infrastruktúrát.

8b. cikk

Engedélyezés a „nettó zéró” technológiák elterjesztésének felgyorsítására alkalmas célterületeken

- (1) A „nettó zéró” technológiák elterjesztésének felgyorsítására alkalmas célterületeken megvalósuló egyedi projektekre az 1. és a 2. szakaszban foglalt rendelkezések alkalmazandók.
- (2) Az értékelések megkettőzésének elkerülése érdekében a kijelölt kapcsolattartó pontnak a 7. cikk (1) bekezdése szerinti vélemény kiadásakor figyelembe kell vennie a 8a. cikk (2) bekezdésének c) pontja alapján elvégzett értékelések eredményeit.
- (3) Az egyedüli kapcsolattartó pont létrehozhat olyan sablonokat, amelyek tartalmazzák, hogy a „nettó zéró” technológiák elterjesztésének felgyorsítására alkalmas célterületeken végrehajtandó projektekhez milyen specifikus engedélyek szükségesek, illetve milyen specifikus engedélyeket kell benyújtani az illetékes hatóságokhoz. A sablonok megoszthatók a „Nettó Zéró” Európa Platformon.

9. cikk

Az ENSZ-EGB-egyezmények alkalmazhatósága

- (1) Az e rendeletben meghatározott rendelkezések nem érintik az Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ-EGB) a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, 1998. június 25-én Aarhusban aláírt egyezménye 6. és 7. cikkéből, valamint az országhatáron áttérjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló, 1991. február 25-én Espoóban aláírt ENSZ-EGB-egyezményből és az ahhoz kapcsolódó, a stratégiai környezeti vizsgálatról szóló, 2003. május 21-én Kijevben aláírt jegyzőkönyvből fakadó kötelezettségeket.
- (2) Az e szakasz, továbbá a 12. és a 13. cikk alapján elfogadott valamennyi határozatot nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

II. SZAKASZ

STRATÉGIAI „NETTÓ ZÉRÓ” PROJEKTEK

9a. cikk

Referenciaérték

A Bizottság és a tagállamok – ezzel a szakasszal összhangban – támogatást nyújtanak a stratégiai projektekhez annak biztosítása érdekében, hogy 2030-ra a 3b. cikkben felsorolt, stratégiai „nettó zéró” technológiák uniós gyártási kapacitása megközelítse vagy elérje az Unió 2030-ra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai céljainak eléréséhez szükséges megfelelő technológiákra vonatkozó éves kiépítési igények legalább 40 %-át kitevő referenciaértéket.

10. cikk

Kiválasztási szempontok

- (1) A tagállamok stratégiai „nettó zéró” projekteként ismerik el a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló, a 3b. cikkben felsorolt technológiáknak megfelelő és az Unióban található azon projekteket, amelyek hozzájárulnak a célkitűzések megvalósításához, és megfelelnek az alábbi kritériumok legalább egyikének:

- a) a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projekt hozzájárul az Unió „nettó zéró” technológiáinak technológiai és ipari rezilienciájához azáltal, hogy növeli a „nettó zéró” technológiai értéklánc egy olyan alkotóelemére vagy szegmensére vonatkozó gyártási kapacitást, amely esetében a behozatalt tekintve az Unió nagymértékben függ egyetlen harmadik országtól;
- b) a „nettó zéró” technológiák gyártására irányuló projekt egyértelmű pozitív hatást gyakorol a „nettó zéró” ipar uniós ellátási láncára vagy downstream ágazataira, és a projektgazdán és az érintett tagállamokon túl más tagállamokra is továbbgyűrűző hatást gyakorol, emellett hozzájárul az uniós „nettó zéró” ipar versenyképességéhez, az Unió éghajlat- és energiapolitikai céljainak eléréséhez, és a minőségi munkahelyteremtéshez, az alábbi kritériumok közül legalább egynek megfelelően:
- i. jelentős gyártási kapacitást teremt az Unióban azon érintett „nettó zéró” technológia vonatkozásában, amely hozzájárul a 9a. cikkben meghatározott célkitűzés megvalósításához;
 - ii. jobb környezeti fenntarthatóságú és teljesítményű technológiákat gyárt;
- valamint megfelelnek az alábbi kritériumok legalább egyikének:
- iii. intézkedéseket vezet be a „nettó zéró” technológiákhoz szükséges munkaerő vonzására, továbbképzésére vagy átképzésére, többek között tanulószervezéses gyakorlati képzések révén, a szociális partnerekkel szoros együttműködésben;
 - iv. átfogó, alacsony szén-dioxid-kibocsátású és körforgásos gyártási gyakorlatokat alkalmaz, beleértve például a hulladék hő visszanyerését, a mellékáram-hasznosítást és a vízhatékonyt is.

(2) A tagállamok stratégiai „nettó zéró” projektként ismerik el azokat a szén-dioxid-tárolási projekteket, amelyek megfelelnek a következő kumulatív kritériumoknak:

- a) a szén-dioxid-tárolóhely az Unió területén, annak kizárólagos gazdasági övezetében vagy az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezménye (UNCLOS) értelmében vett kontinentális talapzatán található;
 - b) a szén-dioxid-tárolási projekt hozzájárul a 16. cikkben meghatározott célkitűzés eléréséhez;
 - c) a szén-dioxid-tárolási projekt tekintetében a 2009/31/EK irányelvvel összhangban a szén-dioxid biztonságos és állandó geológiai tárolására vonatkozó engedély iránti kérelmet nyújtottak be.
- (2a) Azon szén-dioxid-leválasztási projekteket és szén-dioxid-szállítási infrastrukturális projekteket, amelyek megkönnyítik a szén-dioxid-leválasztást végző létesítmények és a (2) bekezdéssel összhangban stratégiai „nettó zero” projektként elismert szén-dioxid-tárolóhelyek közötti kapcsolatokat, szintén stratégiai „nettó zero” projektnak kell tekinteni.
- (2b) A Bizottság általános információkat, adatokat és iránymutatást nyújt az (1) és a (2) bekezdésben foglalt kritériumok értékeléséhez.
- (3) A „nettó zero” technológiák gyártására irányuló, a „kevésbé fejlett és átmeneti régiókban”, valamint az Igazságos Átmenet Alap hatálya alá tartozó és a kohéziós politika szabályai alapján finanszírozásra jogosult területeken található, a 3. cikk (1) bekezdésének aa) pontjában meghatározott technológiának megfelelő projekteket a tagállamok – az odaítélési eljárás lezárultát követően – a 11. cikk (3) bekezdésének megfelelően stratégiai „nettó zero” projektként ismerik el a projektgazda írásbeli kérésére anélkül, hogy a projektgazdának a 11. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos kérelmet kellene benyújtania.
- (4) A tagállamok a projektgazda kérésére, de anélkül, hogy a projektgazdának a 11. cikk (2) bekezdése szerint hivatalos kérelmet kellene benyújtania, a 11. cikk (3) bekezdésének megfelelően stratégiai „nettó zero” projektként ismerik el a „nettó zero” technológiák gyártására irányuló, az Unióban található azon projektet, amely hozzájárul az 1. cikk (1) bekezdésében foglalt általános célkitűzés megvalósításához, és amely vagy az ETS Innovációs Alap támogatásából részesül, vagy közös európai érdeket szolgáló fontos projekt, vagy az Európai Hidrogénvölgyek vagy a Hidrogénbank részét képezi, amennyiben az alapok a 3. cikk (1) bekezdésének aa) pontjában meghatározott technológiák valamelyikét kiszolgáló gyártási kapacitásba történő beruházásokat támogatják.

- (5) Amennyiben egy stratégiai „nettó zéró” projekt egy olyan technológia értékláncához járul hozzá, amelyet egy tagállam nem fogad el az energiaellátása általános szerkezetének részeként, az adott tagállam megtagadhatja a projektstátusz megadását.

11. cikk

Kérelmezés és elismerés

- (1) A stratégiai „nettó zéró” projektként való elismerés iránti kérelmeket a projektgazdának az érintett tagállamhoz kell benyújtania.
- (2) Az (1) bekezdésben említett kérelemnek az alábbiak mindegyikét tartalmaznia kell:
- a) a 10. cikk (1) vagy (2) bekezdésében meghatározott kritériumok teljesítésével kapcsolatos releváns bizonyítékok;
 - b) olyan üzleti terv, amelyben a projekt pénzügyi életképességét a minőségi munkahelyek létrehozásának célkitűzésével összhangban értékelik;
 - c) a projekt ütemtervére vonatkozó első becslés annak felmérése érdekében, hogy a projekt mikor tudna hozzájárulni a 9a. cikk szerinti, az uniós gyártási kapacitásra vonatkozó referenciaértékhez vagy a 16. cikk szerinti, a szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozó uniós szintű célkitűzéshez.
- (2a) A Bizottság előre meghatározott formanyomtatványt bocsát rendelkezésre az (1) bekezdésben említett kérelmek benyújtásához.
- (3) A tagállamok a hiánytalan kérelem kézhezvételét követő egy hónapon belül, tisztességes és átlátható eljárás keretében értékelik az (1) bekezdésben említett kérelmet. Amennyiben a projektgazda nem küldte meg hiánytalanul a kérelem feldolgozásához szükséges valamennyi releváns információt, a tagállam – egyetlen alkalommal – felkéri a projektgazdát, hogy a kérelem hiánytalanságának érdekében, indokolatlan késedelem nélkül nyújtson be kiegészítő információkat. Az értékelési folyamat kezdete az a nap, amelyen nyugtázták a benyújtott kérelem hiánytalanságát.

- (3a) Amennyiben a (3) bekezdésben meghatározott időkereten belül nem születik határozat, a projektgazda értesítheti a „Nettó Zéró” Európa Platformot, a Bizottság pedig indokolatlan késedelem nélkül felkéri a tagállamot, hogy határozzon meg a projektgazda számára egy aktualizált határidőt. A tagállam ezt követően meghatározza azt az időkeretet, amelyen belül meghozzák a projekt stratégiai projektként való elismerésére vonatkozó határozatot.
- (4) A Bizottság véleményt nyilváníthat a jóváhagyott stratégiai „nettó zéró” projektekről. Amennyiben a tagállam elutasítja a kérelmet, a kérelmező számára biztosítani kell a jogot arra, hogy a kérelmet benyújtsa a Bizottsághoz, amely 20 munkanapon belül értékeli azt. A Bizottság értékelése nem érinti a tagállam döntését.
- (5) Amennyiben a Bizottság a (4) bekezdés szerinti értékelést követően megerősíti a kérelemnek a tagállam általi elutasítását, megállapításáról levélben értesíti a kérelmezőt. Amennyiben a Bizottság értékelése eltér a tagállamétól, a 28. cikk szerint létrehozott „Nettó Zéró” Európa Platformnak meg kell vitatnia a szóban forgó projektet.
- (6) Amennyiben a Bizottság vagy egy tagállam megállapítja, hogy valamely stratégiai „nettó zéró” projekt jelentős változásokon ment keresztül, vagy többé már nem felel meg a 10. cikk (1) vagy (3) bekezdésében meghatározott kritériumoknak, vagy ha a projekt elismerése pontatlan információkat tartalmazó kérelmen alapult, tájékoztatja erről az érintett projektgazdát. A projektgazda meghallgatását követően a tagállam hatályon kívül helyezheti a projekt számára a stratégiai „nettó zéró” projekt státuszt megadó határozatot.
- (7) Azok a projektek, amelyeket már nem ismernek el stratégiai „nettó zéró” projektként, elveszítik az e rendelet szerinti említett státuszhoz kapcsolódó valamennyi jogot.
- (8) A Bizottság nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartást hoz létre és tart fenn a stratégiai „nettó zéró” projektekről.

A stratégiai „nettó zéró” projektek kiemelt státusza

- (1) A projektgazdák és az érintett hatóságok biztosítják, hogy a stratégiai „nettó zéró” projektek esetében ezeket az eljárásokat az uniós és a nemzeti joggal összhangban a lehető leggyorsabban lebonyolítsák.
- (2) Az uniós jogban előírt kötelezettségek sérelme nélkül, ha egy projekt stratégiai „nettó zéró” projekt státuszt kap, a tagállamok a stratégiai „nettó zéró” projekteket nemzeti szinten a legmagasabb jelentőségűnek minősítik, amennyiben a nemzeti jog szerint van lehetőség ilyen státuszra, és e projekteket ennek megfelelően kell kezelni az engedélyezési eljárások során, beleértve a környezeti vizsgálatokkal kapcsolatos eljárásokat, valamint – amennyiben a nemzeti jog úgy rendelkezik – a területrendezéssel kapcsolatos eljárásokat is.
- (3) A stratégiai „nettó zéró” projekteket úgy kell tekinteni, mint amelyek hozzájárulnak a stratégiai „nettó zéró” technológiákkal kapcsolatos ellátásbiztonsághoz az Unióban, és ezért közérdeket szolgálnak. A 92/43/EGK irányelv 6. cikkének (4) bekezdésében és 16. cikke (1) bekezdésének I. pontjában, a 2000/60/EK irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében, valamint a 2009/147/EK irányelv 9. cikke (1) bekezdésének a) pontjában[, illetve a természet helyreállításáról szóló rendelet 4. cikkének (8) és (8a) bekezdésében] említett környezeti hatások tekintetében az uniós stratégiai „nettó zéró” projektek közérdekűnek minősülnek, és kiemelkedően fontos közérdekkel bíró projektnek tekinthetők, feltéve, hogy az említett jogszabályokban meghatározott valamennyi feltétel teljesül.
- (4) A stratégiai „nettó zéró” projektekkel kapcsolatban bármely nemzeti bíróság, törvényszék vagy testület előtt (a mediációt vagy a választottbírósgot is beleértve, amennyiben a nemzeti jog szerint ezekre lehetőség van) zajló valamennyi vitarendezési eljárást, peres eljárást, fellebbezést és bírósági jogorvoslatot sürgősként kell kezelni, ha és amennyiben az engedélyezési eljárásokra vonatkozó nemzeti jog rendelkezik ilyen sürgősségi eljárásokról, és feltéve, hogy az egyének vagy a helyi közösségek általában alkalmazandó, védelemhez való jogát tiszteletben tartják. A stratégiai „nettó zéró” projektek projektgazdái adott esetben részt vesznek az ilyen sürgősségi eljárásban.

13. cikk

A stratégiai „nettó zéró” projektekre vonatkozó engedélyezési eljárás időtartama

- (1) A stratégiai „nettó zéró” projektek engedélyezési eljárása nem lépheti túl az alábbi határidők egyikét sem:
 - a) az 1 GW-nál kisebb éves gyártási kapacitással rendelkező stratégiai „nettó zéró” projektek létesítése vagy bővítése esetében 9 hónap;
 - b) az 1 GW vagy annál nagyobb éves gyártási kapacitással rendelkező stratégiai „nettó zéró” projektek létesítése vagy bővítése esetében 12 hónap;
 - c) a tárolóhelyeknek a 2009/31/EK irányelvvel összhangban történő üzemeltetéséhez szükséges valamennyi engedély esetében 18 hónap.
- (2) Azon stratégiai „nettó zéró” technológiák esetében, amelyeknél az éves gyártási kapacitás GW-ban nem mérhető, az engedélyezési eljárás időtartama nem haladhatja meg a 12 hónapot.
- (2a) Amennyiben a 2011/92/EU irányelv értelmében környezeti hatásvizsgálatot kell végezni, úgy az említett irányelv 1. cikke (2) bekezdése g) pontjának i. alpontjában szereplő vizsgálati lépések nem számítandók bele az engedélyezési eljárás (1) és a (2) bekezdésben említett időtartamába.

14. cikk

A stratégiai „nettó zéró” projektek végrehajtásának felgyorsítása

- (1) A Bizottság és a tagállamok adott esetben lépéseket tesznek azért, hogy a stratégiai „nettó zéró” projektekbe történő magánberuházásokat felgyorsítsák, és bevonják a finanszírozásba. Az ilyen lépések – az EUMSZ 107. és 108. cikkének sérelme nélkül – magukban foglalhatják a finanszírozáshoz jutás terén nehézségekkel küzdő stratégiai „nettó zéró” projektek támogatásának biztosítását és koordinálását.
- (2) A tagállamok adminisztratív támogatást nyújthatnak a stratégiai „nettó zéró” projektekhez azok időben történő és hatékony végrehajtásának elősegítése érdekében, többek között a következők révén:

- a) segítségnyújtás az alkalmazandó adminisztratív és jelentéstételi kötelezettségeknek való megfelelés biztosításához;
- b) a projektgazdáknak a nyilvánosság tájékoztatása terén nyújtott támogatás a projekt nyilvános elfogadottságának növelése érdekében.

15. cikk

A finanszírozás koordinálása

- (1) A 28. cikkel létrehozott „Nettó Zéró” Európa Platform megvitatja a stratégiai „nettó zéró” projektek pénzügyi szükségleteit és szűk keresztmetszeteit, valamint a lehetséges bevált gyakorlatokat, különösen az EU határokon átnyúló ellátási láncainak fejlesztése érdekében, elsősorban az érintett ipari szövetségekkel folytatott rendszeres eszmecserék alapján.
- (2) A „Nettó Zéró” Európa Platform a stratégiai „nettó zéró” projekt projektgazdájának kérésére megvitatja a projekt finanszírozásának befejezését, és tanácsot ad ezzel kapcsolatban, figyelembe véve a már biztosított finanszírozást és legalább a következő elemeket:
 - a) további magánfinanszírozási források;
 - b) az Európai Beruházási Bank Csoporttól vagy más nemzetközi pénzügyi intézményektől, többek között az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Banktól származó forrásokból nyújtott támogatás;
 - c) meglévő tagállami eszközök és programok, beleértve a nemzeti fejlesztési bankoktól, intézményektől és exporthitel-ügynökségektől származó eszközöket és programokat;
 - d) a vonatkozó uniós támogatási és finanszírozási programok.

III. fejezet

Szén-dioxid-besajtolási kapacitás

16. cikk

A szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozó uniós szintű célkitűzés

- (1) 2030-ig az Európai Unió területén, annak kizárólagos gazdasági övezeteiben vagy az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezménye (UNCLOS) értelmében vett kontinentális talapzatán található, növelt hatékonyságú szénhidrogén-kitermeléssel (EHR) nem kombinált tárolóhelyeken besajtolt szén-dioxid éves mennyiségének el kell érnie legalább az 50 millió tonna kapacitást.
- (2) Minden tárolóhelyet úgy kell megtervezni, hogy legalább öt évig működjön, továbbá minden tárolóhelynek tiszteletben kell tartania az átláthatóan és megkülönböztetéstől mentesen biztosított méltányos és nyílt hozzáférés elvét, a 2009/31/EK irányelvben meghatározottak szerint.

17. cikk

A szén-dioxid-tárolási kapacitásra vonatkozó adatok átláthatósága

- (1) E rendelet hatálybalépésétől számított 6 hónapon belül a tagállamok:
 - a) a bizalmas információk védelmére vonatkozó követelmények sérelme nélkül nyilvánosan hozzáférhetővé teszik mindazokra a területekre (többek között a sós vizes víztartó rétegekre) vonatkozó adatokat, amelyeken a tagállam területén szén-dioxid-tároló létesítése engedélyezhető;

- b) kötelezik a területükön található, a 94/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴⁴ 1. cikkének 3. pontjában meghatározott engedéllyel rendelkező vagy rendelkezett vállalkozásokat, hogy tegyék nyilvánosan hozzáférhetővé az azon kitermelési helyszínekre vonatkozó összes geológiai adatot, amelyeket leszereltek, vagy amelyek leszerelését bejelentették az illetékes hatóságnak, kivéve, ha a szervezet a 2009/31/EK irányelvvel összhangban kutatási engedélyt kérelmezett;
- c) az a) pont alkalmazásában az adatok magukban foglalják legalább az „Iránymutatás a tagállamok számára a 2021–2030-as időszakra vonatkozó nemzeti energia- és klímatervek aktualizálásához” című bizottsági közleményben kért információkat.
- (2) Az e rendelet hatálybalépésétől számított hat hónapon belül és azt követően évente minden tagállam jelentést nyújt be a Bizottságnak, amelyben ismerteti a következőket:
- a) a folyamatban lévő szén-dioxid-leválasztási projektek, valamint a megfelelő szállítási, besajtolási és tárolási kapacitásokra vonatkozó igények és tervek becslése;
- b) a tagállam területén folyamatban lévő szén-dioxid-szállítási és -tárolási projektek, beleértve a 2009/31/EK irányelv szerinti engedélyezés státuszát, valamint a végső beruházási döntés meghozatalának és az üzembe helyezésnek a várható időpontját;
- c) az a) és a b) pontban említett projektek ösztönzése érdekében elfogadott vagy később elfogadásra kerülő nemzeti támogatási intézkedések, valamint a szén-dioxid határokon átnyúló szállítására vonatkozó intézkedések.
- (3) Ha valamely tagállamban egyetlen szén-dioxid-tárolási projekt végrehajtása sincs folyamatban, a tagállam a jelentésben az ipari ágazatok dekarbonizációjának elősegítésére, illetve a szén-dioxid határokon átnyúló szállításának fejlesztésére irányuló terveiről számol be.

⁴⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 94/22/EK irányelve (1994. május 30.) a szénhidrogének kutatására, feltárására és kitermelésére vonatkozó engedélyek megadásának és felhasználásának feltételeiről (HL L 164., 1994.6.30., 3. o.).

18. cikk

Az engedéllyel rendelkező olaj- és gáztermelők hozzájárulása

- (1) A 94/22/EK irányelv 1. cikkének 3. pontjában meghatározott engedéllyel rendelkező minden egyes vállalkozás egyénileg köteles hozzájárulni a 16. cikkben a rendelkezésre álló szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozóan meghatározott uniós szintű célértékhez. Ezeket az egyéni hozzájárulásokat az egyes vállalkozásoknak az Unió nyersolaj- és földgáztermelésében 2020. január 1. és 2023. december 31. között fennálló részesedésével arányosan kell kiszámítani, és e hozzájárulásoknak a szén-dioxid geológiai tárolásáról szóló 2009/31/EK irányelvvel összhangban engedélyezett tárolóhelyen – és 2030-ra a piac számára is – elérhető szén-dioxid besajtolási kapacitásból kell állniuk. Az egy bizonyos – a (7) bekezdés szerinti, felhatalmazáson alapuló jogi aktussal összhangban meghatározott – küszöbérték alatti nyersolaj- és földgáztermeléssel rendelkező vállalkozásokat ki kell zárni e számításból, és rájuk nem vonatkozik a hozzájárulás.
- (2) Az e rendelet hatálybalépésétől számított három hónapon belül a tagállamok megnevezik az (1) bekezdésben említett vállalkozásokat és kiszámítják azok kőolaj- és földgáztermelési volumenét a 2020. január 1. és 2023. december 31. közötti időszakban, és erről jelentést tesznek az Európai Bizottságnak.
- (3) A 17. cikk (2) bekezdése alapján benyújtott jelentések kézhezvételét követően a Bizottság a tagállamokkal és az érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően meghatározza az (1) bekezdésben említett vállalkozások által a szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozó uniós célkitűzéshez 2030-ra teljesítendő hozzájárulásokat.
- (4) A rendelet hatálybalépésétől számított tizenkét hónapon belül az (1) bekezdésben említett vállalkozások tervet nyújtanak be a Bizottságnak, amelyben részletezik, hogy miként kívánják 2030-ra teljesíteni a szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozó uniós célkitűzéshez való hozzájárulásukat. Ezekben a tervekben:
 - a) megerősítik a vállalkozásnak az üzembe helyezendő új szén-dioxid-tárolási és -besajtolási kapacitás célmennyiségében kifejezett, 2030-ra teljesítendő hozzájárulását;
 - b) meghatározzák a célmennyiség eléréséhez szükséges eszközöket és mérőföldköveket.

- (5) A rendelkezésre álló besajtolási kapacitás célmennyiségének elérése érdekében az (1) bekezdésben említett vállalkozások a következők bármelyikét tehetik:
- a) szén-dioxid-tárolási projektek kifejlesztése önállóan vagy mással együttműködésben;
 - b) megállapodások kötése egyéb, az (1) bekezdésben említett vállalkozásokkal;
 - c) a hozzájárulásuk teljesítése érdekében megállapodások kötése harmadik félként eljáró tárolásiprojekt-fejlesztőkkel vagy beruházókkal.
- (6) Két évvel a rendelet hatálybalépését követően, majd azt követően évente az (1) bekezdésben említett vállalkozások jelentést nyújtanak be a Bizottságnak, amelyben részletezik a hozzájárulásuk teljesítése terén elért előrehaladást. A Bizottság e jelentéseket nyilvánosságra hozza.
- (6a) A fentiekől eltérve, bármely tagállam kérheti a Bizottságtól, hogy mentesítse az (1) bekezdésben említett vállalkozásokat az egyéni hozzájárulás alól azon termelési tevékenységek tekintetében, amelyeket azok az adott tagállam területén 2020. január 1-jétől 2023. december 31-ig végeztek, feltéve, hogy:
- a) a tagállam területén bármely vállalkozás által üzemeltetett, a 2009/31/EK irányelv értelmében tárolási engedélyt kapott, végső beruházási döntés hatálya alá tartozó tárolóhelyek teljes éves besajtolási kapacitása meghaladja az (1) bekezdésben említett vállalkozások egyéni hozzájárulásainak összegét a vonatkozó termelési tevékenységek tekintetében. Az e tárolóhelyekhez kapcsolódó éves besajtolási kapacitásnak meg kell felelnie a tárolási engedélyben, valamint a végső beruházási döntésben említett kapacitásnak, továbbá hozzá kell járulnia a 16. cikkben a rendelkezésre álló szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozóan meghatározott uniós szintű célértékhez;
 - b) a kérelem benyújtására 2027 vége előtt kerül sor.

Amennyiben a fenti két feltétel teljesül, a Bizottság határozatot fogad el, amelyben mentesíti az (1) bekezdésben említett, érintett vállalkozásokat az egyéni hozzájárulásuk alól azon termelési tevékenységek tekintetében, amelyeket a kérelmet benyújtó tagállam területén végeztek.

A mentességgel rendelkező vállalkozások kizárólag azon besajtolási kapacitásra vonatkozóan köthetnek az (5) bekezdés b) és c) pontja szerinti megállapodásokat, amely meghaladja a mentességük tárgyát képező egyéni hozzájárulást, valamint a mentességet élvező egyéni hozzájárulások összegét.

A mentesítésről szóló határozatot követő egy év elteltével, majd azt követően évente a tagállamok jelentést nyújtanak be a Bizottságnak, amelyben részletesen beszámolnak a mentességgel rendelkező vállalkozások által a 16. cikkben a rendelkezésre álló szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozóan meghatározott uniós szintű célértékhez való hozzájárulásuk teljesítése tekintetében elért előrehaladásról. A Bizottság e jelentéseket nyilvánosságra hozza.

- (6b) A Bizottság – a 31. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti és a 31. cikk (7) bekezdése szerinti jelentések alapján – 2028. december 31-ig értékeli a folyamatban lévő vagy terv szerint 2030-ig üzembe helyezésre kerülő szén-dioxid-leválasztási projektekből származó besajtolási kapacitás iránti kereslet és az (1) bekezdésben említett vállalkozások – egy adott tagállam területén végzett termelési tevékenységek vonatkozásában előálló – egyéni hozzájárulásainak az összege közötti kapcsolatot. Lényeges egyensúlyhiány esetén az érintett tagállam kivételes jelleggel eltérés engedélyezését kérheti a Bizottságtól az egyéni hozzájárulások teljesítésének határideje tekintetében.
- (7) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 32. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy az alábbiak tekintetében kiegészítse e rendeletet:
- a) az (1) bekezdéssel összhangban hozzájárulásra kötelezett vállalkozások azonosítására vonatkozó szabályok, beleértve azt a küszöbértéket is, amely alatt a vállalkozások mentesülnek a hozzájárulás alól;
 - a) az (1) bekezdésben említett vállalkozások közötti megállapodások és harmadik felek által a tárolókapacitásba eszközölt beruházások figyelembevételének módozatai az (5) bekezdés b) és c) pontja szerinti egyéni hozzájárulások teljesítése érdekében;

- b) a (6) bekezdésben említett jelentések tartalma;
- c) azon feltételek, amelyek mellett a Bizottság a (6a) bekezdéssel összhangban mentesíthet vállalkozásokat az egyéni hozzájárulásuk bizonyos része alól.

IV. fejezet Piacra jutás

19. cikk

A fenntarthatósághoz és a rezilienciához való hozzájárulás a közbeszerzési eljárások során

1. A 2014/23/EU, a 2014/24/EU vagy a 2014/25/EU irányelv hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárások esetében, amennyiben a szerződések tárgyak részeként az e rendelet 3b. cikkében felsorolt stratégiai „nettó zéró” technológiákat foglalnak magukban, illetve az említett technológiákat magukban foglaló, építési beruházásra irányuló szerződések esetében az ajánlatkérő szervezeteknek és a közszolgáltató ajánlatkérőknek a (4) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusokban meghatározott, kötelező környezeti fenntarthatósági minimumkövetelményeket kell alkalmazniuk.
Ez nem zárja ki azt, hogy az ajánlatkérő szervezetek és a közszolgáltató ajánlatkérők a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos egyéb minimumkövetelményeket vagy odaitélési szempontokat is alkalmazzanak.
- (3) Az (1) bekezdésben említett kötelező minimumkövetelményeknek adott esetben az alábbi formát kell ölteniük:
 - a) a 2014/23/EU irányelv 36. cikkének, a 2014/24/EU irányelv VII. melléklete 1. pontjának, valamint a 2014/25/EU irányelv 60. cikkének értelmében vett műszaki leírások vagy követelmények; vagy
 - b) a 2014/24/EU irányelv 70. cikke és a 2014/25/EU irányelv 87. cikke, valamint a 2014/23/EU irányelv általános elvei szerinti, a szerződések teljesítésére vonatkozó rendelkezések.
- (4) A Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben meghatározza a környezeti fenntarthatóságra vonatkozó minimumkövetelményeket. E végrehajtási jogi aktus elfogadásakor legalább az alábbi elemeket kell figyelembe venni:

- a) a releváns technológiák uniós szintű piaci helyzete;
- b) az (1) bekezdésben foglalt kötelezettség hatálya alá tartozó közbeszerzésekre alkalmazandó egyéb uniós jogszabályokban és nem jogalkotási aktusokban foglalt, a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos rendelkezések;
- c) az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásai, ideértve a közbeszerzésről szóló megállapodást, valamint az Unióra nézve kötelező erejű egyéb nemzetközi megállapodásokat.

Az említett végrehajtási jogi aktust az e rendelet hatálybalépésétől számított 9 hónapon belül, a 34. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (5) Az ajánlat rezilienciához való hozzájárulását azon közbeszerzési eljárások esetében kell figyelembe venni, amelyek keretében a szerződések tárgyuk részeként az e rendelet 3b. cikkében felsorolt stratégiai „nettó zéró” technológiákat foglalnak magukban, illetve az említett technológiákat magukban foglaló, építési beruházásra irányuló szerződések esetében, valamint a keretmegállapodás alapján odaítélt szerződések esetében, amennyiben az említett megállapodások becsült értéke nagyobb vagy egyenlő, mint a 2014/23/EU irányelv 8. cikkében, a 2014/24/EU irányelv 4. cikkében, valamint a 2014/25/EU irányelv 15. cikkében meghatározott érték.

Az eljárást megindító felhívás vagy az említett eljárás megkezdése idején, amennyiben a Bizottság a 22. cikk (2) bekezdésével összhangban arra a megállapításra jut, hogy valamely harmadik országból származó, adott stratégiai „nettó zéró” technológia vagy az ezen termékek előállításához elsődlegesen használt – szintén harmadik országból származó – specifikus alkotóelemek az adott stratégiai „nettó zéró” technológia vagy az ezen termékek előállításához elsődlegesen használt specifikus alkotóelemek Unión belüli kínálatának több mint 50 %-os részarányát képviselik, az ajánlatkérő szervek és a közszolgáltató ajánlatkérők az (1) bekezdésben említett közbeszerzési eljárások esetében kötelesek belefoglalni a szerződésekbe a következő feltételeket:

- a) arra vonatkozó kötelezettség, hogy a harmadik országból ne szerezzenek be többet az e bekezdésben említett, adott stratégiai „nettó zéró” technológia értékének 50 %-ánál, a Bizottság által meghatározottak szerint;

- b) a szerződés időtartamára vonatkozó kötelezettség arra nézve, hogy az e bekezdésben említett, a szerződés teljesítése során nyújtott vagy rendelkezésre bocsátott stratégiai „nettó zéró” technológia fő alkotóelemei ne képviseljék az e bekezdésben említett, adott stratégiai „nettó zéró” technológia fő alkotóelemei értékének 50 %-ánál többet, a Bizottság által meghatározottak szerint, tekintet nélkül arra, hogy az említett alkotóelemeket közvetlenül a nyertes ajánlattevő vagy egy alvállalkozó nyújtja-e vagy bocsátja-e rendelkezésre a harmadik országból;
- c) az ajánlatkérő szerv vagy a közszolgáltató ajánlatkérő kérésére legkésőbb a szerződés teljesítésének befejezésekor be kell nyújtani az a), illetve a b) pontra vonatkozó megfelelő bizonyítékot;
- d) az a), illetve a b) pontban említett feltételek be nem tartása esetén arányos – legalább az e bekezdésben említett, a szerződésben szereplő adott stratégiai „nettó zéró” technológiák értéke 5 %-ának megfelelő – díjat kell fizetni.

A közbeszerzésről szóló megállapodás Európai Unióra vonatkozó I. mellékletének, valamint az Unióra nézve kötelező erejű egyéb vonatkozó nemzetközi megállapodásoknak a hatálya alá tartozó szerződések esetében az ajánlatkérő szervek és a közszolgáltató ajánlatkérők nem alkalmazhatják az a)–d) pontban foglalt követelményeket a beszerzési források olyan gazdasági szereplőire, amelyek aláírói e megállapodásoknak.

Ez nem zárja ki azt, hogy az ajánlatkérő szervek és a közszolgáltató ajánlatkérők további nem árjellegű szempontokat is alkalmazzanak.

- (6) Az ajánlatkérő szervek és a közszolgáltató ajánlatkérők kivételesen dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák az (1), (2), (3) és (5) bekezdést, amennyiben:
 - a) a szükséges „nettó zéró” technológiát csak egy adott gazdasági szereplő tudja rendelkezésre bocsátani, és nem létezik észszerű alternatíva vagy helyettesítő megoldás, a verseny hiánya pedig nem a közbeszerzés paraméterei mesterséges leszűkítésének a következménye;

- b) valamely korábbi közbeszerzési eljárásra válaszul nem került benyújtásra megfelelő ajánlat, illetve megfelelő részvételi jelentkezés;
- c) azok alkalmazása arra kötelezná az adott ajánlatkérő szervezet vagy közszolgáltató ajánlatkérőt, hogy olyan berendezést szerezzen be, amelynek aránytalan költségei vagy a meglévő berendezésektől eltérő műszaki jellemzői vannak, vagy azok alkalmazása inkompatibilitást, illetve műszaki nehézségeket okozna az üzemeltetés és a karbantartás tekintetében.

A 20 %-ot meghaladó, objektív és átlátható adatok alapján becsült költségkülönbségeket az ajánlatkérő szervezetek és a közszolgáltató ajánlatkérők aránytalanak tekinthetik.

Ez a rendelkezés nem érinti a kirívóan alacsony összegű ajánlatok kizárásának a 2014/24/EU irányelv 69. cikke és a 2014/25/EU irányelv 84. cikke szerinti lehetőségét.

20. cikk

A megújuló energiaforrások alkalmazására irányuló aukciók

- (1) A tagállamok a megújuló energiaforrásokból előállított energia alkalmazására irányuló aukciók kialakításakor, és amennyiben az e rendeletben stratégiai „nettó zéró” technológiákként felsorolt technológiák részvétele engedélyezett, előírják a következőket:
 - a) a felelős üzleti magatartással, a kiberbiztonsággal és az adatbiztonsággal, valamint a projekt teljes körű és időben történő megvalósításának képességével kapcsolatos előminősítési szempontok;
 - b) az a) pontban említettektől eltérő előminősítési szempontok, illetve odaítélési szempontok, az aukciónak az (1a) bekezdésben említett, a fenntarthatósághoz és a rezilienciához való hozzájárulásának az értékelése céljából.

Ez nem érinti az (EU) 2018/2001 irányelv 4. cikkét és a Szerződés 107. és 108. cikkét, valamint az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásait.

(1a) Az aukcióknak a fenntarthatósághoz és a rezilienciához való hozzájárulásának az a) pontban meghatározott kritériumon, valamint a b)–d) pontokban megállapított kritériumok legalább egyikén kell alapulniuk, amelyeknek objektívnek, átláthatónak és megkülönböztetésmentesnek kell lenniük:

a) a rezilienciához való hozzájárulás, figyelembe véve az azon, valamely harmadik országból származó, stratégiai „nettó zéró” technológiák vagy az ezen termékek előállításához elsődlegesen használt – szintén harmadik országból származó – azon specifikus alkotóelemek részarányát, amelyek az Unión belül az adott stratégiai „nettó zéró” technológia kínálatának több mint 50 %-át adják.

Az a) pont alkalmazása céljából a származási országot a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban kell meghatározni;

b) az alkalmazandó jogszabályokban foglalt minimumkövetelményeken túlmutató környezeti fenntarthatóság;

c) az innovációhoz való hozzájárulás teljesen új megoldások nyújtása vagy az összehasonlítható csúcstechnológiás megoldások javítása révén;

d) az energiarendszer integrációjához való hozzájárulás.

Ez nem zárja ki azt, hogy a tagállamok az ezen (1a) bekezdésben felsoroltakon túlmutató további – nem árjellegű – szempontokat is alkalmazzanak.

A Bizottság végrehajtási jogi aktust fog elfogadni, amelyben részletesebben meghatározza majd az előminősítési és az odaítélési szempontokat.

E végrehajtási jogi aktust az e rendelet hatálybalépésétől számított 9 hónapon belül, a 34. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (2) Amennyiben odaítélési szempontokként alkalmazzák őket, a tagállamok az aukció fenntarthatósághoz és a rezilienciához való hozzájárulásának értékelése során használt kritériumokat legalább 5 %-os súllyal, az odaítélési szempontokat pedig kombináltan 15–30 %-os súllyal veszik figyelembe. Ez nem érinti annak a lehetőségét, hogy – az állami támogatási szabályokban meghatározott, nem árjellegű szempontokra vonatkozó korlátozásokkal összhangban – nagyobb súllyal vegyék figyelembe az (1a) bekezdés b), c) és d) pontjában említett kritériumokat.
- (3) A tagállamok nem kötelesek alkalmazni az (1) bekezdésben meghatározott előminősítési és odaítélési szempontokkal kapcsolatos megfontolásokat, amennyiben azok alkalmazása aránytalan költségekkel járna. A 15 %-ot meghaladó, objektív és ellenőrizhető adatok alapján becsült költségkülönbségeket a tagállamok aránytalanak tekinthetik.
- (4) Az (1)–(3) bekezdés a tagállamonként évente aukcióra bocsátott mennyiség legalább 20 %-ára alkalmazandó. Az (5) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktus hatálybalépésével az (1)–(3) bekezdés a tagállamonként évente aukcióra bocsátott mennyiségnek az (5) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusban meghatározott részére lesz alkalmazandó.
- (5) A Bizottság 2027. december 31-ig, majd azt követően kétévente végrehajtási jogi aktust fogad el a tagállamonként évente aukcióra bocsátott mennyiség (1)–(3) bekezdés hatálya alá tartozó részének a meghatározása, valamint a (3) bekezdésben említett becsült költségkülönbségek küszöbértékének a csökkentése céljából. Az aukcióra bocsátott mennyiség említett részét a megújulóenergia-aukciókra vonatkozó reziliencia- és fenntarthatósági szempontok alkalmazásának, valamint azoknak a megújulóenergia-technológiák gyorsított ütemben történő bevezetésére gyakorolt hatásának az átfogó értékelése alapján kell meghatározni.

A nemzeti jognak és az aukciók kialakításának a kiigazítása érdekében az első albekezdésben említett végrehajtási jogi aktusnak megfelelő időt – a végrehajtási jogi aktus hatálybalépését követő legalább 12 hónapot – kell biztosítani a végrehajtásra.

- (6) A tagállamonként évente aukcióra bocsátott mennyiségek kiszámításakor a következő aukciók kizárhatók:
- a) egy adott technológiára vonatkozó aukciók, amennyiben a megelőző 2 évben az összes aukció aluljegyzett volt;
 - b) a legfeljebb 10 MW projektméretű létesítményekre vonatkozó aukciók.
- (7) A végrehajtás minden tagállam számára – különösen pedig az alacsony aukciós volumennel rendelkező tagállamok számára – történő megkönnyítése érdekében azok a tagállamok, amelyek a legutóbbi 2 év során évente legfeljebb 2 aukciót indítottak, az aukciók azon részét, amelyre alkalmazandók a nem árjellegű követelmények, két éves időszakra is kiszámíthatják.

21. cikk

Az állami beavatkozás egyéb formái

- (1) A Szerződés 107. és 108. cikkének, valamint az (EU) 2018/2001 irányelv⁴⁵ 4. cikkének sérelme nélkül és az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásaival összhangban a stratégiai „nettó zéró” technológiát tartalmazó végtermékek vásárlását ösztönző, háztartásokra, vállalkozásokra vagy fogyasztókra irányuló új támogatási programok létrehozásáról, illetve a meglévő ilyen programok aktualizálásáról szóló döntések meghozatalakor a tagállamok, a regionális vagy helyi hatóságok, a közjogi intézmények, illetve az egy vagy több ilyen hatóság vagy közjogi intézmény által létrehozott szövetségek ezeket a programokat úgy alakítják ki, hogy azok arányos kiegészítő pénzügyi ellentételezés biztosításával előmozdítsák a 21. cikk (3a) bekezdése értelmében a fenntarthatósághoz és a rezilienciához jelentős mértékben hozzájáruló stratégiai „nettó zéró” technológiát tartalmazó végtermékek kedvezményezett általi megvásárlását.

⁴⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról.

- (2) A hatóságok által az (1) bekezdéssel összhangban nyújtott kiegészítő pénzügyi ellentételezés a 21. cikk (3a) bekezdésének a), c) és d) pontjában említett szempontok alkalmazása miatt nem haladhatja meg a „nettó zéró” technológiát tartalmazó végtermék fogyasztói költségének 5 %-át.
- (3) Az (1) bekezdés hatálya alá tartozó programok kidolgozásakor és végrehajtásakor a hatóságnak nyílt, megkülönböztetésmentes és átlátható folyamatra kell támaszkodnia a piacon elérhető stratégiai „nettó zéró” technológiát tartalmazó végtermékek fenntarthatósághoz és rezilienciához való hozzájárulásának értékelése céljából. Bármely, stratégiai „nettó zéró” technológiát tartalmazó végtermék esetében bármikor lehet kérelmezni a programhoz való csatlakozást. A hatóság meghatározza azt a minimális pontszámot, amelyet a támogatási program szerinti kiegészítő pénzügyi ellentételezésre jogosult, stratégiai „nettó zéró” technológiát tartalmazó végtermékeknek el kell érniük.
- (3a) Az állami beavatkozás egyéb formái fenntarthatósághoz és rezilienciához való hozzájárulásának a következő – objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes – kritériumokon kell alapulnia:
- a) a rezilienciához való hozzájárulás, figyelembe véve az azon, valamely harmadik országból származó, stratégiai „nettó zéró” technológiák vagy az ezen termékek előállításához elsődlegesen használt – szintén harmadik országból származó – azon specifikus alkotóelemek részarányát, amelyek az Unión belül az adott stratégiai „nettó zéró” technológia kínálatának több mint 50 %-át adják;
- valamint az alábbiak közül legalább egyen:
- b) az alkalmazandó jogszabályokban foglalt minimumkövetelményeken túlmutató környezeti fenntarthatóság;
- c) az innovációhoz való hozzájárulás teljesen új megoldások nyújtása vagy az összehasonlítható csúcstechnológiás megoldások javítása révén;
- d) az energiarendszer integrációjához való hozzájárulás.

Ez nem zárja ki azt, hogy a tagállamok az ezen (3a) bekezdésben felsoroltakon túlmutató további – nem árjellegű – szempontokat is alkalmazzanak.

Az a) pont alkalmazása céljából a származási országot a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban kell meghatározni.

- (4) A tagállamok egyetlen, szabadon hozzáférhető honlapon közzéteszik a 21. cikk (1) bekezdése szerinti programokkal kapcsolatos valamennyi információt minden egyes releváns stratégiai „nettó zéró” technológiát tartalmazó végtermékre vonatkozóan.

22. cikk

A piacra jutással kapcsolatos kezdeményezések koordinációja

- (1) A Bizottság iránymutatást nyújt a 19., 20. és 21. cikkben említett állami beavatkozási formák hatálya alá tartozó, rendelkezésre álló termékek rezilienciához és fenntarthatósághoz való hozzájárulásának értékelésére szolgáló kritériumok alkalmazásáról.
- (2) A rezilienciához való hozzájárulás értékelése céljából a Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben rendelkezésre bocsátja a stratégiai „nettó zéró” technológiák valamelyikét tartalmazó minden egyes végtermék és azok fő alkotóelemei listáját. E végrehajtási jogi aktust a 34. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

A Bizottság – az első albekezdésben említett végrehajtási jogi aktus alapján – a stratégiai „nettó zéró” technológiák mindegyike és azok fő alkotóelemei tekintetében naprakész tájékoztatást nyújt a különböző harmadik országokból származó uniós kínálatnak az utolsó olyan évben elért részarányairól, amelyre vonatkozóan rendelkezésre állnak adatok. A [...] **származási országot** a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban kell meghatározni.

- (3) A „Nettó Zéró” Európa Platform megvitatja a tagállamok által a 19–21. cikk végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket, és megosztja a legjobb gyakorlatokat, többek között a fenntarthatósághoz és a rezilienciához való hozzájárulást meghatározó kritériumoknak a közbeszerzésben történő gyakorlati alkalmazása, illetve a „nettó zéró” technológiát tartalmazó végtermékek vásárlását ösztönző programok tekintetében.

V. fejezet

A minőségi munkahelyek létrehozásához szükséges készségek fejlesztése

23. cikk

A „nettó zéró” ipart szolgáló európai akadémiák

- (1) A Bizottság a tagállamok oktatás és képzés terén meglévő hatásköreinek teljes mértékű tiszteletben tartása mellett – többek között magvető finanszírozás biztosítása révén – támogathatja a „nettó zéró” ipart szolgáló európai akadémiák elindítását, amelyek célkitűzései a következők:
- a) a tagállamok, valamint az oktatási és képzési szolgáltatók általi, a területükön történő önkéntes felhasználásra szánt tanulási programok, tartalmak, valamint tanulási és képzési anyagok kidolgozása például a „nettó zéró” technológiák kifejlesztésével, előállításával, telepítésével, üzembe helyezésével, üzemeltetésével, karbantartásával, javításával, környezettudatos tervezésével, újrafelhasználásával és újrahasznosításával kapcsolatban, többek között a nyersanyagokkal kapcsolatos képzéshez és oktatáshoz is, továbbá különösen az e rendelet II. fejezetében említett engedélyek kiadására illetékes hatóságok és az e rendelet IV. fejezetében említett ajánlatkérő szervek kapacitásainak a támogatása;
 - b) a tanulási programok, tartalmak és anyagok tagállami oktatási és képzési szolgáltatók általi önkéntes felhasználásának előmozdítása;
 - b1) támogatás biztosítása az akadémiák által létrehozott tanulási programokat, tartalmakat és anyagokat felhasználó oktatási és képzési szolgáltatóknak, a nyújtott képzés színvonalának megerősítése érdekében;

- c) a tagállamok, valamint az oktatási és képzési szolgáltatók általi, a területükön történő önkéntes felhasználásra szánt tanúsítványok, többek között – adott esetben – mikrotanúsítványok kidolgozása a megszerzett készségek átláthatóságának megkönnyítése, a munkahelyek közötti átvihetőség és a munkaerő határokon átnyúló mobilitásának fokozása, valamint a releváns munkahelyekhez való, olyan eszközök révén történő hozzárendelés előmozdítása érdekében, mint az Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES) hálózata és az EURAXESS, továbbá annak érdekében, hogy azonosíthatók legyenek a „nettó zéró” ipart szolgáló európai akadémiák által kidolgozott tanulási programok, illetve tananyagok.
- (2) A „nettó zéró” ipart szolgáló európai akadémiáknak nemi szempontból kiegyensúlyozott tartalmakat kell létrehozniuk annak érdekében, hogy hozzájáruljanak a nemi sztereotípiák elleni küzdelemhez, továbbá különös figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy több nőt és nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalot, **valamint** több időskorút és fogyatékossgal élő személyt mozgósítsanak a munkaerőpiac számára.

24. cikk

Szabályozott szakmák a „nettó zéró” iparágakban és a szakmai képesítések elismerése

- (1) A tagállamok 2025. december 31-ig, majd azt követően kétévente törekednek annak megállapítására, hogy a „nettó zéró” ipart szolgáló európai akadémiák által kidolgozott tanulási programok egyenértékűek-e a fogadó tagállam által az adott szakmához tartozó, az adott tagállamban a „nettó zéró” ipar számára különös jelentőséggel bíró szabályozott tevékenységekhez való hozzáféréshez szükséges egyedi képesítésekkel.

- (2) Amennyiben egy tagállam megállapítja, hogy a „nettó zéró” ipart szolgáló európai akadémiák által kidolgozott tanulási programok egyenértékűek a fogadó tagállam által az adott szakmához tartozó, az adott tagállamban a „nettó zéró” ipar számára különös jelentőséggel bíró szabályozott tevékenységekhez való hozzáféréshez szükséges egyedi képesítésekkel, ezt online könnyen elérhető formában nyilvánosságra hozza. Ezenkívül elősegíti az oktatási és képzési szolgáltatók által az akadémiák keretében kidolgozott tanulási programok alapján kiadott tanúsítványok elismerését a 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴⁶ alapján – amennyiben az ilyen tanúsítvány birtokosa a 2005/36/EK irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett, a „nettó zéró” ipar számára különösen fontos szabályozott szakmához való hozzáférést kér –, mégpedig a tanúsítványnak az előírt képesítés megszerzését tanúsító okiratként történő, a 2005/36/EK irányelv 11. cikkével összhangban lévő kezelése révén.
- (3) Ajánlott a tagállamok számára, hogy valamely, a „nettó zéró” ipar szempontjából különösen fontos szakmához való hozzáférésnek a 2005/36/EK irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében történő szabályozása esetén az adott szakma gyakorlásához szükséges minimális ismeretek, készségek és kompetenciák közös készletének kialakításán dolgozzanak azzal a céllal, hogy a 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 49a. cikkének (1) bekezdésével összhangban közös képzési keretet hozzanak létre a képesítések feltétel nélküli elismerésének lehetővé tétele érdekében. A „Nettó Zéró” [...] **Európa** Platform a 2005/36/EK irányelv 49a. cikkének (3) bekezdésében említett javaslatokat is benyújthat.

25. cikk

A „Nettó Zéró” Európa Platform és a készségek

A 28. cikkben említett „Nettó Zéró” Európa Platform a következő feladatok révén – amennyiben lehetséges, továbbá a tagállamokra háruló aránytalan adminisztratív terhek elkerülése és a hatáskörük tiszteletben tartása mellett – támogatja és kiegészíti a tagállamok intézkedéseit, mégpedig azáltal, hogy tanácsot és segítséget nyújt a Bizottság és a tagállamok, többek között a II. és a IV. fejezetben említett illetékes hatóságok és ajánlatkérő szervek számára:

⁴⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2005/36/EK irányelve (2005. szeptember 7.) a szakmai képesítések elismeréséről (HL L 255., 2005.9.30., 22. o.).

- (1) segíti a Bizottságot a „nettó zéró” technológiákhoz szükséges készségekkel rendelkező munkaerő keresletének és kínálatának értékelésében, folyamatos nyomon követésében és előrejelzésében, és adott esetben információt nyújt a „nettó zéró” ipart szolgáló európai akadémiák tevékenységeihez;
- (2) nyomon követi a „nettó zéró” ipart szolgáló európai akadémiák tevékenységét, valamint szinergiákat mozdít elő más nemzeti és uniós készségfejlesztési kezdeményezésekkel és projektekkel, megerősíti és elterjeszti a bevált gyakorlatokat és általános áttekintést biztosít;
- (3) támogatja az érdekelt felek – többek között az ipar, a szociális partnerek, valamint az oktatási és képzési szolgáltatók – mozgósítását a „nettó zéró” ipart szolgáló európai akadémiák által kidolgozott tanulási programok előmozdítása érdekében;
- (4) a készségek azonosíthatóságának, valamint a készségek és a munkahelyek összehangolásának előmozdítása érdekében segítséget nyújt a „nettó zéró” ipart szolgáló európai akadémiák által kidolgozott tanulmányi tanúsítványok tagállamokban történő bevezetéséhez többek között azáltal, hogy az Európai Unió munkaerőpiacán előmozdítja a tanúsítványok érvényességét és elfogadását;
- (5) az átláthatóság, továbbá a munkahelyek közötti és a belső piaci határokon átnyúló mobilitás előmozdítása érdekében adott esetben elősegíti az olyan, a tagállamok általi önkéntes felhasználásra szánt foglalkozási profilok kidolgozását, amelyek a „nettó zéró” technológiákkal összefüggő kulcsfontosságú szakmák közös tudás-, készség- és kompetenciakészletéből állnak, többek között a „nettó zéró” ipart szolgáló európai akadémiák által kidolgozott tanulási programok alapján, és adott esetben a készségek, kompetenciák, képesítések és foglalkozások európai osztályozása (ESCO) által biztosított terminológia felhasználásával;
- (6) a nemzeti hatáskörökkel, jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban előmozdítja a megfelelő munkafeltételeket a „nettó zéró” technológiai iparágakban meglévő munkahelyeken, a fiatalok, a nők és az idősek munkaerőpiaci aktivizálását a „nettó zéró” technológiai iparágakban, valamint a harmadik országokból származó, szakképzett munkavállalók bevonását, és ezáltal diverzifikáltabb munkaerőt ér el;

- (7) a „nettó zéró” technológiákhoz szükséges készségek rendelkezésre állásának javítása érdekében elősegíti a tagállamok közötti szorosabb koordinációt és a legjobb gyakorlatok cseréjét többek között azáltal, hogy hozzájárul a harmadik országokból származó új tehetségek vonzására irányuló uniós és tagállami szakpolitikákhoz, a nemzeti hatáskörökkel, jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban. Erre az oktatás és képzés terén már meglévő európai együttműködési struktúrákkal koordinált módon kell sort keríteni;
- (8) szinergiákat keres a meglévő képzési, illetve oktatási programokkal, többek között azzal a céllal, hogy a programokat összehangolja az európai ipar szükségleteivel.

VI. fejezet

Innováció

26. cikk

„Nettó zéró” szabályozói tesztkörnyezetek

- (1) A tagállamok saját kezdeményezésükre „nettó zéró” szabályozói tesztkörnyezeteket hozhatnak létre, amelyek lehetővé teszik az innovatív „nettó zéró” technológiák, illetve más innovatív technológiák korlátozott ideig, ellenőrzött valós környezetben történő fejlesztését, tesztelését és validálását azok forgalomba hozatala vagy üzembe helyezése előtt.

A tagállamok az innovatív „nettó zéró” technológiákat fejlesztő vállalatok, szervezetek vagy konzorciumok kérésére az (1) bekezdéssel összhangban a (2) bekezdés a) pontjában említett jogosultsági és kiválasztási szempontoknak megfelelő és az illetékes hatóságok által a (2) bekezdés b) pontjában említett kiválasztási eljárást követően kiválasztott „nettó zéró” szabályozói tesztkörnyezetet hoznak létre.

- (2) Az e rendelet szerinti „nettó zéró” szabályozói tesztkörnyezet létrehozásának és működtetésének módozatait és feltételeit a 34. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében, végrehajtási jogi aktusok útján kell elfogadni. A módozatoknak és feltételeknek elő kell segíteniük az illetékes nemzeti hatóságok által alkalmazható rugalmasságot a „nettó zéró” szabályozói tesztkörnyezetekre irányuló kérelmek rangsorolása és a jóváhagyásukról való döntéshozatal tekintetében. A módozatoknak és feltételeknek elő kell mozdítaniuk az innovációt és a szabályozó hatóságok általi tanulást, és különösen figyelembe kell venniük a részt vevő kkv-k, köztük az induló innovatív vállalkozások sajátos körülményeit és kapacitásait. A végrehajtási jogi aktusoknak közös fő elveket kell tartalmazniuk a következő kérdésekre vonatkozóan:
- a) a „nettó zéró” szabályozói tesztkörnyezetekben való részvételre való jogosultság és kiválasztás;
 - b) a „nettó zéró” szabályozói tesztkörnyezetek kérelmezésére, az azokban való részvételre, azok nyomon követésére, az azokból való kilépésre és az azok megszüntetésére vonatkozó eljárás;
 - c) a résztvevőkre vonatkozó feltételek.
- (3) A „nettó zéró” szabályozói tesztkörnyezetben való részvétel nem érinti a tesztkörnyezetet felügyelő hatóságok felügyeleti és korrekciós hatásköreit. Az innovatív „nettó zéró” technológiák, illetve más innovatív technológiák tesztelését, fejlesztését és validálását az illetékes hatóságok felügyelete és támogatása mellett kell végezni. Az illetékes hatóságok a vonatkozó jogszabályok keretein belül rugalmasan gyakorolják felügyeleti hatásköreiket, aminek során kiigazítják a meglévő szabályozási gyakorlatokat és gyakorolják mérlegelési jogkörüket, amikor konkrét, „nettó zéró” szabályozói tesztkörnyezettel kapcsolatos projektekre vonatkozó jogi rendelkezéseket hajtanak végre és érvényesítenek, azzal a céllal, hogy felszámolják az akadályokat, enyhítsék a szabályozásból eredő terheket, csökkentsék a szabályozási bizonytalanságot, valamint támogassák a „nettó zéró” technológiákkal, illetve más innovatív technológiákkal kapcsolatos innovációt.

- (4) Amennyiben az e cikkben rögzített célkitűzés elérése szempontjából releváns, az illetékes hatóságok mérlegelik, hogy a vonatkozó uniós jog által megengedett mértékben eltéréseket vagy mentességeket engedélyezzenek a nemzeti jogban. Az illetékes hatóságok biztosítják, hogy a tesztkörnyezeti terv biztosítsa az uniós jog szerinti követelmények és a nemzeti jogszabályok fő célkitűzéseinek és alapvető követelményeinek tiszteletben tartását. Az illetékes hatóságok gondoskodnak arról, hogy az innovatív „nettó zero” technológiák vagy más innovatív technológiák fejlesztése és tesztelése során azonosított, az egészséget, a biztonságot vagy a környezetet érintő jelentős kockázatokat nyilvánosan közöljék, és elrendeljék a fejlesztési és tesztelési folyamat azonnali felfüggesztését mindaddig, amíg a szóban forgó kockázatot nem sikerül csökkenteni. Amennyiben az illetékes hatóságok úgy ítélik meg, hogy a tervezett projekt rendkívüli kockázatot jelent a munkavállalók, az általános lakosság vagy a környezet egészségére és biztonságára, különösen azért, mert rendkívül mérgező anyagokkal végzett vizsgálathoz, fejlesztéshez vagy validáláshoz kapcsolódik, a tesztkörnyezeti tervet csak akkor hagyják jóvá, ha kielégítően meggyőződtek arról, hogy az azonosított rendkívüli kockázattal arányos, megfelelő biztosítékok kerültek bevezetésre.
- (6) A „nettó zero” szabályozói tesztkörnyezetben részt vevők a felelősségvállalásra alkalmazandó uniós és tagállami jogszabályok értelmében továbbra is felelősséggel tartoznak a szabályozói tesztkörnyezetben végzett tesztelés következtében harmadik feleknek okozott vagyoni károkért.
- (7) A „nettó zero” szabályozói tesztkörnyezet működtetésének időtartama az illetékes nemzeti hatóság beleegyezésével ugyanezen eljárás révén meghosszabbítható.

- (8) A „nettó zéró” szabályozói tesztkörnyezeteket úgy kell megtervezni és végrehajtani, hogy azok adott esetben elősegítsék az illetékes nemzeti hatóságok közötti, határokon átnyúló együttműködést. Azok a tagállamok, amelyek „nettó zéró” szabályozói tesztkörnyezetet hoztak létre, koordinálják tevékenységeiket, valamint a „Nettó Zéró” Európa Platform keretében együttműködnek azzal a céllal, hogy megosszák a releváns információkat a platformban részt vevő más tagállamokkal. A platform felkérhet olyan vállalkozásokat, amelyek részt vettek valamely „nettó zéró” szabályozói tesztkörnyezetben, hogy osszák meg a folyamattal kapcsolatos tapasztalataikat. A Bizottság a platform által nyújtott információk alapján évente jelentést tesz a szabályozói tesztkörnyezetek végrehajtásának eredményeiről, beleértve a bevált gyakorlatokat, a levont tanulságokat és a tesztkörnyezetek kialakítására vonatkozó ajánlásokat, valamint adott esetben az e rendeletnek és más uniós jogszabályoknak a szabályozói tesztkörnyezetben, a tesztkörnyezet céljához igazított módon való alkalmazását.

27. cikk

A kis- és középvállalkozásokra, köztük az induló innovatív vállalkozásokra vonatkozó intézkedések

- (1) A tagállamok a következő intézkedéseket hajtják végre:
- a) a kis- és középvállalkozások – köztük az induló innovatív vállalkozások – számára elsőbbségi hozzáférést biztosítanak a „nettó zéró” szabályozói tesztkörnyezetekhez, amennyiben azok teljesítik a 26. cikkben meghatározott pályázati feltételeket;
 - b) figyelemfelkeltő tevékenységeket szerveznek a kis- és középvállalkozások – köztük az induló innovatív vállalkozások – szabályozói tesztkörnyezetekben való részvételével kapcsolatban;
 - c) adott esetben külön kommunikációs csatornát hoznak létre a kis- és középvállalkozásokkal – köztük az induló innovatív vállalkozásokkal – folytatandó kommunikációra, hogy iránymutatást nyújtsanak részükre, és megválaszolják a 26. cikk végrehajtásával kapcsolatos kérdéseket.

- (2) A tagállamok figyelembe veszik a kis- és középvállalkozások – köztük az induló innovatív vállalkozások – sajátos érdekeit és szükségleteit, és megfelelő adminisztratív támogatást nyújtanak számukra a szabályozói tesztkörnyezetekben való részvételhez. A Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásának sérelme nélkül a tagállamoknak tájékoztatniuk kell a kis- és középvállalkozásokat – köztük az induló innovatív vállalkozásokat – a szabályozói tesztkörnyezetben folytatott tevékenységeikhez rendelkezésre álló pénzügyi támogatásról.

VII. fejezet

Irányítás

28. cikk

A „Nettó Zéró” Európa Platform létrehozása és feladatai

- (1) Létrejön a „Nettó Zéró” Európa Platform (a továbbiakban: a platform).
- (2) A platform az e rendeletben meghatározott feladatokat látja el.
- (3) A platform tanácsot és segítséget nyújthat a Bizottságnak és a tagállamoknak az e rendelet I. fejezetében meghatározott célok megvalósítására irányuló tevékenységeikkel kapcsolatban, figyelembe véve a tagállamoknak az (EU) 2018/1999 rendelet⁴⁷ alapján benyújtott nemzeti energia- és klímaterveit.

⁴⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

- (4) A „Nettó Zéró” Európa Platform tagjai a platformon belül egyeztethetnek a „nettó zéró” ipari partnerségekről annak érdekében, hogy világszerte előmozdítsák a „nettó zéró” technológiák bevezetését, továbbá támogassák az uniós ipar kapacitásait a tiszta energiára való globális átállás előkészítése terén, összhangban e rendeletnek az annak 1. cikkéből eredő általános céljaival. A platform rendszeres időközönként megvitathatja többek között az alábbi kérdéseket:
- a) hogyan javítható az Unió és a harmadik országok közötti együttműködés a „nettó zéró” értéklánc mentén;
 - b) miként kezelhetők a nem vámjellegű kereskedelmi akadályok, például a megfelelésértékelés kölcsönös elismerése vagy az exportkorlátozások elkerülésére irányuló kötelezettségvállalások révén;
 - c) mely harmadik országok részesíthetők előnyben a „nettó zéró” ipari partnerségek kialakításánál, figyelembe véve az alábbiakat:
 - i. az ellátás biztonságához való potenciális hozzájárulás, figyelembe véve a „nettó zéró” technológiákra irányuló gyártási kapacitást;
 - ii. léteznek-e már együttműködési megállapodások az adott harmadik ország és az Unió között;
 - iii. egy-egy harmadik ország szabályozási kerete és annak végrehajtása biztosítja-e a környezeti hatások nyomon követését, megelőzését és minimálisra csökkentését, a társadalmi felelősség szemléletének megfelelő gyakorlatok alkalmazását, beleértve az emberi és a munkavállalói jogok tiszteletben tartását és a helyi közösségekkel való érdemi és méltányos együttműködést, az átlátható üzleti gyakorlatok alkalmazását, valamint a közigazgatás és a jogállamiság megfelelő működésére gyakorolt káros hatások megelőzését;
 - d) hogyan ösztönözhető az európai termelés a finanszírozás, a szabályozási keret, valamint a beruházási és a helyszínre vonatkozó garanciák kezelésével.

Ez a bekezdés nem érinti a Tanács Szerződés szerinti előjogait.

- (5) A tagállamok támogatják a Bizottságot a „nettó zéró” ipari partnerség keretében meghatározott együttműködési intézkedések végrehajtásában.

29. cikk

A „Nettó Zéró” Európa Platform felépítése és működése

- (1) A platform a tagállamok és a Bizottság képviselőiből áll. Az elnöki tisztséget a Bizottság egyik képviselője tölti be.
- (2) Minden tagállam egy magas szintű képviselőt nevez ki a platformba. Amennyiben az a funkció és a szakértelem szempontjából releváns, egy tagállam egynél több képviselővel is rendelkezhet a platform munkájával összefüggő különböző feladatokkal kapcsolatban. A platform minden tagjának van egy helyettese. Csak a tagállamok rendelkeznek szavazati joggal. A képviselők számától függetlenül minden tagállam csak egy szavazattal rendelkezik.
- (3) A Bizottság javaslata alapján a platform a tagok egyszerű többségével elfogadja eljárási szabályzatát.
- (4) A platform rendszeres időközönként ülésezik, hogy biztosítsa az e rendeletben meghatározott feladatainak hatékony ellátását. Amennyiben szükséges, a platform a Bizottság vagy valamely tagállam megindokolt kérésére rendkívüli ülést tart.
- (5) A Bizottság technikai és logisztikai támogatást nyújtó végrehajtó titkárság révén segíti a platformot.
- (6) A platform létrehozhat olyan állandó vagy ideiglenes alcsoportokat, amelyek az e rendelettel kapcsolatos konkrét kérdésekkel és feladatokkal foglalkoznak.
- (6a) A platform évente legalább egyszer ülésezik a 31. cikkben előírányzott nyomon követés megvitatása céljából.

- (7) A platform meghívja az Európai Parlament képviselőit, hogy megfigyelőként részt vegyenek az ülésein, beleértve a (6) bekezdésben említett állandó vagy ideiglenes alcsoportokat is.
- (8) Adott esetben – a döntéshozatalban való részvétel joga nélkül – a platform vagy a Bizottság meghívhat a témával kapcsolatban különleges szakértelemmel rendelkező szakértőket és egyéb harmadik feleket – többek között az ágazati és az érdekelt szervezetek részéről – a platform és az alcsoportok üléseire, illetve felkérheti őket írásbeli észrevételek megtételére.
- (9) A platform megteszi a szükséges intézkedéseket a bizalmas és üzleti szempontból érzékeny információk biztonságos kezelésének és feldolgozásának biztosítására.
- (10) A platform mindent megtesz annak érdekében, hogy konszenzusra jusson.
- (11) A platform egyeztet és együttműködik a meglévő és megfelelő ipari szövetségekkel.

30. cikk

A nemzeti energia- és klímatervekhez való kapcsolódás

A tagállamok figyelembe veszik ezt a rendeletet az (EU) 2018/1999 rendelet 3., 9. és 14. cikke alapján benyújtott nemzeti energia- és klímatervek elkészítése és aktualizálása során – különös tekintettel az energiaunió „kutató, innováció és versenyképesség” dimenziójára –, továbbá az említett rendelet 17. cikke szerinti kétévenkénti eredményjelentéseik benyújtásakor.

VIII. fejezet
Nyomon követés

31. cikk

Nyomon követés

- (1) A Bizottság folyamatosan nyomon követi a következőket:
- a) az Unió által a következők tekintetében elért eredmények: az 1. cikkben említett uniós célkitűzések, különösen az azon „nettó zéró” technológiákkal kapcsolatos ellátási kockázatok, amelyek torzítanak a versenyt vagy széttagolják a belső piacot, valamint e rendelet ezzel kapcsolatos hatása;
 - aa) az Unió által a 9a. cikkben említett referenciaérték tekintetében elért eredmények;
 - ab) a stratégiai „nettó zéró” technológiák Unió területére irányuló behozatali és az Unió területéről történő kiviteli volumene;
 - b) a szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozóan a 16. cikkben említett uniós szintű célkitűzés, valamint a szén-dioxid-szállítási infrastruktúra tekintetében elért eredmények.
- (2) A tagállamok és az általuk erre a célra kijelölt nemzeti hatóságok összegyűjtik és rendelkezésre bocsátják az (1) bekezdés a), aa), ab) és b) pontjában előírt adatokat és egyéb bizonyítékokat. A tagállamok négyévente összegyűjtik és bejelentik a Bizottságnak a következőkre vonatkozó adatokat:
- a) a „nettó zéró” technológiák vagy a „nettó zéró” technológiákat alkalmazó áruk belső piacon belüli kereskedelme előtt álló azonosított akadályok;
 - a) a stratégiai „nettó zéró” technológiák és piaci tendenciák alakulása, valamint a vonatkozó „nettó zéró” technológiák piaci ára, beleértve az aukciókra, azok gyakoriságára, az odaítélési árakra és a mennyiségre vonatkozó információkat is, amennyiben azok a IV. fejezet tekintetében relevánsak;

- b) a „nettó zéró” technológiák gyártási kapacitása stratégiai technológiánként és kulcsfontosságú értéklánc-alkotóelemenként, amennyiben az szerepel a X. mellékletben, valamint azon stratégiai „nettó zéró” projektek gyártási kapacitása, amelyek esetében végső beruházási döntések születtek;
 - ba) a gyártással kapcsolatos foglalkoztatásra és készségekre vonatkozó adatok az egyes stratégiai „nettó zéró” technológiai ágazatokban – így például adott esetben a munkavállalók száma, valamint a munkaerő- és szakemberhiány –, továbbá e rendelet céljainak megvalósítása érdekében a munkaerő- és készségigényekre vonatkozó számadatok;
 - d) az engedélyezési eljárásokkal kapcsolatos következő információk, stratégiai „nettó zéró” technológiánként:
 - i. a kezdeményezett engedélyezési eljárások száma, az elutasított kérelmek száma, a meghozott átfogó határozatok száma, valamint annak megjelölése, hogy a projekt jóváhagyásra vagy elutasításra került-e;
 - ii. az engedélyezési eljárások időtartama, amennyiben átfogó határozat meghozatalára került sor, beleértve a határidők meghosszabbításának időtartamát is;
 - iii. a kijelölt kapcsolattartó pont(ok) működésére elkülönített forrásokra vonatkozó információk;
 - g) a megelőző 12 hónapban létrehozott tesztkörnyezetek száma és jellege;
 - h) a tartósan föld alatt tárolt szén-dioxid mennyisége, a 2009/31/EK irányelvvel összhangban.
- (3a) A (2) bekezdésben említett adatokat akkor kell bejelenteni, ha azok még nem szerepelnek a Bizottságnak készített, az (EU) 2018/1999 rendelet 17. és 25. cikke szerinti jelentésben szereplő elemek között, vagy még nem állnak összhangban azokkal.

- (3b) A (2) bekezdésben említett jelentéstételi kötelezettségek nem alkalmazandók, amennyiben a tagállamok úgy vélik, hogy azok ellentétesek lennének az Európai Unió működéséről szóló szerződés 346. cikke szerinti alapvető biztonsági érdekeikkel.
- (4) Az első jelentést minden tagállam az e rendelet hatálybalépését követő év májusának végén megküldi a Bizottságnak. Az ezt követő jelentéseket minden év májusának végéig kell elküldeni.
- (4a) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 34. cikk (3) bekezdésének megfelelően végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben meghatározza a (4) bekezdésben említett jelentések mintáját.
- (6) Az e cikk (2) bekezdése szerint benyújtott jelentések alapján a Bizottság nyomon követi az Unió által elért, az (1) bekezdés a) pontjában említett előrehaladást, és az (EU) 2018/1999 rendelet 35. cikke (2) bekezdésének m) pontja szerinti, a tisztaenergia-technológiák versenyképességéről szóló éves jelentések részeként évente közzéteszi a kapcsolódó ajánlásokat. Az ajánlások keretében azt is meg kell vizsgálni, hogy az 1. cikkben szereplő célkitűzések eléréséhez szükséges valamennyi „nettó zéró” technológia a rendelet hatálya alá tartozik-e.
- (7) A 2009/31/EK irányelv 10. cikke szerint benyújtott engedélykérelmek tervezete, valamint az e rendelet 17. cikkének (2) bekezdése, 18. cikkének (4) és (6) bekezdése értelmében benyújtott jelentések alapján a Bizottság nyomon követi az e cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett, a szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozó uniós szintű célérték elérése felé tett előrehaladást, és évente jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.
- (8) A Bizottság tájékoztatja megállapításairól a „Nettó Zéró” Európa Platformot.

IX. fejezet
Záró rendelkezések

32. cikk

Felhatalmazás

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 33. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy módosítsa azokat az eljárásokat, amelyek során a 18. cikk (1) bekezdésében említett vállalkozások közötti megállapodásokat és a harmadik felek birtokában lévő tárolási kapacitásokba történő beruházásokat a vállalatok 18. cikk (5) bekezdésében meghatározott egyéni hozzájárulásának teljesítése szempontjából figyelembe veszik, továbbá a 18. cikk (6) bekezdésében említett jelentések tartalmát.

33. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk tartalmazza.
- (2) A Bizottságnak a 32. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól [az alkalmazás kezdőnapja]-tól/-től kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 32. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (6) A 32. cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

34. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

A 19. cikkel kapcsolatos ügyekben a Bizottságot a 71/306/EGK tanácsi határozattal létrehozott közbeszerzési tanácsadó bizottság segíti.

A 20. cikkel kapcsolatos ügyekben a Bizottságot az (EU) 2018/1999 rendelet 44. cikkével létrehozott Energiaunió-bizottság segíti.

- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

- (3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.
- (4) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 8. cikkét kell alkalmazni, összefüggésben annak 4. cikkével.

35. cikk

Értékelés

- (1) A Bizottság ...[az e rendelet alkalmazásának kezdőnapjától számított 5 év]-ig, majd azt követően ötévente elvégzi e rendelet értékelését, és a főbb megállapításokról jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak.
- (2) Az értékelés keretében a következőket kell megvizsgálni:
- a) megvalósultak-e e rendeletnek az 1. cikkben meghatározott céljai – különösen az egységes piac működéséhez való hozzájárulása –, és az milyen hatást gyakorol az üzleti felhasználókra – különösen a kkv-kra – és a végfelhasználókra, valamint az európai zöld megállapodás célkitűzéseire;
- b) a „nettó zéró” iparról szóló jogszabályban foglalt rendelkezések alkalmasak-e arra, hogy 2030 után is lehessen eredményeket elérni, és hogy haladni lehessen az 1. cikkben említett hosszabb távú, 2050-re kitűzött klímasemlegességi cél megvalósítása felé, figyelembe véve – többek között – annak lehetőségét, hogy a „nettó zéró” iparról szóló jogszabályba olyan egyéb technológiák is beillesztésre kerülnek, amelyek jelentős szerepet tölthetnek be a klímasemlegesség 2050-re történő elérésében, valamint e rendelet hatályának esetleges kiterjesztését a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel szembenező ágazatokban működő erőművek és létesítmények építésére vagy olyan klímasemleges folyamatokra való átalakítására, amelyek esetében az érintett erőművek és létesítmények építése vagy átalakítása – a technikailag megvalósítható mértékben – jelentősen és tartósan csökkenti az ipari folyamatok szén-dioxid-egyenértékben meghatározott kibocsátását.

- (3) Az értékelés keretében figyelembe kell venni a 31. cikkben felvázolt nyomonkövetési folyamat eredményét, valamint a nemzeti energia- és klímaterveknek a tagállamok által az [energiaunió irányításáról szóló rendelettel] összhangban bejelentett és az energiaunió helyzetéről szóló jelentésben foglalt információkon alapuló aktualizálásából fakadó technológiai igényeket.
- (3a) A Bizottság legkésőbb az (1) bekezdésben említett határidővel megegyező határidőn belül és a „Nettó Zéró” Európa Platformmal folytatott konzultációt követően mérlegel – és amennyiben szükséges, benyújt – egy olyan javaslatot, amely a „nettó zéró” technológiák 3a. cikkben foglalt listájának és a stratégiai „nettó zéró” technológiák 3b. cikkben foglalt listájának a bővítését célozza.
- (4) A tagállamok illetékes hatóságainak a Bizottság rendelkezésére kell bocsátaniuk a birtokukban lévő azon releváns információkat, amelyeket a Bizottság az (1) bekezdésben említett jelentés elkészítéséhez bekérhet.
- (5) Amennyiben az 1. cikkben említett jelentés alapján a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy az Unió valószínűleg nem fogja elérni az 1. cikk (1) bekezdésében foglalt célkitűzéseket, a „Nettó Zéró” Európa Platformmal konzultálva mérlegeli a szóban forgó célkitűzések megvalósításának biztosítását célzó intézkedésekre irányuló javaslat megvalósíthatóságát és arányosságát.
- (6) A Bizottság legkésőbb 2026. december 31-ig javaslatot tehet e rendelet módosítására annak érdekében, hogy 2040-re új uniós szintű célkitűzést lehessen bevezetni a széndioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozóan. A Bizottság megindokolja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, ha úgy dönt, hogy nem tesz javaslatot a 2040-re vonatkozó célkitűzés bevezetésére.

36. cikk

A bizalmas információk kezelése

- (1) Az e rendelet végrehajtása során szerzett információk kizárólag e rendelet céljaira használhatók fel, és azokat a vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályok védik.

- (2) A tagállamok és a Bizottság biztosítják az e rendelet alkalmazása során szerzett és létrejött üzleti titkok, valamint más érzékeny, illetve bizalmas információk, valamint minősített adatok védelmét – beleértve az ajánlásokat és a meghozandó intézkedéseket is –, az uniós és a vonatkozó nemzeti joggal összhangban.
- (3) A tagállamok és a Bizottság gondoskodnak arról, hogy az e rendelet alapján rendelkezésre bocsátott vagy kicserélt minősített adatokat **– a vonatkozó nemzeti és uniós joggal összhangban** – a kibocsátó előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül ne minősítsék vissza, illetve annak minősítését ne oldják fel.
- (4) Ha egy tagállam úgy ítéli meg, hogy az összesített információknak a 18. cikkel összefüggésben történő benyújtása mégis veszélyeztetheti nemzetbiztonsági érdekeit, indokolást tartalmazó értesítés útján kifogást emelhet a Bizottság általi ismertetés ellen.
- (5) A Bizottság és a nemzeti hatóságok, valamint azok tisztviselői, alkalmazottai és az e hatóságok felügyelete alatt dolgozó egyéb személyek **– a vonatkozó nemzeti és uniós joggal összhangban** – biztosítják a feladataik és tevékenységeik végzése során szerzett információk bizalmas jellegét. Ez a kötelezettség a 29. cikk értelmében a platform ülésein részt vevő valamennyi tagállami képviselőre, megfigyelőre, szakértőre és egyéb résztvevőre is alkalmazandó.

37. cikk

Az (EU) 2018/1724 rendelet módosítása

Az (EU) 2018/1724 rendelet a következőképpen módosul:

1. Az I. melléklet első oszlopa a következő új sorral egészül ki: „R. »Nettó zéró« technológiák gyártására irányuló projektek”.
2. Az I. melléklet második oszlopában az „R. »Nettó zéró« technológiák gyártására irányuló projektek” sor a következő pontokkal egészül ki:

„1. az engedélyezési eljárásra vonatkozó információk”

„2. finanszírozási és befektetési szolgáltatások”

„3. uniós vagy tagállami szintű finanszírozási lehetőségek”

„4. vállalkozástámogatási szolgáltatások, többek között, de nem kizárólag a társaságiadó-bevallás, a helyi adótörvények és a munkajog terén”.

3. A II. melléklet első oszlopa a következő új sorral egészül ki: „»Nettó zéró« technológiák gyártására irányuló projektek”.

4. A II. melléklet második oszlopában a „»Nettó zéró« technológiák gyártására irányuló projektek” sor a következő ponttal egészül ki:

„A »nettó zéró« technológiák gyártására irányuló projektek, köztük a stratégiai »nettó zéró« projektek építésére, bővítésére, működtetésére, valamint rendeltetésük módosítására vonatkozó valamennyi releváns engedélyre irányadó, az összes kérelmet és eljárást magában foglaló eljárások”.

5. A II. melléklet harmadik oszlopában a „»Nettó zéró« technológiák gyártására irányuló” sor a következő ponttal egészül ki:

„Az eljárások valamennyi lehetséges eredménye, a kérelem hiánytalanságának nyugtázásától az eljárás eredményéről szóló átfogó határozatnak a kijelölt felelős nemzeti kapcsolattartó pont általi bejelentéséig”.

6. A III. melléklet a következő ponttal egészül ki:

„8. A [»nettó zéró« iparról szóló jogszabály] 4. cikke értelmében egyedüli kapcsolattartó pontként eljáró kijelölt kapcsolattartó pont”.

38. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet ...[az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő nap]-án/-én lép hatályba.

Ezt a rendeletet ...[a hatálybalépés időpontja]-tól/-től kell alkalmazni.

...[az e rendelet alkalmazásának kezdőnapját követő 2 év]-ig a 19. cikk **(1)** bekezdését [...] csak a 2014/24/EU irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 16. pontjában és a 2014/25/EU irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 12. pontjában meghatározott központi beszerző szervek által kötött szerződésekre, valamint a legalább 25 millió EUR értékű szerződésekre kell alkalmazni.

A 20. és a 21. cikket ... [az e rendelet alkalmazásának kezdőnapjától számított 24 hónap]-tól/-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről

a Tanács részéről

az elnök

az elnök

X. MELLÉKLET

A végtermékek és a „nettó zéró” technológiák előállításához elsődlegesen használtak tekintett specifikus alkotóelemek nem kimerítő listája

	Stratégiai „nettó zéró” technológiák	Az e technológiákhoz „elsődlegesen használt” alkotóelemek
1. Fotovoltaikusnapenergia-technológiák és naphőenergia-technológiák	Fotovoltaikus napenergia	Fotovoltaikus napelemmodul Fotovoltaikus napelemcellák Szilíciumostyák (szilíciumwaferek) Szolárinverter Fotovoltaikus üveg Az üzemegyensúlyhoz kapcsolódó alkotóelemek
	Termikus napenergia	Szolárpanelek Koncentrált naperómű Szolártükrök Napelemlencsék Torony (olvadt sóhoz) Hőcserélő Hőhordozó közeg Hőerőgép (gőzturbina) Generátor

2. szárazföldi szélenergia- és tengeri megújulóenergia-technológiák	Szél	<p>Szárnylapátok</p> <p>Generátorház (gondola)</p> <p>Állandó mágnesek</p> <p>Váltómű</p> <p>Rotortengelyek</p> <p>Generátor</p> <p>Vezérlő</p> <p>Csapágyak</p> <p>Torony</p> <p>Az üzemegyensúlyhoz kapcsolódó alkotóelemek</p>
	Hullámenergia	<p>Úszók</p> <p>Függőleges oszlop</p> <p>Reakciólemezek</p> <p>A teljesítményleadó rendszerek talapzata</p> <p>Horgonyzási rendszer</p> <p>Generátor</p> <p>Hidraulikarendszer</p> <p>Frekvenciaátalakító</p>

		<p>Transzformátor</p> <p>Vezérlőrendszer</p>
	Árapály-energia	<p>Cölöp</p> <p>Kereszttartó</p> <p>Gondolák</p> <p>„Tengeri sárkányok”</p> <p>A teljesítményleadó talapzata</p> <p>Horgonyzási rendszer</p> <p>Generátor</p> <p>Váltómű</p> <p>Meghajtótengely</p> <p>Hidraulikarendszer</p> <p>Frekvenciaátalakító</p> <p>Transzformátor</p> <p>Vezérlőrendszer</p> <p>Rotorok</p>
3. Akkumulátor-/tárolási technológiák	Akkumulátor	<p>Anódok</p> <p>Katódok</p> <p>Elektrolitok</p> <p>Elválasztóelemek</p> <p>Cella</p> <p>Modulok</p> <p>Csomagok</p>

		Akkumulátorkezelő rendszerek
	Tárolási technológiák	<p>Hőtárolás</p> <p>Gravitációs elven működő tárolás</p> <p>Nyomástárolás</p> <p>Kinetikus tárolás</p> <p>Szelepek</p> <p>Elektronikus vezérlőberendezés</p> <p>Szivattyúk</p> <p>Hőcserélők</p> <p>Tartályok</p> <p>Fogadó csövek</p> <p>Olvadt sók</p>

4. Hőszivattyúk és geotermikus energiát hasznosító technológiák	Hőszivattyúk	<p>Hőszivattyú</p> <p>Elpárolgató</p> <p>Kondenzátor</p> <p>Kompresszor</p> <p>Porbevonás</p> <p>Hőcserélő</p> <p>Szelepek</p> <p>Szivattyúk</p> <p>Ventilátorok</p> <p>(Szintetikus) hűtőközegek</p>
	Geotermikus energia	<p>Keringető szivattyúk</p> <p>Hőelvonó berendezések</p> <p>Gőzturbinák</p> <p>Turbóexpanderek</p>

5. Elektrolizátorok és üzemanyagcellák	Elektrolizátorok	<p>Anódok</p> <p>Elektrolizátorok</p> <p>Katódok</p> <p>Katalizátorok</p> <p>Membránok</p> <p>Elektrolitok</p> <p>Bipoláris lemezek</p> <p>Kompresszorok</p> <p>Víz tisztító rendszerek</p> <p>Szárítók</p> <p>Gáz diffúziós rétegek (GDL)</p> <p>Membránelektroda-egység (MEA)</p> <p>Az üzemegyensúlyhoz kapcsolódó alkotóelemek</p>
	Üzemanyagcellák	<p>Membránelektroda-egység</p> <p>Membránok</p> <p>Gázdifúzió</p> <p>Anódok</p> <p>Katódok</p> <p>Elektrolitok</p> <p>Katalizátorok</p> <p>Bipoláris lemezek</p>

		Cellatömítők
6. Fenntartható biogáz- /biometán-technológiák	Fenntartható biogáz- /biometán-technológiák	Membránok Elektronikus alkotóelemek Rothasztó tartályok/Erjesztő tartályok Korrózióálló anyagok és bélések
7. CLT-technológiák	CLT-technológiák	Pontforrás leválasztó berendezések Szilárd adszorbensek Vizes lúgos oldatok Membránok Kompressziós berendezések Csővezetékek Szén-dioxid-szállító berendezések vagy járművek Besajtoló berendezés

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">8. A (villamosenergia-)hálózat technológiái</p>	<p>A (villamosenergia-) hálózat technológiái</p>	<p>Vezetékek, kábelek, tornyok, oszlopok, szigetelők</p> <p>Felügyeleti, szabályozó és adatgyűjtő rendszerek (SCADA)/Energiagazdálkodási rendszerek</p> <p>Transzformátorok (teljesítmény és mérés)</p> <p>Alállomások automatizálási berendezései</p> <p>Kapcsolóberendezések</p> <p>Kondenzátortelepek, gyűjtősínek</p> <p>Akkumulátorkezelő rendszerek</p> <p>Nyomtatott áramköri kártyák</p> <p>Teljesítményelektronikai alkotóelemek és berendezések, beleértve az egyenáramú technológiát is</p> <p>Vezérlő- és kommunikációs alkotóelemek (GPRS-modulok, programozható logikai vezérlők és egyéb sajátos vezérlőrendszerek, érzékelők)</p>
--	--	---